

Naar een duurzaam evenwicht: begroting 2025, meerjarenraming 2026 - 2028

Van	College		
Aan	Raad	Datum	01-10-2024

Geheim of openbaar (Wet openbaarheid van bestuur)

Document is openbaar

Onderwerp

Begroting gemeente Eemnes

Aanleiding

In november 2023 bij de behandeling van de begroting 2024 was al bekend dat we in 2025 en verder een uitdaging hebben voor onze gemeente als het gaat om de financiële vooruitzichten. Conform het advies van de VNG hebben we bij begroting en de Kadernota 2025 in beeld gebracht wat het ravijnjaar en de herverdeling gemeentefonds met onze financiële positie zou doen. Inmiddels is duidelijk dat het nieuwe kabinet de gemeenten niet (substantieel) tegemoet komt en zien we dat de historisch hoge inflatie uit 2022 en (deels) 2023 doorwerkt in 2024 en 2025 met hogere lasten, hogere Cao-lonen etc. Daar staat geen afdoende compensatie vanuit het Rijk tegenover.

Uitgangspunt

Uitgangspunt is de vastgestelde Begroting 2024 en de Kadernota 2025, waarvan uw raad kennis heeft genomen. In de zomermaanden is dit aangevuld met nieuwe inzichten vooral bij het sociaal domein en bij de Participatiewet (BUIG), alsmede de Jeugdhulp. Die nieuwe inzichten hebben geleid tot extra claims voor de begroting 2025.

De begroting 2025 laat het 'worst case' scenario zien, zonder dat we als college al hebben bijgestuurd en ingegrepen. Het effect van hoge inflatie, het ravijnjaar, stijgende uitgaven in het sociaal domein en de jeugdhulp worden zo, pijnlijk, duidelijk. De nieuwe systematiek van het Rijk om het Gemeentefonds niet meer met de begrote inflatie, maar met de gemiddelde groei van het BBP te verhogen is weliswaar voorspelbaarder maar niet gunstig.

Het MT van de BEL Combinatie heeft op hoofdlijnen enkele bezuinigingen en lastenverzwaringen in beeld gebracht. Deze zijn in dit voorstel opgenomen in kaders met een gele achtergrond, gevolgd door de weging van de voorstellen door het college. In een sessie van het college met het MT medio september zijn nog aanvullende opties verkend. Voorts heeft het college gekeken naar besparingen/bezuinigingen die niet zijn aangedragen, maar toch de moeite waard zijn.

Kans of bedreiging

Het forse tekort is niet echt een kans om zaken anders te doen, er moeten scherpe keuzes gemaakt worden. Veel voornemens en wensen uit het collegeprogramma zullen dan ook sneuvelen. Het uitgangspunt voor het college is geweest het behoud van een prettige gemeente om in te wonen, werken en verblijven, het behoud van onze sterke sociale structuur, tegen aanvaardbare lasten.

We kunnen veel kapot bezuinigen, maar daarmee is Eemnes per saldo slechter af. Dus we stellen een evenwichtig pakket aan maatregelen voor, die weliswaar niet altijd leuk zijn, maar waarbij we ook niet door de ondergrens zakken.

Het proces van ombuigen en bezuinigen

In Eemnes hebben we de afgelopen jaren geïnvesteerd om de gemeente te maken tot wat die nu is. En we hebben nog veel meer plannen om de leefomgeving mooier te maken, variërend van het Wegenbeheerplan, het Water- en Rioolplan tot de aanpassingen aan Braadkamp, het Plantsoen, park Karwijk, de wijkschouwen en het groen. Tegelijkertijd is er ook geld nodig voor renovatie/nieuwbouw van scholen, onderhoud van sportaccommodaties en duurzaamheid. Bovendien moeten we rekening houden met gevolgen van de vergrijzing. Voor al deze investeringen is er te weinig geld. Zeker als de bijdrage van het Rijk kleiner wordt (vanaf 2026). We moeten dus zoeken naar mogelijkheden om taken anders te doen, samen te voegen of niet meer te doen.

Sparen voor later

Er waren veel plannen voor onze gemeente. Die konden worden betaald met gelden van het Rijk of uit reserves. Het huidige college wil liefst ook alle ambities waarmaken. Maar het ziet ook dat er dan op de langere termijn problemen gaan ontstaan. Daarom brengt dit college nu eerst het 'huishoudboekje' op orde. Uitgaven en inkomsten worden in evenwicht gebracht. En we gaan richting geven om de reserves weer op peil te brengen, we komen hiervoor met een afzonderlijk voorstel.

Inflatie

We hebben enkele jaren geleden een systematiek afgesproken waarbij we aansluiten bij de inflatiecorrectie zoals die in de Algemene Uitkering werd toegepast (t/m 2023). Bij de Kadernota kijken we naar de cijfers van het CEP wat door het Rijk wordt gebruikt bij de Voorjaarsnota. Bij de begroting kijken we naar de cijfers van de MEV, op basis waarvan de begrotingen met Prinsjesdag worden opgesteld. We hanteren daarbij dat we de indexaties van de overheid voor 2/3^e hanteren en de inflatie voor de 'gewone' producten voor 1/3^e deel. Bij het CEP en de MEV worden de oudere jaren steeds bijgesteld. De cijfers voor het jaar 2022 zijn definitief, die voor 2023 zullen hooguit een tiende procentpunt verschillen. De cijfers 2024 en 2025 zijn uiteraard ramingen.

Dat levert het volgende beeld op, gebaseerd op de MEV 2025.

MEV en CEP inflatie	2022	2023	2024	2025
a Prijs overheidsconsumptie	6,9%	5,56%	6,56%	3,82%
b Nationale consumenten prijsindex cpi	10,0%	3,8%	3,6%	3,2%
c Prijsindex voor dat jaar (2/3 a + 1/3 b)	7,9%	5,0%	5,6%	3,6%
d gehanteerde index OZB in jaar X	2,0%	5,4%	6,6%	
e correctie voorg jaren (c - d)	5,9%	-0,4%	-1,0%	3,6%
cumulatief	5,9%	5,5%	4,4%	8,1%
(a = 60% loonvoet, 20% materieel en 20% investeringen, zoals opgenomen in meicirculaire 2023)				
MEV: de Macro Economische Verkenning = Prinsjesdag				
CEP: Centraal Economisch Plan = Voorjaarsnota				

Bij het opstellen van de begroting 2022 was de extreme inflatie natuurlijk niet te voorzien geweest (mede door de Russische inval in Oekraïne). We hebben dat deels in de jaren 2023 en 2024 proberen in te halen door de indexering voor de OZB wat hoger te ramen, echter achteraf moeten we constateren dat we cumulatief 4,4% minder inflatie hebben doorgerekend over de periode 2022 – 2024 dan waarmee we als gemeente (overheid) zijn geconfronteerd. Aan de andere kant komt die inflatie ook vertraagd door in onze uitgaven, soms al direct door kostenverhogingen (o.a. Grond-, Weg en Waterbouw en energiekosten), maar vaak ook met enige vertraging (CAO-compensatie, stijgende kosten bij Gemeenschappelijke regelingen en gesubsidieerde instellingen). We merken bij de begroting 2025 dat die effecten nu ten volle zichtbaar en merkbaar zijn.

De verwachting voor 2025 is een prijsindex van 3,6%.

Toepassing van de systematiek leidt dan tot een indexering voor de OZB van 8,1% en daarmee ook van de leges. In de Kadernota's van Laren en Blaricum wordt voor de leges uitgegaan van 3%, vanwege de uniforme tarieven voor de Publieksbalie gaan we bij de begroting uit van die 3%. Voor de OZB gaan we uit van 8,1%, bij de begroting 2025 is nog uitgegaan van 3% dus dat leidt tot een extra bate.

Sociaal domein en Jeugdzorg

We zien aanhoudende druk op het sociaal domein, waardoor onze bewegingsruimte beperkt is. De oorzaken:

1. De aannames onder de decentralisaties van 2015 blijken wankel. Zo loopt de transformatie naar een participatiesamenleving tegen grenzen aan, zijn er niet voldoende woningen om de beweging richting ambulantisering/zo lang mogelijk thuis

- wonen te faciliteren en leidt het dichtbij organiseren van zorg op korte termijn niet tot minder vraag (Sociaal domein op koers? Sociaal en Cultureel Planbureau (scp.nl)).
2. De behoefte aan inzet vanuit Jeugdwet en Wmo is groot en groeiend waarbij we zien dat geregeld inzet vanuit deze wettelijke kaders niet het meest passend is, omdat er problemen spelen op leefgebieden waar andere wettelijke kaders verantwoordelijk voor zijn (Wet langdurige zorg (Wlz), Zorgverzekeringswet (Zvw), Participatiewet, wettelijke kaders wonen en (passend) onderwijs).
 3. De krapte op de arbeidsmarkt blijft een uitdaging voor de zorg, en neemt toe richting de toekomst. Zo werken momenteel 1 op de 6 werkenden in de sector zorg & welzijn. Naar verwachting loopt dit richting 2040 op naar 1 op de 4 werkenden.
 4. De vraag naar sociale woningen neemt toe, terwijl het aanbod niet zo hard kan meegroeien. Er is een behoorlijke groei van de vraag (scheidingen, dakloosheid door schulden, terugkeer uit gesloten setting, migratie). De keuze voor wie er extra wordt gebouwd, en dus voor wie Eemnes groeit heeft daarbij ook impact op het beroep op zorg en ondersteuning.

De insteek van de hervormingen is dat zij niet afbreken wat afgelopen jaren is opgebouwd. We zien nu dat de rek uit de Wmo en Jeugdwet begint te raken, onder andere doordat kosten de afgelopen jaren stegen. Het risico bestaat dat als de gemeente onvoldoende investeert in preventieve en voorliggende voorzieningen in de Wmo en de Jeugdwet, de kosten voor aanvullende en individueel toegewezen (jeugd)zorg stijgen. Als gevolg van de wettelijke zorgplicht en jurisprudentie kan het beroep op dit type zorg niet worden genegeerd.

Binnen deze context zoeken wij naar de ruimte die er is om hervormingen in het sociaal domein te realiseren, zonder afbreuk te doen aan preventieve en voorliggende voorzieningen. We zijn daarbij ook afhankelijk van de regionale inzet (in beide regio's) en bij de Jeugdzorg vooral de voortgang van de hervormingen.

Keuzeruimte voor de raad

Het college heeft gemerkt dat het lastig is om nog meer keuzemogelijkheden inzichtelijk te maken. Onrealistische of niet uitvoerbare ombuigingen zijn makkelijk op een lijstje te zetten. Denk aan het inboeken van vage taakstellingen of het generiek toepassen van de kaasschaafmethode. De consequenties van dergelijke, op het eerste gezicht vrij pijnloze maatregelen, zijn echter diffuus. Wat het college betreft zijn dat dan ook geen reële ombuigingsmogelijkheden en dit soort opties zijn dan ook niet terug te vinden in de gepresenteerde overzichten.

Niet schrappen in bescheiden budgetten

Het college heeft (op een enkele uitzondering na) geen energie gestoken in budgetten/subsidies kleiner dan € 10.000. Het maatschappelijk effect van deze maatregelen is groter dan het beperkte financiële voordeel wat het oplevert. Voorts geldt hier dat wat eenmaal is afgebroken, vaak moeilijker later weer is op te bouwen.

Het heeft weinig zin om hier 5% of 10% op te bezuinigen, dan moet je geheel stoppen.

Er liggen dan ook geen voorstellen voor om relatief beperkte subsidies voor bijvoorbeeld Alzheimercafe, Kunsteducatie op scholen, Natuur Educatief Centrum, Open Monumentendag, Schuldhulpmaatjes, Jeugdsportfonds, Gemeentepolis, het Mantelzorgcompliment, Zonnebloem, Koeientrofee, Voedselbank, FIORE, Educatieve moestuin, Parkinsons-vereniging, Kunstroute etc. Hierin schuilt juist de kracht van onze lokale samenleving dat er veel door met name vrijwilligers wordt georganiseerd en we voor een relatief bescheiden bijdrage dus veel waar voor ons gemeenschapsgeld krijgen.

Ombuigingsvoorstellen

Er is goed gekeken of taken anders kunnen worden gedaan, of zelfs niet. Het waren geen makkelijke keuzes, want alles is waardevol voor de onze gemeente en haar inwoners. Bij elke keuze is gekeken of Eemnes nog wel de levendige, zorgzame, veilige en toekomstbestendige gemeente blijft. De ombuigingen mogen zo min mogelijk gevolgen hebben voor kinderen en jongeren. En de maatregelen moeten de kwetsbare inwoners zo min mogelijk raken. De grootste bezuiniging die mogelijk is, zit in de voornemens en ambities.

Het gaat vooral om plannen die dit college had geformuleerd en die nog niet zijn uitgevoerd. Kunnen deze later worden uitgevoerd, of in verschillende fases? Of voorlopig worden uitgesteld totdat er weer meer geld beschikbaar is? Andere ombuigingen gaan over het stoppen of verminderen van subsidies of activiteiten. Ook kijkt de gemeente of de inkomsten omhoog kunnen. Het sluitstuk van de begroting is de OZB. Als alle maatregelen niet voldoende zijn om de noodzakelijke kosten te kunnen betalen, dan moeten we de OZB verhogen. Want het college vindt het niet reëel en ook niet verantwoord om nu snel nog meer om te buigen omdat het Rijk ons al volgend jaar minder inkomsten geeft. De verhoging van de OZB wordt alleen maar doorgevoerd omdat het in onze ogen ook echt nodig is om de inflatie van de afgelopen jaren te corrigeren. We stellen niet voor de OZB verder te verhogen.

Van de ombuigingen die in het voorstel 'Naar een duurzaam evenwicht', worden de budgetten aangepast in de Begroting 2025-2028 via een 1^e begrotingswijziging.

Langdurig proces

De veranderingen zijn niet van de ene op de andere dag doorgevoerd. Onze spaarrekening is ook niet ineens gevuld. Met een structureel andere aanpak zorgen we dat onze gemeente financieel gezond is en blijft. We spreken van ombuigingen en niet van bezuinigingen, omdat het niet alleen over dit laatste gaat. En echt niet alleen 'met de kaasschaaf' alles een stukje goedkoper maken. Zijn de ombuigingen noodzakelijk? Ja. Is dit erg? Nee. Eemnes heeft een sterke basis en die blijft. We moeten alleen scherpere keuzes maken. Op weg naar een duurzaam evenwicht.

Het is een evenwichtsoefening die velen van ons raakt en van ons allen wat vraagt. Naast het financiële beeld hebben we te maken met vergrijzing, netcongestie (de beschikbaarheid van het elektriciteitsnet), beperkte stikstofruimte, krapte op de arbeidsmarkt en hogere prijzen van goederen en diensten. Dit alles vraagt ons om meer in te zetten op zelfredzaamheid en wederkerigheid.

Financieel ravijn

Onze gemeente is voor bijna 90% van de inkomsten afhankelijk van het Rijk, als we de kostendeckende inkomsten voor riool, afval en leges niet meerekenen. Bij de begroting voor 2024 was al een tekort voorzien voor de komende jaren. Toen was er het vertrouwen dat het Rijk aanvullende middelen beschikbaar zou stellen, we hebben immers meer taken gekregen vanuit het Rijk. Door de vorming van het nieuwe kabinet hebben we lang moeten wachten op duidelijkheid. Inmiddels is die duidelijkheid er nu deels: er komt geen extra budget én er wordt extra gekort op de budgetten. Bovendien werd recent duidelijk dat de uitgaven voor wettelijke taken verder stijgen dan voorzien. Dit alles heeft tot gevolg dat vanaf 2026 onze financiële situatie verslechtert, net als bij vele andere gemeenten.

Vanaf 2026 is er sprake van het zogenaamde ‘financieel ravijn’. Landelijk krijgen de gemeenten dan structureel € 2,3 miljard minder van het Rijk in 2026 ten opzichte van 2025. De in april verschenen Voorjaarsnota 2024 van het Rijk laat zien dat de oploop van de opschalingskorting (efficiencykorting voor samengaan gemeenten) vervalt vanaf 2026. Ook door andere mutaties in de Voorjaarsnota van het Rijk komt minder geld naar de gemeenten. De VNG adviseerde gemeenten om tekorten veroorzaakt door het financieel ravijn te laten zien. En om zich voor te bereiden op bezuinigingen en/of ombuigingen, maar deze nog niet door te voeren. Het ravijnjaar betekende voor onze gemeente in 2026 € 1.079.000 minder algemene uitkering. Doordat de opschalingskorting nu eindelijk van tafel is en dankzij de inflatiecorrectie hebben we minder nadeel, maar gaan we nog steeds € 685.000 naar beneden in 2026 ten opzichte van 2025. Ruwweg 1/3^e van het tekort is daardoor de verklaring.

Ook de effecten van herverdeling gemeentefonds zitten nu gedeeltelijk in de reeks en er hangt ons nog € 612.500 boven het hoofd. We kunnen vertrouwen op het inzicht bij BZK dat de plannen bijstelling behoeven, echter we kunnen die realiteit niet langer negeren. We doen hiervoor dan ook een voorstel hoe hiermee om te gaan.

Onvoldoende compensatie inflatie Gemeentefonds

De nieuwe BBP-systematiek voor het accres van het gemeentefonds schiet tekort door structureel te lage ramingen van het CPB. De afgelopen jaren is het verschil tussen Voorjaarsnota en Prinsjesdag (CEP en MEV) van het CPB steeds ca. 1% te laag. Het CPB is in het begin van het jaar 2024 wederom te somber geweest. Voor 2024 gaat het nu om zelfs 1,1%, wat een nadeel inhoudt van structureel meer dan € 400 mln. wat het gemeentefonds misloopt.

Lokale lastendruk

We hebben ook oog voor de lokale lastendruk. Voor het riool komen we daarvoor met het voorstel het stelsel te wijzigen. Zie hiervoor het afzonderlijke voorstel.

Uitvoeringskracht Utrechtse gemeenten

De Provincie Utrecht is gestart met een onderzoek naar de uitvoeringskracht van de Utrechtse gemeenten nu die door de forse bezuinigingen bij veel gemeenten onder druk lijkt te komen. De Provincie schrijft hierover:

“Met elkaar staan we aan de lat voor grote maatschappelijke opgaven. De kwaliteit van het openbaar bestuur is daarbij belangrijk en daar zijn wij allen verantwoordelijk voor. De uitvoeringskracht van decentrale overheden staat echter steeds meer onder druk. Onder andere door:

- *Meer en complexere taken en verantwoordelijkheden;*
- *Intensievere samenwerkingen om taakverzwaringen op te vangen;*
- *Financiële onzekerheid;*
- *Personeelsverloop en krapte op de arbeidsmarkt voor specifieke functies.*

Voor het uitvoeren en realiseren van de grote maatschappelijke opgaven zijn gemeenten, waterschappen en de provincie elkaars belangrijke samenwerkingspartners. Het college ontving de afgelopen tijd signalen van gemeenten dat er zorgen zijn over de uitvoering van maatschappelijke opgaven. Met een verkenning naar de uitvoeringskracht binnen onze provincie hopen we een gedeeld inzicht te krijgen van waar men tegenaan loopt bij het realiseren van de opgaven, zowel in uitvoeringskracht als in de samenwerking. Aan de hand van de inzichten kijken we of we gezamenlijk tot mogelijkheden voor versterking van de uitvoeringskracht kunnen komen.”

Het is (nog) geen bestuurskrachtmeting, maar het is wel belangrijk dat we ook als kleine gemeente voldoende uitvoeringskracht (in ons geval via de BEL Combinatie) organiseren om de opgaven waar we voor staan ook te kunnen uitvoeren. Ook een voldoende sterk college van B&W die immers mee draait in de verschillende bestuurlijke gremia is daarbij van belang.

Eemnes: 2025 – 2028 bestuurskrachtig en financieel gezond.

Onze ambitie is om onze kleine gemeente (powered by the BEL Combinatie) ook de komende jaren te besturen met een eigen, krachtig bestuur, wat midden staat tussen onze inwoners. We kiezen ervoor om geen lasten naar de toekomst te schuiven of naar het volgende college door te schuiven. Op hoofdlijnen komen we tot een sluitende begroting voor 2025 en een overzichtelijk perspectief voor de jaren 2026 – 2028.

SAMENVATTING

Als we alle maatregelen uitvoeren en het ook oplevert wat is ingeboekt, dan komen de voorstellen neer op een immens ombuigingspakket wat oploopt naar € 2,5 mln. en tegelijk biedt dat ook weinig ruimte voor het schrappen van voorstellen.

PROGRAMMA 's	2025	2026	2027	2028
PROGRAMMA 1	-42.000	-300.000	-353.000	-404.000
PROGRAMMA 2	-244.331	-176.418	-150.978	-156.400
PROGRAMMA 3	-789.446	-594.699	-594.699	-594.699
PROGRAMMA 4	-105.630	-204.630	-153.630	-153.630
PROGRAMMA 5	-378.000	-400.000	-514.000	-514.000
PROGRAMMA 6	-336.000	-426.899	-436.899	-709.899
Budgettair effect saldo	-1.895.407	-2.102.646	-2.203.206	-2.532.628
Begroting 2025 primair	1.692.153	1.884.935	2.177.239	2.277.100
Nieuw saldo na Ombuigingen	-203.254	-217.711	-25.967	-255.528

Het nieuwe saldo na dit omvangrijke pakket aan maatregelen sluit voor de periode 2025 – 2028 met een kleine plus, maar dat vergt wel dat we de maatregelen uitvoeren en het begrote bedrag qua besparing ook weten te realiseren. Een behoorlijke opgave die discipline vraagt.

Voor 2027 en 2028 hebben we ook nog een stapje terug te zetten i.v.m. de herverdeling gemeentefonds. Kortom het lukt allemaal zonder grote maatschappelijke impact en zonder aantasting van het aangename woon- en leefklimaat in ons Eemnes. Mar de rek is eruit en de ambities zijn fors naar beneden bijgesteld.

Hierna treft u per programma de voorstellen voor ombuigingen aan.

PROGRAMMA 1 BESTUREN EN DIENSTEN VERLENEN IN EEN VEILIG EEMNES

Voorheen onder meer

- Programma 1 Bestuur van de gemeenschap
- Programma 2 Veiligheid
- Programma 3 Publiek, vergunningen en handhaving

Burgerzaken en dienstverlening

De doelstellingen op het gebied van de dienstverlening aan de inwoners en bedrijven staan centraal. Hiertoe behoren het klantcontact met de inwoners en bedrijven, het bevolkingsregister en de burgerlijke stand, de afgifte van reisdocumenten, rijbewijzen en overige documenten, de straatnaamgeving en kadastrale informatie, verkiezingen en de leges burgerzaken.

Voorstel 1

Verplichte inzet medewerkers bij verkiezingen

Door bij verkiezingen medewerkers verplicht in te zetten zonder een vergoeding kan structureel op jaarbasis € 10.000 worden bespaard. Dit betekent dat het vergoedingenbudget structureel uit de meerjarenbegroting kan worden geschrapt. Dit voorstel heeft in zoverre maatschappelijke impact dat vrijwilligers hierdoor minder zijn te vinden om hieraan een bijdrage te leveren. Ook is sprake van enige organisatorische impact, omdat ambtenaren in een jaar iets minder uren kunnen besteden aan hun reguliere werk. Voor de andere gemeenten heeft dit geen consequenties, al is denkbaar dat eenzelfde lijn voor de gemeenten Blaricum en Laren wordt gehanteerd. Voor de werkorganisatie betekent dit mensen stimuleren dit te doen en hen hiervoor vrijmaken, met gevolgen die te overzien zijn, van dien. Nb: In 2025 is geen verkiezing gepland, dus hoe dan ook is dit voor dat jaar een besparing van € 10.000.

Overweging college

De vrijwilligers op de stembureaus zijn een vorm van actief burgerschap wat we in Nederland koesteren. In een periode van afstand tussen inwoners en politiek is het afschaffen van de inzet van onze inwoners op de stembureaus niet het meest voor de hand liggend.

De inzet zal ook gepaard gaan met verlies aan DVO-uren en het is ook niet logisch dat alleen voor Eemnes te doen.

Het beter ramen van de verkiezingen in de meerjarenbegroting (schrappen posten porto, presentiegelden en representatie in niet verkiezingsjaren) is logisch. Het budget 2025 was in MJB al grotendeels afgeraamd dus geen besparing.

De jaren 2026 – 2029 zijn verkiezingsjaren:

2026 Gemeenteraad

2027 Provinciale staten en Waterschap

2028 Tweede Kamer

2029 Europees Parlement

We nemen het voorstel niet over.

Bestuurszaken

Bij Bestuurszaken staan de doelstellingen ten aanzien van de facilitering van de bestuursorganen centraal. Hiertoe behoort het college van burgemeester en wethouders (loonkosten, reiskosten etc), de raad en raadscommissies (vergoedingen, excursies e.d.), de ondersteuning van de raad door middel van de griffie, de regionale en landelijke bestuurlijke samenwerking en de lokale rekenmaker en accountantscontrole.

Voorstel 2

Verlagen formatie wethouder

Het maximumaantal wethouders in een gemeente is afhankelijk van het aantal raadsleden dat de betreffende gemeente kent (art. 8 gw). Het maximumaantal wethouders dat de raad kan benoemen is ten hoogste 20% van het aantal raadsleden. Eemnes kent nu de maximale formatie met 3 wethouders verdeelt over 2,6 fte. Het minimumaantal wethouders is 2 (2,0 fte). De besparing kan dus voor 0,6 fte worden gerealiseerd. Dit is mogelijk bij ingang van een nieuwe bestuursperiode van het college, dus vanaf voorjaar 2026. Het te besparen bedrag is daarmee te becijferen op € 41.000 in 2026 respectievelijk € 55.000 vanaf 2027.

Het voorstel ligt voor, omdat de maatschappelijke impact als nihil wordt ingeschat. In organisatorische zin is de impact ook gering positief (minder bestuurlijk overleg). Voor betrokken bestuurders kan dit werkdruk verhogend zijn. Dit voorstel heeft geen consequenties voor de andere gemeenten c.q. de BEL-Combinatie.

Overweging college

Deze suggesties waren ook reeds opgenomen in de indicatieve lijst bezuinigingen die bij de begrotingsbehandeling 2024 met de raad zijn gedeeld.

Het lijkt logisch om de formatie te verminderen wanneer er minder te besteden en uit te voeren is door de budgettaire druk en het schrappen van beleidsvoornemens en investeringen. De werkdruk en het gegeven dat wethouders in twee regio's (Amersfoort/Provincie Utrecht) en Regio Gooi&Vecht actief zijn legt wel een grote werkdruk op de dan resterende wethouders die dan scherpe keuzes moeten maken.

Eemnes zal minder zichtbaar zijn, zowel regionaal, maar ook voor onze inwoners. De vraag is of we voldoende bestuurskrachtig kunnen zijn in het (mede) oplossen van regionale knelpunten. Bij de formatie in 2026 van het nieuwe college moeten ambities en werkdruk met elkaar in evenwicht zijn, dat kan dan aanleiding geven tot een heroverweging.

De beperking in formatie wethouders moet in samenhang gezien worden met het voorstel om de formatie bestuursadviseur af te ramen. Minder wethouders vergt een adequate ondersteuning.

College van B&W	2025	2026	2027	2028
411000 salarissen & sociale lasten		-41.000	-55.000	-55.000
Budgettair effect saldo	0	-41.000	-55.000	-55.000

We nemen het voorstel over met ingang van 2026.

Voorstel 3

Reductie formatie Bestuursadviseur College

Kijkend naar wat het betekent de formatie van de Bestuursadviseur van het College te reduceren met 0,89 fte, dan wordt de impact hiervan als te overzien gekwalificeerd. Deze formatieplaats niet invullen geeft vanaf 2025 een structureel voordeel van € 92.000.

Voor de andere gemeenten heeft deze ombuiging geen verdere consequenties.

Overweging college

De invoering van een bestuursadviseur is ingegeven aan het gegeven dat in het OG/ON (opdrachtgever- opdrachtnemer) traject de gemeente kwetsbaar is met enkel een gemeentesecretaris. Voorts is goede ondersteuning voor de wethouders van groot belang. Tegelijk moeten er keuzes gemaakt worden en eindigt de aanstelling van de huidige ondersteuner per 1 januari 2025. In de BEL Combinatie wordt een slag gemaakt met een betere advisering van de wethouders bij verbonden partijen en bij regionale overleggen. Het welslagen daarvan is een cruciale voorwaarde om als college goed te kunnen opereren in het bestuurlijke en maatschappelijke krachtenveld. De ondersteuning van het college zal voortaan volledig vanuit de bestaande formatie (DVO-uren) moeten komen en gaat dan met name uit communicatie, bestuursadvies en bestuursondersteuning.

Bestuursondersteuning/staf	2025	2026	2027	2028
411000 salarissen en sociale last	0	-92.000	-92.000	-92.000
Budgettair effect saldo	0	-92.000	-92.000	-92.000

We nemen het voorstel over met ingang van 2026.

Voorstel 4

Verlagen budget representatie i.r.t. verhogen post onvoorzien

Het blijkt dat op de post representatie ook kosten worden geboekt die beter kunnen worden beschouwd als kosten voor onvoorzien. Bij accordering van de raad van de post onvoorzien, is het college vooraf gelegitimeerd bepaalde uitgaven te doen die voldoen aan de kwalificaties van de 3-O's, te weten, onvoorzien; onvermijdbaar en onuitstelbaar. Verantwoording vindt achteraf plaats bij gelegenheid van de jaarrekening en het voorkomt de nodige bureaucratie. Zo beschouwd, wordt voor mogelijk gehouden het budget voor representatiekosten te verlagen van € 37.500 naar € 10.000. Dit levert een voordeel op van structureel € 27.500. Hiertegenover ramen we dan een hogere post Onvoorzien. Deze is nu € 10.000 en wordt dan € 20.000 structureel. De impact van dit voorstel (maatschappelijke en organisatorisch) wordt als beperkt ingeschat. Deze ombuiging is direct ingaande 2025 te realiseren en heeft financieel gezien betekenis, omdat hiermee per saldo structureel € 17.500 (€27.500 -/- €10.000) wordt omgebogen.

Voor de andere gemeenten en de werkorganisatie BEL heeft deze ombuiging geen verdere consequenties.

Overweging college

De post representatie wordt gebruikt voor veel eenmalige activiteiten en vragen om een bijdrage waarvoor niet direct een subsidiepot beschikbaar is. Het fungeert nu als een ventiel om toch zaken te kunnen honoreren of ondersteunen. Maar is ook bedoeld voor reguliere zaken als de nieuwjaarsreceptie, lintjesregen, fotografie, bloemen huwelijken en jarigen, relatiegeschenken, afscheidscadeaus, Sint Nicolaasactie minima, etc.

Strikt formeel is daarvoor de post onvoorzien, die nu feitelijk niet gebruikt wordt.

De realisaties van de afgelopen jaren laten niet zien dat een besparing mogelijk is. Het vergt een betere planning van activiteiten die er aan komen en daarvoor dan budget opnemen. Of het schrappen van vaststaande activiteiten die de gemeente organiseert.

Er is dan kaderstelling nodig om de realisatie weer in overeenstemming te brengen met de begroting als de taakstelling wordt overgenomen. Uit deze post worden veel zaken betaald waarin dan op een andere manier moet worden voorzien.

Voor 2025 zou er dan bijvoorbeeld alsnog een budget gereserveerd moeten worden voor het vieren van 80-jaar bevrijding op 5 mei door het Feestcomité (dorpsmaaltijd). Voorts zou een budget geraamd moeten worden voor de organisatie van de BEL Veteranendag in 2025, omdat het dat jaar de beurt is aan Eemnes om als gastgemeente op te treden. Ook is nu niet voorzien in een structurele subsidie voor het 4 mei-comité (Stichting Vrijheidsmonument) voor het organiseren van de 4 mei herdenking, de viering met de leerlingen van de basisscholen, de activiteiten op de scholen en in 2025 de extra activiteiten rondom 80-jaar bevrijding.

Representatie	2025	2026	2027	2028
438025 Representatie	-27.500	-27.500	-27.500	-27.500
Budgettair effect saldo	-27.500	-27.500	-27.500	-27.500

Onvoorzien	2025	2026	2027	2028
438098 Stel post ov. goed en diens	10.000	10.000	10.000	10.000
Budgettair effect saldo	10.000	10.000	10.000	10.000

Representatie	2025	2026	2027	2028
80 jaar bevrijding 5 mei	15.000			
BEL Veteranendag	10.000			10.000
Subsidie 4 mei-comité	5.000	5.000	5.000	5.000
Subsidie 4 mei-comité scholen	5.000			
Budgettair effect saldo	35.000	5.000	5.000	15.000

We nemen het voorstel over en ramen budget specifieke onderdelen van representatie.

Voorstel 5

Afschaffen drukwerk lokale krant 'rotonde'

Het voorstel behelst te stoppen met het drukwerk voor de lokale krant 'rotonde' en dit voortaan alleen digitaal te publiceren. In de tijd van digitalisering en duurzaamheid is dit voorstel goed te verdedigen. Lastiger ligt het waar het gaat om mensen die minder gemakkelijk met digitalisering kunnen omgaan en nog steeds hechten aan een papieren krant. Het voorstel heeft dus wel impact bij een deel van de inwoners, maar naar inschatting bij een heel groot deel ook niet. De omvang van de besparing, zijnde structureel € 80.000, is dermate substantieel, dat om die reden dit voorstel wordt opgevoerd. Dit voorstel heeft geen consequenties voor de andere gemeenten

Overweging college

De Rotonde is, zo blijkt uit onderzoek onder ons burgerpanel, een belangrijke bron van informatie voor onze inwoners. Zowel over de gemeente als over de zaken die spelen in Eemnes. Daarmee heeft het een belangrijke maatschappelijke functie voor onze inwoners.

Bij het afschaffen krijgen inwoners meer een 'haalplicht' in plaats van dat het gemeentelijke nieuws tot hen komt via de tweewekelijkse huis-aan-huis-krant. Het bereik is groot. Opheffen van de gemeentepagina betekent dat een deel van de inwoners, vooral diegene die digitaal minder vaardig zijn, niet wordt bereikt.

We onderzoeken of het mogelijk is terug te gaan van de huidige tweewekelijkse naar een maandelijkse of andere verschijning. We gaan in gesprek met de uitgever of de kosten beperkt kunnen worden. Het geheel stoppen als gemeente zou ook het (financiële) einde van deze uitgave kunnen betekenen, de gemeente staat immers garant voor en stabiele inkomstenkant.

Ook wordt de Rotonde gebruikt voor gemeentelijke mededelingen rondom aangevraagde en verleende vergunningen, beleid en tips rondom afvalscheiding en het gebruik van het riool. We belasten een deel van de Rotonde dan ook door in de kostendekkende tarieven

Het geheel afschaffen van de Rotonde lijkt het college niet wenselijk. De alternatieven op een rij:

Voorlichting	2025	2026	2027	2028
doorbelast aan rioolrecht	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
doorbelast aan afvalrecht	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
doorbelast aan vergunningen	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Budgettair effect saldo	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000

De doorbelasting aan het rioolrecht en afvalrecht betekent per huishouden op jaarbasis een verhoging van € 5 (in totaal).

We nemen het voorstel niet over en financieren de Rotonde op een andere wijze.

Openbare orde en veiligheid

De doelstellingen ten aanzien van de veiligheid in de gemeente staan centraal. Hiertoe behoren de activiteiten die gerelateerd zijn aan criminaliteit en de preventie daarvan in de gemeente. De taken die uitgevoerd worden door de Veiligheidsregio en de inzet en instandhouding van de brandweer en rampenbestrijding valt hieronder, evenals de inzet van handhaving (Boa's).

Voorstel 6

Verhuur deel BEL-kantoor en deel Brandweerkazerne aan derden

Het voorstel behelst het marktconform (ca. € 150/m²) verhuren van vierkante meters aan derden om daarmee opbrengsten te genereren. Welke financiële consequenties dit heeft bij verhuur van het BEL-kantoor moet nader worden onderzocht, om reden dat hier pro memoria is geraamd. Verhuur van vierkante meters van de kazerne levert ongeveer € 20.000 structureel op, ingaande 2025. De maatschappelijke en organisatorische impact wordt als gering gezien. In het geval de huisvesting voor het kantoorpersoneel een andere wordt, raakt het de beide gemeenten en de werkorganisatie. Vooralsnog gaan we daar niet vanuit.

Overweging college

Het BEL-kantoor is niet van de gemeente Eemnes, maar wanneer er kantoorruimte vrijkomt doordat er meer thuis gewerkt wordt dan is het een prima idee om een deel van het pand geschikt te maken voor bijvoorbeeld kinderopvang wat voor de BEL Combinatie als werkgever ook een pull-factor kan zijn.

Een uitbreiding van de brandweerkazerne is al eens onderzocht en vergt wel een behoorlijke investering om het bijvoorbeeld geschikt te maken voor kinderopvang. Op dit moment speelt een discussie rondom de huisvesting van de brandweer binnen de VRU dus het is een optie voor de langere termijn. De brandweerkazerne loopt ook mee in het locatieonderzoek woningbouw naar aanleiding van de motie om huisvesting (bedrijfswoningen) voor brandweerpersoneel te onderzoeken (op, rond, aan of nabij) de kazerne.

Voor nu nemen we dit voorstel niet over en parkeren we dit idee in afwachting van locatieonderzoek en besluitvorming VRU.

AANVULLENDE VOORSTELLEN

1.1 Formatie team OOV

In de begroting 2025 is de uitbreiding van de formatie van team OOV met 3 fte opgenomen. Het team OOV heeft sinds 2022 veel tijd en energie gestoken in de opvang van de vluchtelingen uit Oekraïne en de COA-opvang. Hierdoor zijn veel zaken blijven liggen. Om het vastgestelde integraal Veiligheids Plan (IVP) (prioriteiten o.a. ondermijning, cyber, jeugd) uit te kunnen voeren, ontkomen we niet aan deze uitbreiding van de formatie. Vanwege de relatie die we kunnen leggen met de gemiste productie van de BEL Combinatie ligt in de drie gemeenten het voorstel voor om deze uitbreiding te financieren vanuit de Reserve OEK gemiste productie BEL Combinatie. Vanuit deze reserve groot € 270.910 kunnen de kosten voor 2025, 2026 en deels 2027 worden gefinancierd.

We zien ook in 2024 nog een behoorlijke inzet vanuit onze organisatie rondom de vluchtelingenopvang. Er zal eind 2024 een voorstel worden gedaan om een apart team hiervoor in te richten, zodat geen beroep meer wordt gedaan op de reguliere formatie. Aangezien we in 2024 verwachten ook ureninzet vanuit de DVO-uren te moeten doen, is het aannemelijk dat we over 2024 wederom een dotatie in deze reserve zullen doen. Taakstellend stellen we die dotatie op € 129.090. Hiermee kan de formatie-uitbreiding voor de gehele periode 2025 – 2028 worden gedekt.

In 2027 zal een nieuw IVP worden opgesteld, mede op basis van een evaluatie wat we de komende periode weten te bereiken met deze uitgebreidere formatie. Op basis hiervan zullen we de benodigde formatie van het team OOV opnieuw bepalen. Veiligheid is een corebusiness voor ons als gemeente, dus het is belangrijk dat we niet alleen in woord maar vooral in daden de komende jaren het verschil gaan maken.

Openbare orde en veiligheid	2025	2026	2027	2028
formatie uit reserve OEK			-30.000	-100.000
Budgettair effect saldo	0	0	-30.000	-100.000

1.2 Aframen incidenteel deel Wet Open Overheid

In 2022 hebben de raden van Blaricum, Eemnes en Laren ingestemd met het programma Open Overheid en hebben we afgesproken de incidentele en structurele middelen beschikbaar te stellen aan de BEL Combinatie. Het Programma Open Overheid heeft wat vertraging opgelopen, daarom zijn bij de jaarrekening 2023 de niet bestede middelen alsnog overgemaakt aan de BEL Combinatie om de doelstellingen te kunnen halen. De gemeenten ontvangen met ingang van 2022 vier jaar zowel incidentele middelen als structurele middelen.

De middelen uit het in 2022 vastgestelde Programma Open Overheid bedragen:

Taakmutatie Wet open overheid	2022	2023	2024	2025	2026
Blaricum	€ 89.004	€ 99.329	€ 109.735	€ 120.677	€ 67.041
Eemnes	€ 86.195	€ 96.192	€ 106.397	€ 117.097	€ 67.041
Laren	€ 88.080	€ 98.375	€ 108.769	€ 119.654	€ 67.041
Totaal Wet open overheid	€ 263.279	€ 293.896	€ 324.901	€ 357.428	€ 201.123

In de begroting 2023 is hiervoor een stelpost opgenomen, waarbij de bedragen nadien zijn aangepast aan de aangepaste bijdragen vanuit het Rijk. De stelpost in de begroting 2025 bedraagt € 134.794 (2026 e.v. € 134.618).

Met ingang van de jaarschijf 2026 moet evenwel de stelpost worden aangepast (verlaagd) naar het niveau van de structurele bijdrage.

Wet open overheid	2025	2026	2027	2028
Afremen incidenteel deel		-50.000	-50.000	-50.000
Budgettair effect saldo	0	-50.000	-50.000	-50.000

1.3 Gemeentelijke beleidsmonitor

Voorstel is om volledig te stoppen met de uitvoering van de monitor om de twee jaar. Met dit scenario bezuinigen we € 9.000. We voeren dan niet meer tweejaarlijks de beleidsmonitor uit. Deze informatie is dan niet meer beschikbaar voor beleidsmonitoring en voor Waar Staat Je Gemeente.

De gemeentelijke beleidsmonitor is een tweejaarlijkse meting over hoe inwoners van Eemnes de leefbaarheid, veiligheid en sociale kracht beleven (subjectieve meting). Het doel is om onze dienstverlening zo goed mogelijk aan te laten sluiten op de wensen en behoeften van onze inwoners. De resultaten worden gebruikt als toetsing van huidig beleid en bij het ontwikkelen van nieuwe beleids- en uitvoeringsplannen. Op dit moment zitten we ook in een traject om de monitor te versimpelen en beter te integreren in de gemeentelijke processen, zodat het bestuur beter in staat is om te sturen op de gewenste maatschappelijke effecten. Doel is om de beleidsmonitor in te zetten voor de effectindicatoren in de P&C cyclus.

Een andere optie is om in plaats van het groot opgezette waarstaatjegemeente die rol in te laten vullen door het burgerpanel.

We stellen voor de monitor te handhaven, maar het geraamde bedrag in 2027 te schrappen (tweejaarlijkse cyclus).

Klanten Contact Centrum	2025	2026	2027	2028
438099 Ov. Goed en diensten			-9.000	
Budgettair effect saldo	0	0	-9.000	0

1.4 Verduurzaming brandweerkazerne

In de begroting 2025 is € 286.000 opgenomen om de verduurzaming van de brandweerkazerne uit te voeren, de kapitaallasten hiervan bedragen € 21.000. We krijgen hiervoor een subsidie, zodat de kapitaallasten waarschijnlijk lager zullen uitvallen. De verduurzaming zou moeten leiden tot (fors) lagere energielasten, de investering verdient zich dus (minimaal) terug. We accepteren als gemeente een onrendabele top bij het verduurzamen, maar gaan wel uit van het terugverdienen van 75% van de investeringen. Dat komt neer op een taakstelling van € 15.000, hetgeen 30% van de geraamde energiekosten is. Afhankelijk van het ambitieniveau zilver of goud, kan de opbrengst hoger uitvallen.

Brandweerkazerne	2025	2026	2027	2028
438012 energiekosten		-15.000	-15.000	-15.000
Budgettair effect saldo	0	-15.000	-15.000	-15.000

1.5 Bijdrage Veiligheidsregio Utrecht

Voor het algemene deel over de WGR'en waarin we deelnemen, wordt verwezen naar Programma 6. Overigens blijkt uit een (externe) benchmark dat de VRU één van de goedkoopste Veiligheidsregio's per inwoner is. In de VRU wordt gewerkt aan een nieuw beleidsplan, waarbij uitgangspunt oud voor nieuw en geen nieuwe Rijkstaken erbij zonder financiële middelen randvoorwaarden zijn.

Voor de algemene bijdrage aan de VRU verwijzen we naar Programma 6 waar een algemene passage is opgenomen omtrent de gezamenlijke Utrechtse benadering voor de WGR'en.

Tevens speelt een discussie rondom de brandweerkazernes. Deze zijn nu deels eigendom van de VRU en deels niet. Ook hebben gemeenten kazernes in eigendom met een regionale functie (werkplaats, opleidingen, kantoor etc.), waarvoor ze geen vergoeding van de VRU krijgen en dus oneigenlijk hoge lasten. De bij de gemeenten 'achtergebleven' huisvestingslasten belopen ca. € 9 mln., echter of hierin alle kosten zitten is onduidelijk. Het kan zijn dat besloten wordt de kazernes over te dragen aan de VRU, aangezien de kazerne in Eemnes door 9.900 inwoners wordt bekostigd en een vergelijkbare post in andere gemeenten meer inwoners bedient, lijkt een voordeel hier best logisch. Vanuit die € 9 miljoen en gerelateerd aan het aantal inwoners in de Provincie Utrecht versus onze eigen inwoners zouden de huisvestingslasten dan fors lager uitvallen. We gaan uit van 50% van het voordeel wat mogelijk ontstaat.

Brandweerkazerne	2025	2026	2027	2028
Regionaal eigendom		-30.000	-30.000	-30.000
Budgettair effect saldo	0	-30.000	-30.000	-30.000

1.6 Stelpost Voorlichting

In de Perspectiefnota is een stelpost voor Voorlichting opgenomen op 92040002 Voorlichting 438098 stelpost ov.goed en diensten € 3.500. Deze stelpost is niet verder ingevuld en kan komen te vervallen.

Voorlichting	2025	2026	2027	2028
438098 Stel post ov. Goederen en c	-3.500	-3.500	-3.500	-3.500
Budgettair effect saldo	-3.500	-3.500	-3.500	-3.500

1.7 Doorbelasting secretariaatsondersteuning Zuidpolder

De in de begroting opgenomen doorbelasting is niet aangepast aan de werkelijke salariskosten. De salariskosten zijn wel juist geraamd.

Bestuursondersteuning/staf	2025	2026	2027	2028
535200 vergoeding voor personee	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Budgettair effect saldo	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000

AFGEWEZEN VOORSTELLEN/SUGGESTIES/OPTIES

1. Heroriëntatie burgerpanel

We voeren ca. 4 raadplegen per jaar uit met ons burgerpanel en hebben een contract voor ca. € 8.000 per jaar. We gebruiken het panel om input voor ons beleid op te halen of om onze inwoners te betrekken bij zaken die spelen in onze gemeente. Deze ombuiging gaat in tegen onze ambities op het gebied van participatie en wijkgericht werken, waarbij we inzetten op het centraal stellen van de inwoners, “gemeente/overheid is voor de burgers”, burgers aan zet, participatie samenleving, betrokkenheid en burgerschap bevorderen, gemeenschap versterken, kracht uit de wijken benutten, meer verantwoordelijkheid aan burgers, enzovoort. Dit brengt het risico met zich mee dat het vertrouwen in de overheid afneemt en de relatie tussen de inwoners en de lokale overheid verslechtert. Door de werkwijze met het burgerpanel bereiken we juist ook die bewoners die uit zichzelf de gemeente minder snel zouden vinden.

2. Cameratoezicht beëindigen

Cameratoezicht is één van de instrumenten om de openbare orde te waarborgen en de criminaliteit te voorkomen of op te sporen. In Eemnes wordt al enkele jaren cameratoezicht ingezet in het gebied Minnehof – SV Eemnes. De verbetering van het woon- en leefklimaat voor diegenen die in het cameragebied slachtoffer waren van vernielingen, overlast en geweld, is van doorslaggevend belang geweest bij de totstandkoming van het cameratoezicht. Een waardevolle en effectieve manier om de veiligheid positief te beïnvloeden.

Als er camera's verdwijnen, neemt de kans op onveiligheidsgevoelens, (jeugd) overlast en gewelddadige incidenten toe. De camera's hebben een preventieve en repressieve werking. Met beperkte capaciteit vanuit de politie en voor handhaving op straat in combinatie met toenemende polarisatie, ongelijkheid, verjuridisering van de maatschappij moeten de ambities uit het veiligheidsbeleid worden bijgesteld. Veel inwoners kunnen daar de effecten van gaan ondervinden als het aantal zogenaamde 'high impact crimes' toeneemt. Ook komt een informatie gestuurde aanpak n.a.v. camerabeelden (bijv. na de jaarwisseling en bij opstootjes rondom het Skatepark) in het geding.

3. Minder frequent handhaven

Handhaving is een basis-ingrediënt van beleid. Beleid is immers alleen effectief als mensen zich er ook aan houden. Dat toetsen we bij het verlenen van de vergunning. Wanneer er te weinig handhaving plaatsvindt, heeft dat effect op de nalevingsbereidheid van onze inwoners en bedrijven. De gemeente zet in op 'ogen en oren in de wijk'. We vinden het belangrijk dat iedereen die voor of namens ons in de buurt en wijk aanwezig is zijn ogen en oren gebruikt en signalen over en weer meeneemt – passend bij zijn of haar rol -. Daarom hebben we gekozen voor een vorm van handhaving die op meerdere vlakken tegelijk toetst.

Onze handhavingscapaciteit is beperkt: helaas kunnen we hierin vaak alleen reactief te werk gaan door de beperkte omvang en de grote capaciteitsvraag die stevige handhaving met zich meebrengt. Het is mogelijk deze frequentie nog verder terug te brengen.

Minder handhaven betekent dat we minder zichtbaar zijn op straat. Ook kunnen we minder reageren op meldingen van bewoners die aangeven dat iemand zich niet aan de regels houdt. Bewoners zullen ervaren dat de handhaver minder in gesprek gaat met bewoners. Ook krijgen wij hierdoor minder signalen uit de buurten. Uiteindelijk heeft minder handhaving een effect op de leefbaarheid en toekomstbestendigheid van de stad, omdat ons beleid wellicht niet effectief uitgevoerd wordt.

4. Afschaffen Nieuwjaarsreceptie

De nieuwjaarsreceptie geeft een gevoel van verbinding, vooral de mensen actief in het maatschappelijk middenveld en onze relaties bezoeken deze bijeenkomst. De receptie is voor Huis van Eemnes ook een bron van inkomsten. Voorts hebben we sinds enkele jaren ook een 'markt' waarin we beleidsdoelstellingen en onze verenigingen op de voorgrond zetten. Afschaffen van de nieuwjaarsreceptie levert een besparing van ca. € 8.000 op.

5. Afschaffen Politie Keurmerk Veilig Wonen

De gemeente verstrekt een subsidie voor bewoners als ze hun hang- en sluitwerk inrichten conform het Politie Keurmerk Veilig Wonen. Het betreft een kleine bijdrage in de kosten. Er is € 2.000 voor geraamd.

SAMENVATTING

PROGRAMMA 1	2025	2026	2027	2028
Wet open overheid	-	-50.000	-50.000	-50.000
College van B&W	-	-41.000	-55.000	-55.000
Bestuursondersteuning/staf	-	-92.000	-92.000	-92.000
Representatie	-27.500	-27.500	-27.500	-27.500
Voorlichting	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
Representatie	35.000	5.000	5.000	15.000
Openbare orde en veiligheid	-	-	-30.000	-100.000
Klanten Contact Centrum	-	-	-9.000	-
Brandweerkazerne	-	-15.000	-15.000	-15.000
Regionaal eigendom	-	-30.000	-30.000	-30.000
Voorlichting	-3.500	-3.500	-3.500	-3.500
Bestuursondersteuning/staf	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Budgettair effect saldo	-42.000	-300.000	-353.000	-404.000

PROGRAMMA 2 BUITENRUIMTE ONDERHOUDEN IN EEMNES

Voorheen onder meer

- Programma 4 Mobiliteit
- Programma 5 Groene leefomgeving

Ons natuurlijk kapitaal

De doelstellingen ten aanzien van het beheer en onderhoud van onze openbare ruimte staan centraal. Hiertoe behoort de aanleg en het onderhoud van openbaar groen. De aanleg en het onderhoud van vijvers en kleine watergangen, waaronder schoonhouden sloten, onderhouden van taluds en beschoeiing horen hier ook bij, evenals de aanleg en het onderhoud van speelvoorzieningen en volkstuinten, natuurbescherming, onderhoud van bos, heide en overige natuurgebieden.

Voorstel 7

Stoppen uitbreiden bomenbestand

Het voorstel behelst het stoppen met uitbreiden van het bomenbestand. Voor dit doel is vanuit de eerdere perspectiefnota structureel budget geraamd in de begroting, terwijl het bomenbestand op orde is.

Het voorstel ligt voor omdat deze ombuiging maatschappelijk en organisatorisch gezien geen impact heeft. Er zijn verder geen consequenties voor de andere gemeenten c.q. De BELCombinatie.

Het voordelig is effect is € 7.500 structureel, ingaande 2025.

Overweging college

Eemnes is een groene gemeente met al veel bomen. Het bomenbestand wordt gestaag uitgebreid door de uitbreiding van Zuidpolder Zuid, waarbij mogelijk in de zuidelijke rand een bos-plantsoen-verblijfsgebied wordt gecreëerd.

In de Meerjarenbegroting is voorts in de investeringsplanning jaarlijks al € 48.000 als investering opgenomen om bomen te vervangen.

Openbaar groen	2025	2026	2027	2028
Uitbreiding bomen				
438056 Onderhoud bomen	-7.500	-7.500	-7.500	-7.500
Budgettair effect saldo	-7.500	-7.500	-7.500	-7.500

We nemen het voorstel over.

Voorstel 8

Geen extra budget voor speelplan in 2025

Het voorstel behelst voor 2025 (dus incidenteel) het budget voor speelbeleid te korten met € 50.000. De aannahme is dat het onderhoudsbudget voor dit jaar voldoende is en er dus geen extra geld vanuit het speelplan nodig is.

Het voorstel ligt voor omdat deze korting geen maatschappelijke en organisatorische impact heeft. Ook heeft dit geen invloed op de andere gemeenten c.q. de werkorganisatie BEL.

Overweging college

We hebben inmiddels een achterstand in het uitvoeren van het Speelplan. Het extra budget wat we hebben gereserveerd zal dan i.v.m. de capaciteit (DVO) en vereiste inhaalslag in 2025 niet aangewend worden. Ook in 2024 is er € 50.000 opgenomen om het onderhoud aan de speelplaatsen (in den brede) op orde te brengen. We krijgen veel signalen van achterstallig (groen) onderhoud, dus hoewel de toestellen technisch voldoen, is de beleving door achterstallig (groen-terrein)onderhoud aanwezig. Het budget 2024 kan nog gebruikt worden om hierin een inhaalslag te maken.

Speeltuinen-plaatsen	2025	2026	2027	2028
438019 onderhoudskosten	-50.000	0	0	0
Budgettair effect saldo	-50.000	0	0	0

We nemen het voorstel over.

Voorstel 9

Stoppen of verminderen groen buurtinitiatief, wandelroutes en stoppen ecologisch bermbeheer

Het voorstel behelst precies als in de kopregel staat. Voor de wandelroutes geldt dat het stoppen daarmee alleen effect heeft voor 2025 en wel voor een bedrag van € 25.000.

Voor ecologisch bermbeheer respectievelijk meer groen buurtinitiatief is eerder vanuit de perspectiefnota een bedrag van € 50.000 respectievelijk € 15.000 geraamd. Hieraan per ingaande 2025 geen invulling aan geven, betekent dus structureel een bezuiniging van € 65.000.

Het voorstel ligt voor, omdat de maatschappelijke impact als beperkt wordt ingeschat, terwijl de organisatorische impact aanzienlijk positief is. Ook de besparing is snel in te boeken; het gaat dan om een bedrag van € 90.000 in 2025 en € 65.000 structureel vanaf 2026. Dit voorstel heeft geen invloed op de andere gemeenten c.q. de werkorganisatie BEL.

Overweging college

In de Perspectiefnota (collegeprogramma) hebben we een aantal budgetten opgenomen om met name de beleving van het groen verder te versterken. We willen aan een aantal budgetten voorlopig vasthouden, omdat we dat belangrijk vinden. Tegelijk zullen we vanwege de onvermijdelijkheid van keuzes enkele budgetten ook schrappen.

Op kostenplaats 92570000 Openbaar Groen zijn de middelen uit de Perspectiefnota 'geparkeerd' op "438099 Overige goederen en diensten", waarbij de uitbreiding bomenbestand al hiervoor is geschrapt.

Opgenomen budgetten na Perspectiefnota:

Perspectiefnota	2024	2025	2026	2027
Meer groen, buurtinitiatief	15.000	15.000	15.000	15.000
Bewoners: plantgoed	20.000	20.000	20.000	20.000
Bewoners: groen daken	15.000	15.000	15.000	15.000
wandelroutes	25.000	25.000		
singels en beleving	10.000	10.000	10.000	10.000
bomen groei bestand	7.500	7.500	7.500	7.500
IBOR - groenplan	15.000	15.000	15.000	15.000
invasieve exoten	pm	pm	pm	pm
Budgettair effect	107.500	107.500	82.500	82.500

Het college stelt voor om te schrappen “meer groen: buurtinitiatief”, we hebben al behoorlijk veel zelfbeheer en zullen dat blijven stimuleren. Het initiatief om daken te vergroenen hebben we al een keer uitgevoerd en gelet op de keuzes die we moeten maken schrappen we dit budget. Er is geen capaciteit om wandelroutes in 2024 en 2025 op te pakken. De wandelroutes laten we meelopen in het plan voor de integrale aanpak van fiets- en wandelpaden uit het Wegenbeheerplan, waarbij een extra element van wandelroutes aan de opdracht wordt toegevoegd. De aanbesteding IBOR 2025 is al bij de Kadernota gehonoreerd en kan vervallen. Het verbeteren van de beleving van de singels maken we onderdeel van het budget van het Groenplan fase 2, waarbij we in 2024 groot onderhoud aan de singels gaan uitvoeren en tegelijk de beleving verbeteren. Dit kan uit het beschikbare budget van € 200.000.

We zien dat borders en perken op sommige plekken slechts dan wel afwezig zijn, dus het investeren in herplant achten we noodzakelijk.

Het stoppen met het ecologisch bermbeheer achten we kapitaalvernietiging nu we in 2023 en 2024 de goede stappen hebben gezet. Voor het ecologisch bermbeheer is structureel € 50.000 geraamd, op basis van de evaluatie van de kosten en waar we nu staan qua uitvoering wordt bezien hoe lang die extra investering nodig is. In het beleidsplan is voorzien dat er na enige tijd qua intensiteit van onderhoud kan worden afgeschaald.

Openbaar groen	2025	2026	2027	2028
438099 buurtinitiatieven	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
438099 groene daken	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
438099 wandelroutes	-25.000			
438099 singels beleving	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
438099 IBOR areaal	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Budgettair effect saldo	-50.000	-25.000	-25.000	-25.000

We nemen het voorstel deels over.

Voorstel 10

Verlagen kwaliteit onderhoudsniveau buitenruimte

De buitenruimte wordt nu op kwaliteitsniveau A onderhouden. De keuze kan zijn dat naar niveau B, C of D te brengen. Het voordeel is dat hiermee snel geld kan worden bespaard voor een aantal jaren achtereen en wel per ingaande 2026 (jaar 2025 is al aanbesteed). Op langere termijn moet wel worden beseft dat het areaal eerder aan vervanging toe is en dat dit dan dus om extra investeringen vraagt. In die zin kan worden geredeneerd dat het kwaliteitsniveau zo lang als nodig is wordt gereduceerd en weer naar boven wordt bijgesteld als de financiën het weer toelaten. Hoeveel een reductie van het kwaliteitsniveau precies oplevert kan nog niet worden onderbouwd. Nader onderzoek is hiervoor nodig.

Het voorstel ligt voor, omdat beïnvloeding van de kosten vrijwel direct mogelijk is door een acceptatie van een lager kwaliteitsniveau. Maatschappelijk gezien doet dit wel iets met het straatbeeld van Eemnes, maar dat is in financieel zorgelijke tijden uit te leggen. Dit voorstel kan ook invloed hebben op de andere gemeenten c.q. de werkorganisatie.

Overweging college

In de Kadernota 2025 is op basis van de aanbesteding 2024- 2025 een bedrag van € 138.000 bijgeraamd voor het uitvoeren van het IBOR-onderhoud. Op basis van het areaal is een extra bedrag benodigd van € 386.000 om op A-B niveau te kunnen onderhouden. De prijsstijgingen in de markt zijn fors.

Het beschikbare bedrag in de Meerjarenbegroting zal dus al leiden tot een (beperkt) kwaliteitsverlies. Een verdere taakstelling tast de uitstraling van Eemnes als woongemeente naar de mening van het college behoorlijk aan. De groene ruimte als verblijfsgebied draagt bij aan een aangenaam woon- en leefklimaat, nodigt uit tot spelen, sporten en verblijven in de openbare ruimte. Dat willen we graag behouden. De impact die het zal hebben als de kwaliteit van de openbare ruimte in de volle breedte naar beneden wordt bijgesteld, is groot.

Bij het verlagen van de kwaliteitsniveaus in de A en B locaties zal er ook sprake moeten zijn van herinrichting van het groen. De huidige inrichting zal deels vervangen moeten worden door soorten die beter aansluiten bij de nieuwe kwaliteitskaders. Dit vraagt dan eerst om een extra investering.

Een gedeeltelijke bijstelling, op alleen verhardingen, door A locaties te verlagen naar B en B locaties te verlagen naar C kan een beperkt resultaat behaald worden. Het effect van dit besluit is dat verhardingen er minder vlak en netjes bijliggen tot het eerstvolgende groot onderhoud. Dit kan nader worden onderzocht.

Op een groot aantal plekken maaien we en voeren het maaisel af. Minder vaak maaien van bermen en gazons betekent minder kosten. De keuze hiervoor betekent een achteruitgang in de kwaliteit van de buitenruimte. De keuze om bermen en gazons (o.a. speel- en trapvelden) minder vaak te maaien is een optie, maar dit kan als hinderlijk worden ervaren, zeker als dat geldt voor de speel/trapveldjes. Met de juiste fasering is het wel weer beter voor de biodiversiteit.

Andere vorm van aanbesteden: voor- en nadelen goed in beeld brengen

Het is een mogelijkheid om het huidige systeem van aanbesteden met door de raad vastgestelde beeldkwaliteitsnormen voor beheer per gebied te verlaten en in plaats hiervan uit te gaan van een plafondbedrag, waarvoor we het groenbeheer willen laten uitvoeren. De aannemers geven vervolgens aan welk beheerniveau ze hiervoor kunnen leveren. Hierbij gaan we nog altijd wel uit van een ondergrens niveau (in principe wordt dit het 'instandhoudings' niveau. Mochten aannemers binnen de voorgestelde prijs denken op onderdelen een hogere beheerniveau te kunnen leveren dan die ondergrens, dan scoren ze hierop in de aanbesteding. Wij kiezen als gemeente de best beherende partij voor de voorgestelde vaste prijs. Dit is een complexe manier van gunnen met een hogere risicofactor. Met deze werkwijze kan een bezuiniging worden ingevuld, door het budget taakstellend te verlagen. In het algemeen hebben we als gemeente met deze alternatieve aanbestedingswijze minder invloed op hoe het beheer van groen en water wordt uitgevoerd. Er kunnen nog steeds bepaalde voorwaarden worden gesteld, maar behalve deze voorwaarden ligt het initiatief voor het bepalen hoe het werk wordt gedaan bij de aannemer. De voor- en nadelen van deze werkwijze moeten goed tegen elkaar worden afgewogen.

Voorkomen van kapitaalvernietiging

We moeten voorkomen dat hetgeen we aanbesteden uiteindelijk leidt tot kapitaalvernietiging. Als bepaalde groensoorten zoals hagen minder vaak en minder goed worden onderhouden, treedt kapitaalvernietiging op en moet eerder tot vervanging (of omvorming) worden overgaan. Ook zullen door inschrijvende aannemers lagere beheerniveaus worden gehanteerd voor zaken waar wij dat eigenlijk liever niet zouden doen, zoals voor de bestrijding van onkruid. Bestrijding van onkruid is belangrijk omdat het niet doen leidt tot kapitaalvernietiging. Onkruid in groen maakt dat het groen eerder vergaat en eerder moet worden vervangen. Onkruid tussen stenen verharding zorgt ervoor dat de voegen tussen klinkers en tegels groter worden en de verharding gaat schuiven. Dit leidt niet per se tot kapitaalvernietiging van het materiaal, maar wel tot moeilijker begaanbare stoepen.

Toekomst Buitendienst

Het college denkt dan ook eerder aan andere oplossingen, zoals het terugdringen van het ziekteverzuim in de Buitendienst en het op termijn deels inbesteden van het werk. Door te investeren in de Buitendienst kunnen we werk mogelijk goedkoper doen, dan zoals nu veel aan de markt over te laten. Uiterlijk in 2025 willen we dan ook van de BEL Combinatie een voorstel voor een toekomstvisie op de Buitendienst ontvangen, waarbij inbesteden en het werk weer deels zelf doen een goed alternatief kan zijn.

Ook een Buitendienst die (deels) als leerwerkplek kan dienen voor de mensen met een BUIG-uitkering of die kan bijdragen aan de inburgering van statushouders (zo snel mogelijk aan de slag) biedt kansen. Dit is een onderzoek wat we samen met Blaricum en Laren willen oppakken. Een werkbezoek aan de gemeente Losser in 2022 heeft geleerd dat dit een periode van 5-7 jaar met zich meebrengt om een eigen serviceorganisatie op te bouwen. Voor de komende contractperiode (die start op 1 januari 2026) is dit nog geen optie, bij de duur van het nieuwe contract houden we hier wel rekening mee (flexibiliteit in looptijd).

Ook het (nog) meer inzetten op buurtbeheer is een optie.

Inrichtingsplannen met beheers paragraaf

De grootste bezuiniging die op beheer en onderhoud behaald kan worden, is door bij het realiseren van ambities ook goed na te denken over het beheer en onderhoud en de daarbij behorende structurele kosten. Als het er eenmaal ligt zal het ook duurzaam in stand gehouden moeten worden. Dan is bezuinigen op beheer, zonder structuuringrepen, bijna niet mogelijk. Voorstel is om bij iedere ambitie die wordt voorgesteld meer aandacht te besteden aan de financiële paragraaf en daarin, naast de incidentele middelen, ook de structurele kosten die er aan verbonden zijn in beeld te brengen en te betrekken in de afweging. Bij de wijkschouwen en andere projecten (Karwijk, Plantsoen, Braadkamp, Veldweg, Raadhuislaan, fiets- voetpadenplan etc.) zullen we dan ook nadrukkelijk kijken hoe we bij de herinrichting tegelijk de beheerkosten omlaag kunnen brengen.

Wegen, verkeer en vervoer

De doelstellingen ten aanzien van onze wegen, verkeer en vervoer centraal. Hiertoe behoort onder andere de aanleg, reconstructie, beheer en onderhoud van de wegen, pleinen, fietspaden, voetpaden en overige verhardingen. Ook behoren de activiteiten op het gebied van het verkeer en het vervoer en de verkeersmaatregelen zoals verkeersborden, regelinstallaties, straatmeubilair en wachtruimten voor openbaar vervoer en verkeersveiligheid hiertoe. Het parkeerbeleid en de parkeervoorzieningen, de civiel technische kunstwerken waaronder de inspectie, beheer en onderhoud van bruggen, duikers en tunnels hoort ook in dit product, ent als de CAI, breedband en glasvezel aanleg.

Daarnaast de voorzieningen voor openbaar vervoer en de aanleg, het beheer en het onderhoud van de openbare verlichting. De gladheidsbestrijding en straatreiniging, het verwijderen van verkeersobstakels en vergunningen voor het tijdelijke plaatsen van voorwerpen op de openbare weg. Ook de ontheffingen wegenverkeerswet en de kabels en leidingen: ondergrondse ordening/grafwerkzaamheden in de openbare ruimte vallen hieronder.

Voorstel 11

Versobering Veldweg

Bij de aanbidding van de begroting wordt voor het centrumplan een terughoudend voorstel gedaan. Onderdeel van dit plan is nog wel de investering in de reconstructie Veldweg. Denkbaar is dat ook hier een versobering wordt toegepast. Als dit bij de aanbidding van de begroting niet is gedaan, dan kan het hier als een bezuinigingsvoorstel worden voorgelegd. In het meerjarenplan is voor deze investering een bedrag geraamd ad € 615.000. Afhankelijk van hoeveel je hiervan wil aframen, kan je dan daar weer van de bespaarde kapitaallasten berekenen. Vooralsnog nemen we in dit memo slechts een pro memorie op en gaan we ervan uit dat bij de aanbidding van de begroting de afweging al wordt meegenomen. Desalniettemin melden we de overweging ook hier.

Overweging college

In samenspraak met de bewoners is geïnventariseerd welke wensen er leven, naast de noodzaak om het riool te vervangen (opgenomen in het Water en RioleringsProgramma, WRP). Vooral het vervangen van de huidige bomen door exemplaren die minder overlast geven was een wens van een deel van de bewoners, naast kleine aanpassingen. De noodzakelijke maatregelen en de belangrijkste wensen vragen een budget van ca. € 215.000 (jaarlijks ca. € 7.150 bij 40 jaar en 1,5%).

De Veldweg is evenwel een asfaltweg, wat niet logisch is voor een dergelijke straat. Bovendien wordt de Hiltlaan opnieuw ingericht en is het in het kader van een klimaatadaptieve inrichting van de openbare ruimte wenselijk om hemelwater meer ruimte te geven. Een integrale aanpak van de Veldweg conform de inrichting van de Hiltlaan vergt een investering van € 615.000 (jaarlijks ca. € 20.475 bij 40 jaar en 1,55%).

Het verschil tussen de beide varianten is een jaarlijkse last van ca. € 13.325. Het college stelt voor vast te houden aan de wens de asfaltbestrating te vervangen door klinkerbestrating, echter in de uitvoering ook een variant uit te werken waarbij gekozen wordt voor betonnen klinkers (waar mogelijk hergebruik) in plaats van gebakken klinkers. Ook bij de wijkschouwen zal de insteek zijn een goede klimaatadaptieve inrichting, maar wel kostenbewust. Waar mogelijk willen we ook in de Patrijzenhof en Fazantenhof zoveel mogelijk de asfaltverharding terug brengen en vervangen door klinkers (passend bij een woonstraat/erf). Een mogelijk nadeel van het verwijderen van het asfalt Veldweg betreft de ouderdom ervan, mogelijk is het teerhoudende asfalt dat gesaneerd moet worden.

Vooralsnog wordt er geen besparing ingeboekt. Wel nadrukkelijk de wens om naast de noodzakelijk en de uitgebreide variant, ook een midden variant uit te werken. Een besparing van 10% op het budget levert ca. € 2.000 aan lagere kapitaallasten op.

We nemen het voorstel vooralsnog niet over.

Afvalwater en waterhuishouding

In dit product staan de doelstellingen ten aanzien van de gemeentelijke taken op het gebied van afvalwater en de waterhuishouding centraal. Hiertoe behoren de taken voor de opvang en verwerking van afval- en hemelwater, de inzameling en transport van huishoudelijk- en bedrijfsafvalwater, het beperken van grondwaterproblemen en de bestrijding verontreiniging oppervlaktewater. Ook de baten van de rioolheffing en de activiteiten voor het heffen in invorderen van deze rioolheffing horen in dit product.

Zie voor perceptiekosten Programma 3 bij afvalstoffen en voor doorbelasting voorlichting Programma1.

We belasten vanuit het oogpunt van kostendeckende tarieven € 37.500 op jaarbasis door aan het rioolrecht. Ten opzichte van de tarieven zoals geschetst in het WRP blijven we dan hier nog steeds onder.

AANVULLENDE VOORSTELLEN

2.1 Kabels en leidingen

In de begroting 2023/24 zijn de afspraken opgenomen zoals gemaakt met Delta Fiber, waarbij de legeskosten in een reserve worden gestort om de komende jaren te gebruiken om het noodzakelijke onderhoud t.g.v. de aanleg van glasvezel op te vangen.

Voor het leggen van kabels en leidingen in Eemnes is in 2014 een (AVOI) Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren vastgesteld (en is het Handboek Kabels en Leidingen BEL Combinatie 2014 tevens vastgesteld). Op basis hiervan worden legeskosten in rekening gebracht bij nutsbedrijven. We ramen hiervoor in de begroting al een jaarlijks bedrag. Deze tarieven willen we in de lijn brengen van omliggende gemeentes om te bezien of we nog een marktconforme vergoeding in rekening brengen. Er is een scheiding tussen de leges (vaak per strekkende meter) en de beheerskosten die de gemeente maakt. De VNG: *“De werkzaamheden die de gemeente verricht en waarvoor bij het verlenen van het instemmingbesluit leges worden geheven, vallen niet onder de berekening van de beheerkosten in deze richtlijn. De berekening van de beheerkosten is gebaseerd op een strikte scheiding van werkzaamheden die onder de leges vallen en werkzaamheden die onder de beheerkosten vallen.”* Er zijn dus vooraf goede afspraken nodig.

Met de te verwachten ingrepen in de ondergrondse infrastructuur, als gevolg van de energietransitie, in de komende jaren, zou het goed zijn zowel de verordening als de tarieven te actualiseren. We zien nu al een toename in het aantal aanvragen waardoor meer capaciteit nodig is om alle aanvragen af te handelen en toezicht te houden op de correcte uitvoering, conform de vergunning. Daarom heeft dit voorstel een effect op zowel de baten als de lasten.

We verwachten de komende jaren forse investeringen van Stedin (vervangen elektrakabels van ca. 13 km), waarbij in 2026 en verder grote delen van Eemnes worden opengebrouwen. Ook KPN heeft aangegeven het ondergronds netwerk te willen verbeteren en uitbreiden.

We brengen de consequenties in beeld, ook voor de BEL Combinatie en zoveel mogelijk i.s.m. Blaricum en Laren waar Alliander voor mogelijk eenzelfde opgave staat. Het saldo van baten (leges en beheerkosten) en de kosten voor toezicht etc. storten we in een reserve om de degeneratie gevolgen van het openbreken te kunnen opvangen.

Kabels en leidingen	2025	2026	2027	2028
438036 projectmatige inhuur	PM	PM	PM	PM
537000 leges en rechten	PM	PM	PM	PM
saldo in reserve onderhoud	PM	PM	PM	PM
Budgettair effect saldo	0	0	0	0

2.2 Openbare verlichting OVL

Openbare verlichting draagt bij aan de verkeersveiligheid en aan de veiligheid op straat maar het hebben of realiseren van openbare verlichting is geen wettelijke taak. Er zijn binnen de gemeente Eemnes geen heldere kaders over waar openbare verlichting wel of niet wordt toegepast en als het wordt toegepast met welk doel het er staat. Dit wordt keer op keer per te ontwikkelen gebied of locatie opnieuw bepaald. Ditzelfde geldt voor de toepassing van lichtmasten en armaturen. Een helder afwegingskader over wat we wel en niet verlichten kan als uitgangspunt dienen voor beoordeling van de huidige openbare verlichting en voor nieuwe ontwikkelingen. We willen een beleidsplan en een beheerplan voor onze OVL (laten) opstellen.

Het gevolg hiervan kan op termijn zijn dat er openbare verlichting wordt verwijderd waar het nu wel staat maar ook openbare verlichting komt waar het nu niet staat (bijvoorbeeld Te Veenweg Zuid).

De overstap naar energiezuiniger led verlichting is reeds ingezet en zal binnenkort worden afgerond. Een mogelijke besparing hierop is dus reeds gerealiseerd. Bij het vervangen van de armaturen zijn deze inmiddels standaard voorzien van een dimprotocol.

Er wordt onderzocht of het mogelijk is om de openbare verlichting iedere dag iets korter te laten branden. Indien wettelijk en technisch mogelijk zou dat een beperkte verlaging op de energiekosten betekenen en eventueel het iets langer kunnen doorbeheren van de armaturen in verband met minder branduren per jaar gedurende de technische levensduur van het armatuur.

Er kan onderzocht worden of er locaties zijn binnen Eemnes waar de openbare verlichting op bepaalde tijden geheel uitgeschakeld kan worden of zelfs geheel verwijderd zou kunnen worden. Tevens kan ervoor gekozen worden om de openbare verlichting op de doorgaande wegen (singels, Laarderweg, Wakkerendijk) niet op volle sterkte te laten branden, maar gebruik te maken van de dimfunctie in het armatuur. Het is niet de verwachting dat de verkeersveiligheid hier hinder van ondervindt.

Om het dimmen mogelijk te maken schaffen we een dim-tool aan. Ook geven we in 2024 de opdracht tot het opstellen van een beleidsplan OVL. Voorts evalueren we het contract met Citytec o.a. op gebied van onderhoud, aantal storingen, verduurzaming, kostenbesparing en gewenste serviceniveau. We leren ook van de ervaringen in Leusden en De Bilt die het leasecontract met Citytec hebben opgezegd.

Openbare verlichting gaat na verloop van tijd achteruit in beeldkwaliteit en daarmee worden de palen bijvoorbeeld roestig of gaan ze scheef staan. De gemeente hanteert binnen de wijken en hoofdwegen beeldkwaliteit A en B, waaraan specifieke beeldkwaliteit indicatoren zijn verbonden. Dat betekent dat periodiek wordt beoordeeld of de lantaarnpalen nog aan dat beeldkwaliteitsniveau voldoen en herstel waar nodig plaatsvindt. Door de inspectiecyclus te verlengen kan dit beheerbudget worden bespaard. De verlenging van het herstel kan leiden tot een lagere beeldkwaliteit.

Lichtmasten kunnen bijvoorbeeld schuin gaan staan of roestig worden. Dit kan resulteren in een verslechtering van het straatbeeld, lagere tevredenheid van bewoners en mogelijk tot meer meldingen en klachten.

De maatregel mag in principe niet van impact zijn op de verkeers- en sociale veiligheid, maar het risico dat dit soms het geval is neemt wel toe. Daarnaast kan de maatregel mogelijk invloed hebben op de ervaren veiligheid.

We onderzoeken in het beleidsplan het concept Smart cities: Openbare verlichting wordt dynamisch. Op afstand kan worden waargenomen of de lamp brandt en kan ook het brandregime worden aangepast. Tevens kan de verlichting op sommige plaatsen helemaal uit en - met behulp van sensoren - weer worden ingeschakeld. Hiermee wordt de lichteinder verminderd en kan er een energiebesparing plaatsvinden. In combinatie met led-armaturen is een energiebesparing tot 80% mogelijk.

Voor 2025 ramen we door het toepassen van het dimmen een besparing van 5% op de energiekosten OVL en in 2026 10%. Bescheiden taakstellingen. De effecten van een herziening of beëindiging van het leasecontract worden verder in beeld gebracht.

Wegen, verkeer en vervoer	2025	2026	2027	2028
OVL				
438012 Energiekosten	-5.000	-10.000	-10.000	-10.000
Budgettair effect saldo	-5.000	-10.000	-10.000	-10.000

2.3 Objecten in de openbare ruimte

Het plaatsen van containers en andere objecten bij bouw en verbouwingen in de openbare ruimte is nu gratis. Soms staan containers er enkele dagen en soms nemen ze weken of zelfs maanden schaarse publieke ruimte in beslag. Veel gemeenten brengen een vergoeding in rekening. In Blaricum wordt een olopend tarief gerekend rekening houdende met de duur (hoe langer het staat hoe hoger het tarief). Hoe langer de schaarse openbare ruimte wordt ingenomen, hoe meer overlast voor de buurt (m.n. parkeerplaatsen).

We stellen voor de regeling van Blaricum mee te nemen bij het vaststellen van de legesverordening. We ramen hiervoor een bescheiden bedrag, het vergt ook handhaven en alert zijn op het factureren.

Wegen, verkeer en vervoer	2025	2026	2027	2028
Ontheffingen (bouw)containers	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
Budgettair effect saldo	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500

2.4 Handhaven illegaal in gebruik genomen gronden en verhuren van groenstroken

In verschillende buurten in Eemnes hebben inwoners stukken grond in gebruik die in eigendom zijn van de gemeente, we nemen ook het bosplantsoen Noordbuurt hierin mee. Inwoners krijgen afhankelijk van de locatie de keuze om de grond te kopen of terug te geven aan de gemeente.

Deze ombuiging heeft weinig maatschappelijke impact. Het heeft wel grote impact op het sentiment onder de inwoners. Vragen die gesteld kunnen worden: Speelt verjaring hier een rol? Wat doet de gemeente met gronden die bewoners niet meer willen onderhouden als ze ervoor moeten betalen?

Een juridische check is evenwel nodig. Bij verjaring kan grond van rechtswege eigendom van burgers geworden zijn. Kans op juridische kwesties en veel uren, terwijl dit niet altijd verkoop tot gevolg zal hebben (geen opbrengst).

2.5 Prijs snippergroen verhogen

We hanteren bij grotere stukken grond de regel van een taxatie en bij kleinere stukken verkopen we tegen een vooraf bepaalde prijs. We verhogen die naar € 200 per m².

In het Groenplan is aangegeven onder welke voorwaarden groen kan worden verkocht. We krijgen geregeld aanvragen om een stuk grond te mogen kopen. Een herziening van het Groenplan is nodig om de lijst met te verkopen percelen te actualiseren, voorlopig is hiervoor geen inzet op geraamd. Bij de bestuursopdracht rond de bosplantsoenen bekijken we of er ook stukken groen afgestoten kunnen worden. We verwerken voor nu alleen de prijsverhoging.

In 2026 is de uitvoering van het Groenplan gereed en evalueren we, we willen waar mogelijk het groenbeheer harmoniseren samen met Blaricum en Laren.

Restgroen	2025	2026	2027	2028
531000 opbrengst grondverkoop	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Budgettair effect saldo	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000

2.6 Rotondes als reclameobject in beheer uitgeven

Rotondes zijn te verhuren aan bedrijven als 'reclameobject'. Het onderhoud van het groen op de rotonde moet de huurder verzorgen. De rotondes zijn voornamelijk voor de automobilist belangrijke herkenningspunten. De twee rotondes in Eemnes zijn op een bijzondere manier ingericht met beplanting en een kunstwerk. Het onderhoud van rotondes is arbeidsintensief en daardoor kostbaar. Voor een bedrijf is het een plek om reclame te maken.

Opbrengst: PM

2.7 Kapitaallasten Speelplan uit reserve Kapitaallasten

Een deel van de investeringen voor het Speelplan wordt gedekt uit de reserve kapitaallasten, echter een deel ook niet. De jaarschijven 2017, 2020, 2021 en 2022 (deels) wel. Het is logisch om alle kapitaallasten van het Speelplan uit de reserve kapitaallasten te financieren, dus ook die van de Investeringsplanning. In de reserve Projecten zit ruimte bij het vervallen van de herinrichting van de IJsbahn, waardoor er ruimte is om bestaande en toekomstige kapitaallasten te financieren vanuit de reserve kapitaallasten/projecten.

De afschrijvingen uit het investeringsplan 2020 – 2028 komen ten laste van deze reserve, ook de afschrijvingen die nu nog in de exploitatie zitten.

Mutatie reserves	2025	2026	2027	2028
Speelplan investeringsplan				
Kapitaallasten/projecten	-4.831	-6.918	-13.478	-18.900
Speelplaatsne staat C	PM	PM	PM	PM
Budgettair effect saldo	-4.831	-6.918	-13.478	-18.900

2.8 Kapvergunning herinvoeren

In het kader van de deregulering is de kapvergunning voor particulieren afgeschaft, behalve wanneer de bomen op de lijst waardevolle bomen staan. Die lijst moet geactualiseerd worden. Het afschaffen leidt niet tot minder werk, er komen nog meldingen binnen bij handhaving en mensen vragen ook of er een vergunning nodig is. Bomen zijn daarnaast belangrijk, ook particuliere, voor de groene uitstraling van Eemnes. Als we als doel hebben het bomenbestand uit te breiden, is het zorgvuldig omgaan met het kappen van bomen beter te regelen met een kapvergunning, dan nu de 'vergunningsvrij tenzij...' bepaling. Ook Blaricum en Laren hebben nog steeds een kapvergunning, herinvoering zal niet leiden tot een forse toename in werkdruk. We kunnen dit meenemen bij de herziening APV medio 2025, zodat we op dit punt ook gelijk lopen (harmonisatie).

Kapvergunningen	2025	2026	2027	2028
537000 leges en rechten		-5.000	-5.000	-5.000
Budgettair effect saldo	0	-5.000	-5.000	-5.000

AFGEWEZEN VOORSTELLEN/SUGGESTIES/OPTIES

1. Tarief ontheffingen en vergunningen kostendekkend berekenen

Bewoners en bedrijven kunnen een ontheffing aanvragen om in een gesloten gebied toch te mogen rijden. Denk aan de spitsluiting polderwegen, de onderdoorgangen A27 bij Heidelaan en Te Veenweg Zuid, het vrachtwagen parkeren op de Bramenberg. Er zijn diverse ontheffingen en vergunningen. Bewoners en bedrijven moeten bij hun woning kunnen komen, moeten kunnen parkeren etc. De hoogte van de tarieven heeft veel discussie en emotie opgeleverd in het verleden. Gelet op het geringe bedrag is het niet de moeite waard (versus de kosten van ambtelijk overleg, bezwaar etc.).

De gehandicaptenparkeerkaart wordt nu nog kosteloos verstrekt. Ook vanwege het gegeven dat mensen met een beperking vaak al hoge (medische) kosten maken. Ook hier gaat het om een beperkt aantal op jaarbasis, dus het levert meer ongenoegen en onbegrip op, dan het financieel iets oplevert.

2. Heroriëntatie op bloembakken en hanging baskets in centrum

Bloembakken en hanging baskets dragen bij aan een groen en leefbaar centrum. Onderhoud en watergeven aan bloembakken en hanging baskets is arbeidsintensief. Een extern bedrijf verzorgt dat nu. Te onderzoeken is of het mogelijk is dat aan ondernemers over te dragen. Of dat we stoppen met de bloembakken.

Gelet op de geringe besparing weegt het nadeel niet op tegen de baten.

3 Speelvoorzieningen sluiten of het beheer overdragen aan buurten

Het afbouwen van speelvoorzieningen in de openbare ruimte. Wel rekening houden met beheer, onderhoud en attractiebesluit. Meer grotere speelvoorzieningen en minder kleinere gaat ten koste van spelen in de nabije omgeving van woningen in de wijk. Aan het opruimen van afgekeurde speeltoestellen zijn kosten verbonden. Bij het overdragen van het beheer (goed voor de buurtcohesie door bewoners meer te betrekken) blijft de gemeente verantwoordelijk voor het uitvoeren van het attractiebesluit. Het periodiek controleren en inspecteren blijft een verantwoordelijkheid en taak van de gemeente.

Het zelfbeheer door de wijk is mogelijk een optie om te verkennen.

We liggen achter bij het uitvoeren van het Speelplan, waarin we keuzes hebben gemaakt welke speelvoorzieningen we willen handhaven en vernieuwen. Het opheffen van een speelvoorziening roept emoties op. Ook verandert een buurt van samenstelling waardoor een afgestoten speeltuin toch weer in beeld komt als speelvoorziening.

4 Stoppen met onderhoud fietsknooppunten

In heel Nederland worden recreatieve fietsroutes gefaciliteerd en aangeduid met bordjes 'Fietsknooppunt'. Het is een landelijk systeem van plattegrondborden en routebordjes, vergelijkbaar met de ANWB bewegwijzering voor auto's. Wanneer we deze bezuiniging doorvoeren dan stopt het onderhoud van deze bordjes. We moeten het regionale contract met Landschapsbeheer Utrecht opzeggen voor het beheer van de fietsknooppunten. De fietsknooppunten kunnen niet worden gestopt, want het is een landelijk en regionaal systeem. Inwoners fietsen wel eens een fietsknooppuntenroute. Het helpt mensen om te bewegen in het buitengebied. Het kan bijdragen aan een gezonde leefstijl.

5 Stoppen met onderhoud klompenpaden

De routes, website, bebording en contracten met particuliere eigenaren van de klompenpaden worden onderhouden door St. Landschapsbeheer Utrecht, samen met vele vrijwilligers. Onze bijdrage wordt gedeeld met de Provincie. Wanneer dat budget volledig wordt bezuinigd, dan betekent het automatisch dat dit contract geschrapt moet worden. Er is een groep vrijwilligers die meewerkt aan het beheer van de klompenpaden. Door het opzeggen van het contract zal deze lokale groep ermee stoppen. Stoppen met het onderhoudscontract betekent dat de klompenpaden minder onderhouden worden en mogelijk onbegaanbaar, of niet meer zichtbaar. Een gevolg kan zijn dat deze moeten sluiten. Dat betekent minder mogelijkheden tot ommetjes in het groen voor bewoners. Het betekent ook dat de vrijwilligers zich hier niet meer aan verbinden. Terugdraaien van deze bezuiniging zal dus moeilijk zijn, want dat betekent dat er een nieuwe vrijwilligersgroep moet ontstaan.

6 Doorrekenen van kosten evenementen, vegen, afvalophalen, hekken plaatsen

Het ondersteunen van evenementen door de Buitendienst vindt veelal plaats zonder financiële verrekening. Dit is in rekening te brengen. Organisaties worden dan geconfronteerd met extra kosten en zullen of bij de gemeente om extra subsidie vragen of het evenement niet (kunnen) laten doorgaan. De ondersteuning door de gemeente wordt door alle verenigingen geroemd en dat moeten we ook koesteren.

Het is waar een kleine gemeente groot in kan zijn.

Het doorrekenen van kosten bij (toekomstige) commerciële evenementen is wel logisch. Voor commerciële activiteiten brengen we (vooraf) voor het beschikbaar stellen van dranghekken € 1.000 in rekening en voor het opruimen van het afval na afloop brengen we een kostendekkende vergoeding in rekening gebaseerd op de daadwerkelijke ureninzet.

7 Aanpassen gladheidsbestrijdingsplan

Veel uren gaan in de winter op aan de gladheidsbestrijding waardoor minder inzet van de Buitendienst mogelijk is in de groeizame zomerperiode. We inventariseren welke aanpassingen in de gladheidsbestrijding zijn door te voeren, waarbij de verkeersveiligheid een belangrijke randvoorwaarde is (begaanbare doorgaande wegen, tunnels, bruggen etc.) We nemen deze aanpassingen mee in het toekomstscenario Buitendienst in BEL-verband.

8 Inhuur op rioleringstaken vervangen door vast personeel

In 2024 zijn in de BEL-gemeenten de Water- en Rioolprogramma's vastgesteld. In Eemnes betekent dit een aanvraag voor extra budget voor onderzoeken en advisering. We huren hiervoor grotendeels extern in.

Door inhuur te vervangen door vast personeel, is het wellicht mogelijk om minder personeelskosten toe te rekenen aan deze taken. Omdat dit een ombuiging op een doelbelasting betreft, levert dat geen effect op de begroting op. Wel zouden hierdoor de rioolrechten wellicht lager kunnen worden. Dit zal onderdeel uitmaken van het wervingsplan van het team openbare ruimte.

9 Business case eigen kolkenzuiger

De gemeente Culemborg heeft met 29.000 inwoners een eigen kolkenzuiger waar werkzaamheden in de openbare ruimte worden uitgevoerd. Denk hierbij aan het schoonmaken van kolken in de straat en het schoonmaken van gemalen. De BEL-gemeenten huren dit in bij Teeuwissen, is het goedkoper om zelf het gemeentelijk materieel uit te breiden met een kolkenzuiger? Dit maakt onderdeel uit van de discussie over de toekomst van de Buitendienst, wat kunnen we zelf doen en wat is efficiënter om zelf te doen. Hierbij kunnen we ook kijken of we op onderdelen intensiever kunnen samenwerken met de gemeente Huizen aangezien in BEL-verband onze verzorgingsgebieden in elkaar overlopen. Een goed voorbeeld van deze benadering is de (recente) aanschaf van een eigen veegmachine, die zich terug verdient door minder inhuur.

SAMENVATTING

PROGRAMMA 2	2025	2026	2027	2028
Openbaar groen	-7.500	-7.500	-7.500	-7.500
Speeltuinen-plaatsen	-50.000	-	-	-
Openbaar groen	-50.000	-25.000	-25.000	-25.000
Veldweg	-	-	-	-
Restgroen	-32.000	-32.000	-	-
Straatmeubilair	-	-	-	-
Kabels en leidingen	-	-	-	-
OVL	-5.000	-10.000	-10.000	-10.000
Rioolrecht	-	-	-	-
Ontheffingen (bouw)containe	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
Uren civiel op projecten	-95.000	-95.000	-95.000	-95.000
Speelplan investeringsplan	-4.831	-6.918	-13.478	-18.900
Restgroen	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Budgettair effect saldo	-244.331	-176.418	-150.978	-156.400

PROGRAMMA 3 DUURZAAM EN PRETTIG WONEN IN EEMNES

Voorheen onder meer

- Programma 6 Milieu en Klimaat
- Programma 7 Ruimtelijke ordening en Wonen

Wonen en bouwen

Hiertoe behoren onze woningvoorraad, de huisvestingsvoorziening, de (leges) omgevingsvergunningen, leges vergunningen huisvestingswet, bouwtoezicht, basisregistratie adressen en gebouwen (BAG), woningbouw en woningverbetering, woonruimteverdeling, woning-splitsingsvergunning, woonvergunning en volkshuisvesting en de gebiedsgerichte aanpak woningvoorraad, woonomgeving en voorzieningen, de starters-leningen en de markt en de gemeentelijke taken op het terrein van de lijkbezorging tot dit programma.

Voorstel 12

Stoppen met pachten gebouwen en gronden

De gemeente heeft gebouwen en gronden in erfpacht en voert hiervoor een beleid. Het voorstel behelst te onderzoeken of het stoppen van dit beleid maatschappelijke, organisatorische en financiële voordelen biedt. Het verkopen van gebouwen en gronden in plaats van verpachten levert snel veel opbrengsten op. Hier staat tegenover dat op langere termijn de pachtinkomsten komen te vervallen.

Momenteel kan dus niet worden bepaald welk financieel voordeel haalbaar is, om reden dat hier pro memorie wordt geraamd. In het geval bij de 2 andere gemeenten ook een dergelijk beleid wordt gevoerd, is denkbaar dat dit ook voor hen wordt aangepast en het dus ook voor hen een financieel effect kan hebben.

Vastgoed en grondzaken doet het beheer van alle typen verhuringen, verpachtingen en in gebruikgeving van grond en vastgoed binnen de drie gemeenten. Wat betreft de gronden behelst dit o.a. landbouwgronden, sportverenigingen, tuinuitbreidingen, erfpachten waarop bijvoorbeeld een (maatschappelijk) object is gebouwd door een derde, volkstuinten, bijenschansen, woonwagendplaatsen, zendmasten en ga zo maar door. Uiteraard kan hiervan besloten worden om op (een deel van) de gronden een woonbestemming te realiseren, maar dat is natuurlijk in lang niet alle gevallen mogelijk.

Daarmee is niet eenduidig te zeggen “verkoop de boel” of leg er een woonbestemming op. In sommige (of vermoedelijke een enkel) gevallen zou dat wellicht mogelijk kunnen zijn, maar vaak is er een maatschappelijk belang wat gediend wordt met de betreffende in gebruikgeving of het betreffende pand.

Waar mogelijk doen we daarnaast al verkopen in de vorm van o.a. tuinuitbreidingen locaties voor trafostations of andere (commerciële) initiatieven waar grond van de gemeente voor uitgenut kan worden en hebben we de afgelopen jaren een aantal objecten verkocht waar geen (maatschappelijk/strategisch) belang voor was om ze te behouden.

Overweging college

Het maatschappelijk vastgoed van de gemeente Eemnes is vrij beperkt, naast de schoolgebouwen is dat de brandweerkazerne, gebouw Impuls, Huis van Eemnes, gebouw Compound, Gemeentehuis en aula van de begraafplaats. Voor het gebouw waarin nu Compound is gevestigd, heeft recent een marktverkenning plaatsgevonden na het stoppen van de Dansstudio en was de animo voor koop beperkt. De andere gebouwen hebben een maatschappelijke functie, vervreemding (als er al marktpartijen zijn te vinden) ligt niet voor de hand.

De agrarische gronden hebben meestal een strategische toekomstwaarde en op basis van het Groenplan is in kaart gebracht welk openbaar groen de gemeente bereid is te verkopen. Ook hier lijkt weinig ruimte te zijn.

Wel ziet het college een ontwikkeling in 2025 en 2026 die leidt tot extra inkomsten. In het kader van de energietransitie worden er de komende twee jaar ca. 13-15 extra transformatorhuisjes in de wijken geplaatst, waarbij we de grond verkopen tegen de standaardprijs van € 8.000 per plek. In 2025 en 2026 gaan we uit van de verkoop van steeds 4 percelen aan Stedin in de Noordbuurt (indicatie 6-8 benodigd). Dit heeft ook een maatschappelijk meerwaarde voor onze inwoners (leveringszekerheid elektriciteit). Overigens betreft dit Programma 2.

Restgroen	2025	2026	2027	2028
531000 opbrengst grondverkoop	-32.000	-32.000	0	0
Budgettair effect saldo	-32.000	-32.000	0	0

We hebben een langjarig contract voor de reclame in ABRI's en driehoeksborden langs de weg. We kijken of dit contract nog actueel is. We benutten ook de vrije ruimte voor maatschappelijke instellingen maar beperkt, ook hier lijkt een (extra) vergoeding op zijn plaats. We ramen dit PM, omdat e.e.a. eerst uitgezocht moet worden. De jaarlijkse opbrengst die geraamd is, bedraagt € 7.200.

Straatmeubilair	2025	2026	2027	2028
reclame ABRI's c.s.				
538000 Ov. Goederen en diensten	PM	PM	PM	PM
Budgettair effect saldo	0	0	0	0

We nemen het voorstel om de mogelijkheden te onderzoeken over.

Voorstel 13

Opbrengst leges vergroten (op gebied van vergunning/toezicht/handhaving, milieu, afval)

Momenteel vindt onderzoek plaats naar de kostendekkendheid van de leges. Ook de nieuw te heffen milieuleges zijn nog niet bepaald. Hoewel we de uitkomsten van het onderzoek nog moeten afwachten, was in juli jl. de eerste inschatting dat hiermee structureel € 350.000 extra inkomsten kunnen worden geraamd. Nu we weer een paar weken verder zijn en de resultaten van het onderzoek wat duidelijker worden, rijst de vraag of dit bedrag niet te positief is ingeschat. De verwachting is in oktober het onderzoek te hebben afgerond en dat we dan precies weten hoe het met de dekkingsgraad in relatie tot de geraamde lasten en baten staat en wat er verder mogelijk is om meer opbrengsten te genereren. Met de kennis van nu rekenen we daarom in dit memo met een indicatief bedrag van € 175.000 structureel vanaf 2025.

Het voorstel ligt voor, omdat de maatschappelijke impact over het geheel genomen als marginaal wordt ingeschat, als ook de organisatorische impact. De uitkomsten van het onderzoek zullen ook de andere 2 gemeenten raken.

Overweging college

Uitgangspunt voor de leges is zoveel als mogelijk kostendekkende tarieven. We zitten nog niet op 100% kostendekkendheid. Soms omdat we dat vanwege de landelijke tarieven (rijbewijs, ID-kaart en paspoort) ook niet kunnen. Voor de leges Omgevingswet wordt nu in kaart gebracht welke mogelijkheden er zijn om de kostendekkendheid te vergroten. We nemen voor nu de ambtelijke inschatting over die is gebaseerd op een gedetailleerde inschatting van de bouwactiviteiten de komende jaren.

De bouwkosten zijn de afgelopen jaren behoorlijk toegenomen, ook dit vertaalt zich in een hogere opbrengst voor de leges Omgevingsvergunning. Op basis van deze inschatting is de berekende kostendekkendheid bij Omgevingsvergunning ca. 72%.

Verlening Omgevingsvergunning	2025	2026	2027	2028
537000 Leges en rechten	-175.000	-175.000	-175.000	-175.000
Budgettair effect saldo	-175.000	-175.000	-175.000	-175.000

We nemen het voorstel over.

Voorstel 14

Opbrengst reclame uitingen verhogen en/of zendmasten plaatsen

Het voorstel behelst opbrengsten te genereren voor het doen van reclame uitingen in het dorp en langs de (snel)wegen. Een voorstel hiertoe is eerder opgesteld, welke zal moeten worden geactualiseerd. Een andere mogelijkheid is het toestaan van plaatsing van zendmasten. De ervaring vanuit andere gemeenten is dat voor het plaatsen van een mast circa € 10.000 kan worden geraamd. Uitgaande van 2 masten geeft dit een structureel voordeel van € 20.000, ingaande 2025.

Overweging college

Het plaatsen van één of meerdere reclamezuilen langs de A27 achten we vanwege de aantasting van het landschap niet opportuun.

We zien een toenemende behoefte en gebruik van mobiel internet en een toenemende vraag naar zendmasten. We onderzoeken de mogelijkheid om op gemeentegronden een tweetal zendmasten te plaatsen. Dit heeft ook een maatschappelijke meerwaarde voor onze inwoners (betrouwbaar mobiel bereik).

Ov. Gebouwen en gronden	2025	2026	2027	2028
2 zendmasten				
536000 Huren	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Budgettair effect saldo	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000

We nemen het voorstel over.

Grondexploitatie

In dit product staan de doelstellingen ten aanzien van de grondexploitaties centraal. Hiertoe behoren de taken op het gebied van gemeentelijke bouwgrondexploitatie zoals grondverwerving, bouw- en woonrijp maken, bovenwijkse voorzieningen ten behoeve van de bouwgrondcomplexen, de financiering (rentetoerekening) en administratie bouwgrondexploitaties en de verkoop van bouwrijpe gronden.

Voorstel 15

Sneller realiseren uitbreidingsplannen Eemnes

Het voorstel behelst vooral het sneller uitgeven van bouwkavels. Dit doen levert snel meer geld op en op langere termijn zal dit nivelleren. Hoeveel precies moet nader worden onderzocht. Het idee dat deelgebieden (plannen) Omgevingswet vanuit de reserve Omgevingswet kunnen worden gefinancierd (wel doen levert een structureel effect van € 40.000 vanaf 2025) wordt in tegenstelling tot eerdere berichtgeving verworpen, omdat deze reserve juist is bedoeld ter implementatie en ter ondersteuning van de Omgevingswet. Door het oprichten van een BV en het toepassen van een rekenrente van 3% aan de GREX, geeft evenwel een structureel effect van netto € 112.000 vanaf 2025. Tot slot is mogelijk ook een overhead opslag van 25% toe te rekenen van inhuur personeel, wat een structureel effect ad geeft van € 31.250 vanaf 2025¹.

Opgeteld geven deze maatregelen dus een structureel effect vanaf 2025, groot € 143.250.

Ter aanvulling wordt hier gememoreerd dat een uitbreiding van Eemnes noord kan betekenen dat 7 hectare grond wordt benut voor woningbouw. Bij zeg 100 huizen uitbreiding extra geeft dit een financiële impact, waarvan nu nog niet precies is te zeggen wat dit precies betekent in het geheel. Nader onderzoek hiertoe is dan gewenst.

Het voorstel ligt voor, omdat de maatschappelijke en organisatorische impact gering is, daar waar de financiële effecten behoorlijk zijn. Voor de andere gemeenten en de werkorganisatie heeft dit verder geen betekenis.

Overweging college Zuidpolder en Zuidpolder Zuid

Het voorstel hierboven valt uiteen in verschillende onderdelen, namelijk het boekhoudkundig verwerken van Zuidpolder Zuid was al opgenomen in de voorstellen van november 2023. We rekenen 3,5% financiering toe conform de GREX, hetgeen we kunnen doen omdat de exploitatie in de Participatiemaatschappij plaats zal vinden (op basis van het BBV gelden andere renteregels). Ook de vergoeding voor het gebruik van de diensten van de gemeente Eemnes en/of de DVO-uren van de BEL Combinatie door een opslag overhead in te voeren is logisch. We hanteren de conservatieve opslag van 25% op de geraamde ureninzet.

De boekwaarde van Zuidpolder Zuid Wonen bedraagt op 1 januari 2024 € 6.357.724 en van Zuidpolder Zuid Bedrijven € 768.727. In de begroting rekenen we 1,5% toe, we gaan uit van een toerekening van 3,5% (rente staat 10 jaarslening met risico opslag). Saldo is 2% extra toerekening. De rente is een bate bij Treasury en voor de GREX loopt het neutraal (verrekening opbrengsten).

In de begroting 2025 is meerjarig een nadeel opgenomen, aangezien Eemnes 100% de GREX voert voor eigen rekening en risico moet het saldo nihil zijn voor 2025 – 2028.

De ureninzet van het Projectbureau wordt in 2025 (en deels 2026) toegerekend aan Zuidpolder en het restant aan Zuidpolder Zuid, zodat de exploitatie neutraal verloopt in de begroting.

GREX	2025	2026	2027	2028
475000 toerekening overheadkost	-12.000	-12.000	-12.000	-12.000
474000 toegerekende rente	-142.500	-142.500	-142.500	-142.500
eliminatie saldo GREX	-42.446	-42.446	-42.446	-42.446
Budgettair effect saldo	-196.946	-196.946	-196.946	-196.946

Een versnelling van Zuidpolder Zuid wijst het college af.

De woningbouw van Zuidpolder is langjarig bedoeld voor de woningbehoefte van primair de Eemnesser inwoners. Ter beheersing van de risico's zullen we bij de start het voorstel doen de vrije kavels (t/o Blomsingel) tegelijk met de eerste tranche van 40 woningen in de markt te zetten. Dat zorgt voor een fors lager risicoprofiel en een fors lagere liquiditeitsbehoefte. We voeren verder het programma uit in jaarlijks gemiddeld 40 woningen om elk jaar te kunnen voorzien in een deel van de lokale woningbehoefte.

Overweging college gevraagd budget Omgevingsplannen

In de bespreking college - MT is gebleken dat niet € 40.000 extra is gevraagd, maar een ophoging van het budget naar € 40.000. Dat betekent dat van de claim van de Kadernota € 19.000 kan vrijvallen. Het budget gaat dan met € 21.000 omhoog naar € 40.000 structureel.

Het opstellen van de Omgevingsplannen en visies zelf zal de komende jaren gebeuren door een onttrekking vanuit de reserve Omgevingsplannen.

Bestemmingsplannen	2025	2026	2027	2028
438004 Algemene plannen	-19.000	-19.000	-19.000	-19.000
Budgettair effect saldo	-19.000	-19.000	-19.000	-19.000

AANVULLENDE VOORSTELLEN

3.1 Energie (deels ook andere programma's)

De afgelopen jaren zien we verschillende ontwikkelingen die een enorm effect hebben op onze energiekosten. We hebben grote ambities op het gebied van duurzaamheid en daarnaast zorgt de instabiliteit in de wereld voor grote fluctuaties in en stijgingen van energietarieven. Dit zien we terug bij de directe kosten (leveringen) maar ook bij de indirecte kosten (belastingen en vastrecht). Om hier - ook in de begroting - tijdig op in te spelen is het goed om hier binnen de gemeente één regievoerder verantwoordelijk te maken voor de inkoop van energie. Een regievoerder is er nu niet en dat was tot voor enkele jaren terug ook niet echt een probleem, omdat de tarieven (en daarmee ook de kosten) redelijk stabiel waren. We willen samen met Blaricum en Laren in de BEL Combinatie één regievoerder aanwijzen, die ook aanspreekpunt is voor de uitvraag voor de regionale inkoop van energie.

De kosten worden begroot, betaald en verantwoord in verschillende begrotingsproducten, waardoor effecten en het resultaat daarvan niet altijd direct zichtbaar zijn of worden. Daarnaast worden investeringen gedaan om energiekosten te besparen maar het effect hiervan wordt niet direct zichtbaar of verwerkt in de begroting. Vaak kan dit ook niet omdat voordelen teniet worden gedaan door stijgende (vaste) lasten.

Daarnaast zou, naast het eigen gebruik, ook gekeken kunnen worden hoe energie meer kostendekkend (vastrecht, levering en exploitatie) doorbelast kan worden naar derden (huurders/ gebruikers van gemeentelijk vastgoed en gebruikers van stroomkasten in de openbare ruimte). Doordat het nu soms onderdeel uit maakt van de huur en versnipperd is in de begroting en het resultaat van (overschrijdingen/ tekorten) wordt verantwoord per product binnen een taakveld (conform de BBV) is er geen goed beeld over het gebruik, de kosten en baten in relatie tot de begroting en de invloed die we daar zelf op hebben.

Deze 'ombuiging' levert op korte termijn geen bijdrage aan de ombuigingsopgave maar door dit op deze wijze in te steken (regievoering, mogelijkheden tot doorbelastingen) kan het tekort dat zich nu voordoet bij de jaarrekening naar beneden toe worden gebracht, zodat er op termijn geen nadeel meer optreedt of wellicht zelfs een voordeel.

Directe effectmaatregel: we zien dat de energiekosten en de vergoeding voor de markt niet meer met elkaar in overeenstemming zijn. We brengen die al per 2025 meer in evenwicht.

Wonen en bouwen: markt	2025	2026	2027	2028
Markt: elektra				
538000 ov goederen en diensten	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
Budgettair effect saldo	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500

3.2 Huren markt en standplaatsen

In overleg met de marktcommissie gaan we het staan op de Eemnesser warenmarkt aantrekkelijker maken. De herinrichting van voorplein Minnehof en Braadkamp grijpen we aan om het verblijven te veraangename en we bezien of we de markt kunnen revitaliseren.

Vanuit de Europese Dienstenrichtlijn moeten we ons standplaatsenbeleid herzien. We bekijken of en waar we het aantal standplaatsen kunnen uitbreiden. Ook dat draagt bij aan een levendig centrumgebied. We onderzoeken of het tarief voor standplaatshouders verder gedifferentieerd kan worden, waardoor seizoensgebonden verkoop of een minimarkt aantrekkelijker wordt om ook in Eemnes een standplaats in te nemen. We wegen de belangen van de reguliere standplaatshouders en de meer incidentele goed tegen elkaar af.

Wonen en bouwen: markt	2025	2026	2027	2028
Markt/Standplaatsen				
536000 huren	-1.000	-2.000	-2.000	-2.000
Budgettair effect saldo	-1.000	-2.000	-2.000	-2.000

3.3 Leges milieubelastende activiteiten

Onder het regime van de Wabo was het niet mogelijk om leges te heffen voor een aanvraag om een omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM) en voor een aanvraag om een omgevingsvergunning voor milieu-inrichtingen. De legesvrijstellingen waren geregeld in artikel 4:10 van het Besluit omgevingsrecht (voor aanvraag OBM) en artikel 2.9a van de Wabo (voor aanvraag omgevingsvergunning milieu-inrichting). Onder de Omgevingswet is legesheffing wel mogelijk.

In paragraaf 2.5 van de Modelverordening van de VNG wordt een opsomming gegeven van Milieubelastende activiteiten binnen een Omgevingsplanactiviteit waarvoor aanvullende leges in rekening kunnen worden gebracht. Het gaat om activiteiten die (deels) door de RUD worden beoordeeld bij een vergunningsaanvraag maar waar we voor die inzet geen leges mochten heffen. De komst van de Omgevingswet biedt ons de mogelijkheid om de kosten, die de RUD maakt om voor ons deze activiteiten te beoordelen, op te nemen in de legesverordening. Het gaat dan om een veelheid aan milieubelastende activiteiten. OmgevingsdienstNL heeft een handreiking "Leges bij vergunningplichtige niet-complexe milieubelastende activiteiten opgesteld". Vanuit het principe van 100% kostendekkende tarieven en de gebruiker betaalt, stellen we voor de legesverordening uit te breiden met deze leges.

De bijdrage van Eemnes aan de RUD is in 2024 € 253.000. De RUD besteedt ca 53% van haar budget aan handhaving en ca. 47% aan het verlenen van vergunningen (na toerekening van de kosten bedrijfsvoering aan deze twee onderdelen). We mogen de kosten verbonden aan handhaving niet in rekening brengen. Zouden we al die activiteiten die verband houden met het verlenen van vergunningen in de tarieven kunnen opnemen zou dat in potentie om € 119.000 gaan.

Echter de RUD verleent ook adviezen in het kader van reguliere omgevingsvergunningen en die kosten zouden we in de 'reguliere leges omgevingsvergunningen' moeten opnemen. Het vergt dus een nadere uitsplitsing van de inzet van de RUD naar direct belastbare milieuactiviteiten en de inzet voor meer algemene toetsing van vergunningen.

De gemeente De Fryske Marren heeft op 23 mei 2024 haar tarieven aangepast en voor een milieubelastende activiteit worden leges geheven van € 1.962 voor een aanvraag en bij oprichting van € 5.450. De gemeente Deventer hanteert inmiddels ook leges voor milieubelastende activiteiten en wel van € 3.655 voor een aanvraag resp. € 5.930 bij oprichting. We nemen een bescheiden stelpost op van € 10.000 voor te heffen milieuleges.

De aantallen zullen voor Eemnes beperkt zijn, maar het (deels) in de leges opnemen van de kosten van de RUD vergt nadere uitwerking. We rekenen in 2025 1/3^e deel van de RUD vergunningsverlening activiteiten door in onze WABO-leges. Ook de Veiligheidsregio Utrecht adviseert op het gebied van Omgevingsvergunningen, de afdeling die zich met advisering en toezicht voor gemeenten bezighoudt omvat ca. 9% van de begroting van de VRU. We rekenen daar in 2026 1/3^e toe aan de leges en beginnen in 2025 met de helft daarvan in afwachting van een nadere onderbouwing.

Milieuleges	2025	2026	2027	2028
Milieuleges	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
RUD deels in leges Omgevingswet	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
VRU deels in leges Omgevingswet	-10.000	-20.000	-20.000	-20.000
Budgettair effect saldo	-60.000	-70.000	-70.000	-70.000

3.3 Perceptiekosten toerekenen aan afvalstoffenheffing en rioolrecht (Programma 2)

We rekenen nu in de afvalstoffenheffing nauwelijks kosten toe voor de perceptiekosten. We stellen voor omdat met ingang van 2025 nauwkeuriger te gaan doen. Perceptiekosten is een duur woord om de kosten van de gemeentelijke afdeling belastingen te benoemen, het is de 'eigen Belastingdienst' die de aanslagen voor de verschillende belastingen (OZB, riool, afval, honden, toeristen) oplegt, bezwaren afhandelt, de invordering regelt etc.

Wat zijn perceptiekosten?

Onder perceptiekosten worden de kosten verstaan van het heffen en innen van gemeentelijke belastingen. Uit de literatuur en jurisprudentie volgt dat de kosten van activiteiten die een direct verband hebben met de heffing of invordering van een belasting tot de perceptiekosten behoren. Als voorbeeld nemen we de afvalstoffenheffing. De kosten van de volgende activiteiten behoren tot de perceptiekosten van de afvalstoffenheffing:

- het vaststellen en versturen van de aanslagen afvalstoffenheffing (als onderdeel van de woonlastennota);
- het invorderen van de aanslagen afvalstoffenheffing;

- het behandelen van bezwaar- en beroepschriften tegen de afvalstoffenheffing;
- het behandelen van verzoeken om ontheffing afvalstoffenheffing (bij verhuizing);
- het behandelen van verzoeken om kwijtschelding van de afvalstoffenheffing.

In een uitspraak over het rioolrecht heeft de rechter in 2022¹ perceptiekosten van 4,4% van de rioolopbrengst geaccepteerd en 6,6% over de afvalstoffenheffing. De eiser is in het gelijk gesteld (deels) omdat de kostendekkendheid al enkele jaren boven de 100% uitkwam.

De Kadernota 2025 van de gemeente Baarn geeft de volgende passage aan over perceptiekosten: *“Op het taakveld 0.64 Belastingen overig worden de kosten verantwoord die samenhangen met de heffing van de gemeentelijke belastingen. Tot nu toe worden deze kosten volledig verantwoord bij de OZB en vindt geen doorbelasting plaats naar de heffingen. Voor de doorbelasting naar belastingsoorten kan de volgende verdeling aangehouden: 30% rioolheffing, 30% afvalstoffenheffing, 40% OZB en overige kleine heffingen. Totaal gaat het om een bedrag van € 340.000, waarvan € 102.000 kan worden doorberekend in de tarieven rioolheffing en € 102.000 in de tarieven afvalstoffenheffing. ”*

De kosten die de gemeente Baarn in rekening brengt voor het uitvoeren van de Belastingtaken bedragen ca. € 550.000 (inclusief overhead en ICT). Wanneer we 5% van de opbrengst hanteren als dekking dan levert dat het volgende op:

Perceptiekosten rioolrecht € 55.000 en Perceptiekosten afvalstoffen € 78.000.

Samen betekent dat 24% van de Belastingtaken als perceptiekosten worden doorbelast. We zijn dus terughoudender dan de gemeente Baarn. In de Begroting is voor beide heffingen al € 27.500 per heffing perceptiekosten opgenomen.

Rioolrecht	2025	2026	2027	2028
438021 Perceptiekosten gem.heffing	55.000	55.000	55.000	55.000
af: al in begroting opgenomen	-27.500	-27.500	-27.500	-27.500
belasting op huish en producenten	-27.500	-27.500	-27.500	-27.500
Budgettair effect saldo	0	0	0	0

Afvalstoffenheffing	2025	2026	2027	2028
438021 Perceptiekosten gem.heffing	78.000	78.000	78.000	78.000
af: al in begroting opgenomen	-27.500	-27.500	-27.500	-27.500
belasting op huishoudens	-50.500	-50.500	-50.500	-50.500
Budgettair effect saldo	0	0	0	0

¹ AWB - 21 _ 3068 en 21_3069

De doorbelasting is een bate tegenover de kosten van uitvoer door de gemeente Baarn die nu volledig op het product OZB woningen staat.

OZB woningen	2025	2026	2027	2028
Toegerekende perceptiekosten	-78.000	-78.000	-78.000	-78.000
Budgettair effect saldo	-78.000	-78.000	-78.000	-78.000

We belasten vanuit het oogpunt van kostendekkende tarieven € 60.500 op jaarbasis door aan de afvalstoffenheffing. Omdat we voor de tarieven 2025 ook de egalisereserve tarieven inzetten verwachten we op een tariefsverhoging van 0% uit te komen.

Voor 2026 geldt dat het contract van de AVU met de AVR voor het verbranden van grijs huishoudelijk afval afloopt, dat is een relatief duur contract dus we verwachten een gunstiger contract. Voor 2026 spelen enkele ontwikkelingen rondom de toekomstige afvalinzameling op basis waarvan we nu verwachten dat het tarief voor de afvalstoffenheffing de komende jaren redelijk stabiel zal blijven (of kan dalen als men minder afval produceert).

3.4 Hogere (juiste) kostentoerekening afvalstoffenheffing

Op basis van jurisprudentie kunnen er meer kosten aan de afvalstoffenheffing worden toegerekend dan we nu doen. Zo mag 10% van het straatvegen aan afvalstoffenheffing worden toegerekend. Ook de kosten van Voorlichting rekenen we nu nog niet toe, maar gaan we in 2025 wel doen.

Een ombuigingsvoorstel is om het aandeel zwerfafval in de afvalstoffenheffing te verhogen. In de afvalstoffenheffing een bedrag op te nemen dat gebruikt moet worden voor de inzameling van zwerfafval, dat relatie heeft met de inzameling van huishoudelijk afval. Dit bedrag wordt besteed aan het opruimen van zwerfafval, wat vrijkomt bij de inzameling van huishoudelijk afval (dus geen ander zwerfafval). Het gaat bijvoorbeeld om afval dat wegwaait tijdens de afvalinzameling, of zwerfafval dat ontstaat door bij plaatsingen. Dit laatste moet eigenlijk door PreZero opgeruimd worden, maar dit gebeurt ook regelmatig door ons. Jaarlijks zijn er diverse meldingen van bij plaatsingen waarvan circa 50 % door gemeente wordt opgelost (dit kost circa 15 minuten per melding). Daarnaast zijn er ook dumpingen van afval in het openbaar gebied en het buitengebied, waarvan ongeveer $\frac{3}{4}$ huishoudelijk afval is (dit kost circa 30 minuten per keer). Verder komen hier de stortkosten nog bij. Een ruwe inschatting is dat het opruimen van zwerfafval wat feitelijk huishoudelijk afval is op jaarbasis ca. € 10.000 bedraagt. De kosten van het 'echte' zwerfafval mogen we niet doorrekenen in de afvalstoffenheffing.

We gaan in het kader van de kostendekkendheid na welke kosten redelijkerwijs toegerekend kunnen worden aan de afvalstoffenheffing. Het inzamelsysteem in Eemnes verandert mogelijk ingrijpend per 2026, dus we laten het voor 2025 bij het toerekenen van perceptiekosten en voorlichting.

3.5 Klimaat: bijdrage Eemnes Energie

Eemnes is onze uitvoerende lokale partner voor energie besparen, verduurzamen woningen en energieopwekking. Het structurele budget bedraagt € 15.000 voor de energieadvies, communicatie, locatiewaarde voor wijkavonden en de inzet van energiecoaches. In verband met advies en ondersteuning van individuele huiseigenaren en huurders in onze gemeente bij het verduurzamen van hun woning en het besparen op energie. Eemnes Energie is afhankelijk van een structurele bijdrage van de gemeente. Het variabele deel van de subsidie bedraagt € 10.000.

We stellen voor de subsidie meerjarig vast te stellen op € 15.000 structureel en € 5.000 voor maatwerkafspraken.

Klimaatbeleid	2025	2026	2027	2028
Eemnes Energie				
438004 Algemene plannen	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Budgettair effect saldo	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000

3.6 Klimaat: investering in Stedin

Bij de Perspectiefnota hebben we de kapitaallasten voor het aanschaffen van de aandelen Stedin geraamd t/m 2025 in de veronderstelling dat dividend en opbrengst in 2026 met elkaar in evenwicht zijn. We mogen echter BBV-technisch die kosten niet op dit product ramen, zodat er vanuit Treasury geen doorbelasting meer plaats vindt. Hiermee kan de stelpost in 2025 vervallen.

Klimaatbeleid	2025	2026	2027	2028
Stedin aankoop				
438004 Algemene plannen	-20.000			
Budgettair effect saldo	-20.000	0	0	0

3.7 Klimaat: isolatieoffensief

Bij de Perspectiefnota hebben we voor 2023 - 2025 een budget geraamd van elk jaar € 50.000 voor het uitvoeren van een isolatieoffensief. Inmiddels zijn er ruime middelen ontvangen vanuit het Rijk en de Provincie Utrecht, zodat een plus vanuit onze middelen niet nodig is. We laten deze stelpost in 2025 dan ook vervallen.

Klimaatbeleid	2025	2026	2027	2028
Isolatie offensief				
438004 Algemene plannen	-50.000			
Budgettair effect saldo	-50.000	0	0	0

3.8 Klimaat: Herziening TVW

Bij de Kadernota 2025 is een bedrag aangevraagd van € 30.000 in 2025 voor het herzien van de TVW. We benutten de reserve klimaatbeleid voor deze herziening, zodat het effect op het saldo nihil is.

Reserve Klimaatbeleid	2025	2026	2027	2028
Onttrekking TVW	-30.000			
Budgettair effect saldo	-30.000	0	0	0

3.9 Klimaat: Grootschalige Energie-opwek

Bij de Kadernota 2025 is een bedrag aangevraagd van € 35.000 in 2025 voor het werken aan de plannen grootschalige Energie-opwek ten zuiden van Eemnes in het kader van het RES-bod regio Amersfoort. De kosten die de gemeente maakt, zullen evenwel via een anterieure overeenkomst worden verhaald op de initiatiefnemer. Voorts heeft de Provincie Utrecht ondersteuning (menskracht en/of middelen) toegezegd ter ondersteuning van gemeenten.

De grootschalige energie-opwek vereist minimaal 50% lokaal eigendom. Dat zal deels in de vorm van een omgevingsfonds kunnen zijn (compensatie omwonenden), maar kan ook de vorm aannemen van een gemeenschapsfonds (initiatieven die ten goede komen aan de samenleving). We ramen die potentiële opbrengsten en lasten nu nog niet. Ook kan de gemeente er voor kiezen om zelf te participeren in de energie-opwek.

Klimaatbeleid	2025	2026	2027	2028
Grootsch. Energie opwek				
538000 Ov. Goederen en diensten	-35.000			
potentiële opbrengsten			PM	PM
Budgettair effect saldo	-35.000	0	0	0

3.10 Klimaat: EDC Gooi & Vecht

Bij de Kadernota 2025 is een bedrag aangevraagd om met ingang van 2025 deel te nemen aan het Energie Diensten Centrum van de Provincie Utrecht, dat betekent dat we per 2026 niet meer deelnemen aan het EDC in de Gooi & Vechtstreek.

Klimaatbeleid	2025	2026	2027	2028
443307 Regio Gooi & Vechtstreek		-4.253	-4.253	-4.253
Budgettair effect saldo	0	-4.253	-4.253	-4.253

3.11 Leges vooroverleg gemeente en/of RUD

Het verhogen van leges voor vergunningen betekent dat inwoners en ondernemers, die een initiatief voorleggen aan de gemeente, al in een vroeg stadium met kosten worden geconfronteerd. Dit kan betekenen dat zij afzien van hun initiatief (minder ruimtelijke ontwikkelingen). Of dat zij het initiatief wel doorzetten, maar pas in een later stadium met ons in gesprek gaan. Dat heeft weer gevolgen voor het vervolgtraject, waarin dan later nog vervelende aanpassingen moeten worden gedaan, of blijkt dat de gemeente niet wil meewerken aan het initiatief. Tot nu toe brachten we geen kosten in rekening voor het vooroverleg. Met deze maatregel wilden we voorkomen dat initiatiefnemers deze stap overslaan, en daardoor in een latere fase meer tijd en kosten moeten maken.

Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. De hoofdlijnen blijven gelijk.

Een tarief van € 500 voor het vooroverleg is weliswaar niet kostendekkend, maar werpt vooraf ook geen onoverkomelijke drempel op voor initiatiefnemers. Uitgaande dat 50% van de mensen ook dan nog gebruikt maakt van het vooroverleg betekent ca. 20 keer leges.

Omgevingsplannen	2025	2026	2027	2028
Vooroverleg				
537000 leges en rechten	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Budgettair effect saldo	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000

3.12 Fruitboomgaard Raadhuislaan

De gemeente is eigenaar van een voormalige fruitboomgaard aan de Raadhuislaan, hiervoor is in een eerder stadium geopperd dit tot een buurtpark/seniorenpark om te vormen. Een alternatief kan zijn om op dit stuk grond van ca. 500 m2 woningbouw toe te staan. Gelet op de ervaringen rondom de kavel Watermunt vergt dit eerst nader onderzoek naar de mogelijkheden.

3.13 Huuropbrengst Barbeelstraat

De gemeente is eigenaar van de gronden en stelt deze tegen vergoeding beschikbaar voor de opvang van OEK-vluchtelingen. Deze vergoeding is in 2023 extra-comptabel en in 2024 via een begrotingswijziging doorgevoerd. Voor de begroting 2025 wordt deze structureel geraamd (en geïndexeerd) tot einde opvang in 2028. Uiterlijk medio 2027 zal een bestuursopdracht toekomstige invulling Barbeelstraat worden aangeboden.

Overige gebouwen en gronden	2025	2026	2027	2028
536000 Huur Barbeelstraat	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
Budgettair effect saldo	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000

3.14 Stelpost implementatie Omgevingswet

Bij het opstellen van de begroting 2024 is een stelpost opgenomen in afwachting van de besluitvorming over de begroting van de BEL Combinatie. De structurele gevolgen van de Omgevingswet zijn opgenomen in de BEL-begroting. De stelpost was bedoeld voor het versterken van de teams vergunningen, communicatie (participatie), handhaving BWT en RO. Deze stelpost kan dan ook vervallen.

De gemeente krijgt in 2024 en 2025 nog kosten voor het implementatie traject, waarvoor we sinds 2023 een project hebben opgetuigd. Deze bijdrage wordt achteraf in rekening gebracht en brengen we ten laste van de Reserve Omgevingswet.

92830004 Verlening Omgevingsvergunning	2025	2026	2027	2028
438098 stelpost ov. Goed en diens	-150.000	-75.000	-75.000	-75.000
Budgettair effect saldo	-150.000	-75.000	-75.000	-75.000

3.15 Stelpost bestemmingsplannen

In de Perspectiefnota is voor 3 jaar een inzet geraamd voor het programma Landelijk Gebied. We krijgen van de Provincie hier in 2025 middelen voor en door de plannen van het kabinet zijn er inmiddels beperkt middelen beschikbaar voor alle provinciale plannen. We trekken samen op in de Regio Amersfoort en zetten hiervoor het provinciale budget in.

De stelpost kan dan ook vervallen.

Bestemmingsplannen	2025	2026	2027	2028
Inhuur landelijk gebied				
435100 personeel van derden	-75.000			
Budgettair effect saldo	-75.000	0	0	0

3.16 Begraafplaats kostendekkender maken

Om de begraafplaats kostendekkender te maken zijn er twee opties, het verlagen van de kosten en/of het verhogen van de opbrengsten. Het verlagen van de kosten kan door het onderhoud aan te passen door een lager onderhoudsniveau, minder onderhoud aan paden en voorzieningen.

Het verhogen van de inkomsten bestaat uit drie delen: grafrecht, onderhoudsrecht en het begraven. Het onderhoudsrecht is gekoppeld aan de werkelijke kosten en kan meer worden doorberekend naar de rechthebbende. Het grafrecht is nergens aan gekoppeld en kan verhoogd worden.

De mogelijkheid bestaat dat inwoners kiezen voor natuurbegraven of cremieren, in dat geval levert het minder inkomsten en juist een lagere kostendekking op. Ook het beleid rondom het ruimen van graven is nu verouderd.

In 2025 zal nieuw beleid worden opgesteld, waarbij deze afweging aan de orde zal komen. Voor nu is het nog te vroeg om een taakstelling op te nemen. Vrijkomende uren qua onderhoud kunnen ook weer ingezet worden voor beheer openbare ruimte.

PM

AFGEWEZEN VOORSTELLEN/SUGGESTIES/OPTIES

1. Volkstuinencomplex sluiten of verplaatsen

Onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor de vrijkomende gronden wanneer het volkstuincomplex aan de Noordersingel wordt gesloten of verplaatst en herontwikkeld. De volkstuinen zijn al eens verplaatst en liggen nu in de zone tussen A27 en de Noordersingel. Verplaatsing naar het gebied ten noorden van Eemnes zou betekenen dat het gebied kan worden herontwikkeld naar bedrijventerrein.

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/VOORSTELLEN

1. Uitvoeren Woonvisie: intramurale zorg

De Woonvisie schetst een beeld van een gestaag vergrijzende gemeente Eemnes. Landelijk is er een opgave om voldoende intramurale capaciteit te realiseren voor de doelgroep ouderen met een zorgvraag. In Eemnes hebben we met Amaris Eemhof een aanbieder van zwaardere (gesloten) zorg. Amaris heeft zich gemeld met het initiatief om in Eemnes een woon-zorgcomplex te willen realiseren. Een voorbeeld van een dergelijke ontwikkeling is Amaris Schoonoord in Baarn waar in drie kleinschalige gebouwen 53 zorgappartementen in een tuinsetting zijn gerealiseerd met een aantrekkelijke stedenbouwkundige uitstraling (op een perceel van ca. 8000 m²). Amaris ziet kansen om in samenwerking met haar bouwpartner in zorgvastgoed dit ook in Eemnes te realiseren. Het betreft dan wonen met zorg vanuit de WLZ. Er doet zich een kans voor om met Amaris dit concept nader uit te werken en voor de doelgroep in Eemnes een intramurale voorziening (ZZP5 en hoger) te realiseren. Uitgaande van hetzelfde concept als in Baarn zouden dat ca. 53 appartementen zijn die op ca. 1000 meter van Minnehof (en 800 meter Huis van Eemnes) aan de noordzijde een plek zou kunnen krijgen (verlengde Forelweg). In Baarn ligt het complex op ca. 800 meter van de Brink.

De noordzijde loopt mee in het locatieonderzoek woningbouw. Een andere locatie is ook mogelijk. De woningen bevinden zich in de sociale sfeer qua grondwaarde (dus een herontwikkellocatie is minder geschikt).

Kanttekening: van plan naar uitwerking naar bouw vergt bij start in 2025 een oplevering in 2028 (of later). De bereidheid is er, dus we stellen voor die kans te verzilveren. De nieuwbouw in Zuidpolder Zuid is gelet op deze doelgroep minder geschikt gelet op de ruimtelijke afstand ten opzicht van de voorzieningen.

Voordeel van een dergelijke voorziening is dat onze inwoners in hun vertrouwde Eemnes oud kunnen worden, ook met een zorgvraag. De vrijkomende woningen leveren dan weer kansen op voor doorstroming van hoog tot laag op voor onze lokale woningmarkt.

Amaris locatie schoonoord Baarn

Financiële effect voor begroting: tot en met 2028 nihil (eenmalige grondopbrengst als het op gemeentegrond wordt gerealiseerd).

2. Uitvoeren coalitieakkoord: onderzoeken 30 Tiny houses

Een eerste globale berekening van de economische haalbaarheid van het plaatsen van degelijke woningen laat zowel voor gemeente als De Alliantie een fors negatieve business case zien. We hebben bij de Barbeelstraat dankzij een BZK-subsidie en de vergoedingen vanuit de OEK-gelden dat project mogelijk kunnen maken. Zonder subsidie van het Rijk is een dergelijk project niet haalbaar.

Inmiddels schrijdt de techniek voort en wordt er in fabrieken seriematige rijtjeswoningen geproduceerd die ter plekke in elkaar worden gezet. Zuidpolderpartner Van Wijnen heeft bijvoorbeeld een dergelijke fabriek, maar ook andere producenten. Het is meer produceren dan bouwen, waardoor snel en effectief betaalbare woningen in een relatief korte periode kunnen worden neergezet. De oproep van minister De Jonge voor 'een straatje erbij' met 49 woningen zou ingevuld kunnen worden met 49 modulair gebouwde rijwoningen. De uitstraling van die woningen is meestal kwalitatief goed te noemen. We stellen dan ook voor om niet uit te gaan van 30 Tiny Houses maar in te zetten op het realiseren van 30 tot 50 modulair opgebouwde woningen (aantal mede afhankelijk van de business case). De doorlooptijd van planvorming naar realisatie vergt (net als bij Tiny Houses) wel 2 – 3 jaar. De woningen voorzien in de behoefte aan betaalbare starterswoningen en kunnen in een mix van sociale koop en sociale huur gerealiseerd worden. We kijken nadrukkelijk ook naar de mogelijkheden voor middenhuur. Een zorgvuldige ruimtelijke inpassing en aansluiting op nutsvoorzieningen (riool, elektra etc.) is belangrijk. Uit de planvorming zou ook een 2^e gebouw als het HSS-complex van De Alliantie kunnen komen, we hebben gemerkt dat die 29 sociale huurwoningen in een grote behoefte hebben voorzien en nagenoeg uitsluitend door Eemnesser (jongere) woningzoekenden worden bewoont. Ook zogenaamde rug-aan-rug woningen zoals in Woudenberg zijn gerealiseerd (in de vorm van een langgerekte boerderij), leveren een betaalbare (starters)woningen op. De realisatie van dergelijke woningen bedient een groep Eemnesser woningzoekenden die we graag willen behouden.

Hink Stap Sprong

12 rug-aan-rug woningen

modulair gebouwde woningen Van Wijnen

Financiële effect voor begroting: tot en met 2028 nihil (eenmalige grondopbrengst als het op gemeentegrond wordt gerealiseerd)

SAMENVATTING

PROGRAMMA 3	2025	2026	2027	2028
Ov. Gebouwen en gronden	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Verlening Omgevingsvergunning	-175.000	-175.000	-175.000	-175.000
GREX	-196.946	-196.946	-196.946	-196.946
Bestemmingsplannen	-19.000	-19.000	-19.000	-19.000
Wonen en bouwen: markt	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
Wonen en bouwen: markt	-1.000	-2.000	-2.000	-2.000
Milieuleges	-60.000	-70.000	-70.000	-70.000
Afvalstoffenheffing	-	-	-	-
Klimaatbeleid	-20.000	-	-	-
Klimaatbeleid	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Klimaatbeleid	-50.000	-	-	-
Reserve Klimaatbeleid	-30.000	-	-	-
Klimaatbeleid	-35.000	-	-	-
443307 Regio Gooi & Vechtstre	-	-4.253	-4.253	-4.253
Omgevingsplannen	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
536000 Huur Barbeelstraat	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
92830004 Verlening Omgeving	-150.000	-75.000	-75.000	-75.000
Budgettair effect saldo	-789.446	-594.699	-594.699	-594.699

PROGRAMMA 4 SPORTEN, ONTWIKKELEN EN LEREN IN EEMNES

Voorheen onder meer

- Programma 10 Sport cultuur en vrije tijd
- Programma 11 Opgroeien in Eemnes

Cultuur en media

In dit product staan de doelstellingen ten aanzien van cultuur en media in de gemeente centraal. Hiertoe behoort het conserveren en voor publiek toegankelijk maken van cultureel erfgoed zoals historische gebouwen, beschermde stads- en dorpsgezichten en overige objecten met historische waarde in de publieke ruimte. De subsidies, het beheer, het onderhoud en toezicht en handhaven van cultureel erfgoed. Daarnaast behoren de fysieke en elektronische cultuurdragers zoals de bibliotheken, lokale pers en omroep en overkoepelende organen tot dit product evenals de activiteiten gericht op het verwerven, behouden, wetenschappelijk onderzoeken en presenteren van kunst en cultuur zoals musea, exposities, archeologie en historische archieven.

Overweging college: algemene lijn

Het college wil alle grote, professionele gesubsidieerde instellingen gelijk behandelen en hen vragen ook hun bijdrage te leveren aan de budgettaire uitdaging van Eemnes. Uitgangspunt voor het college is 5% eraf in 2025 en 10% minder in 2026 en verder. We gaan het gesprek aan met alle instellingen om waar mogelijk maatwerk af te schalen, te besparen op de inzet of andere mogelijkheden te verkennen. Hierbij moet wel bedacht worden dat het niet leidt tot een cumulatie van maatregelen, dus geen stapeling van bezuinigingen die in één hoek terecht komen. Ook willen we bij de besparingen zoveel mogelijk bezien of de gevolgen voor de dienstverlening aan onze inwoners zo beperkt mogelijk kan zijn.

Voorstel 16

Afbouwen subsidie Huis van Eemnes

Het voorstel behelst het afbouwen van subsidie van de stichting. Voor 2025 wordt door de stichting al minder subsidie gevraagd en denkbaar is dat vanaf 2026 de subsidie nog verder wordt afgebouwd met een bedrag van € 50.000 structureel, zijnde 12% van het totale subsidie bedrag. Het jaar 2025 kan als een overgangsjaar worden gezien en daarom rekenen we in dat jaar met een voordeel van € 25.000.

De maatschappelijke en organisatorische impact van dit voorstel wordt als nihil ingeschat. De andere gemeenten en de werkorganisatie BEL raakt dit voorstel verder niet.

Overweging college

Het Huis van Eemnes heeft met de subsidieaanvraag voor 2025 al invulling gegeven aan haar ambities om te willen groeien in de commerciële activiteiten. De subsidieaanvraag voor 2025 is € 25.000 lager dan het in de Meerjarenbegroting (MJB) begrote bedrag,

Vanuit de algemene lijn zoals geformuleerd voor dit programma is de eerste stap al door het Huis van Eemnes gezet. We verwachten op basis van hun beleidsplan dat ook de tweede stap in 2026 gezet kan worden.

De subsidie aan het Huis van Eemnes is in de MJB voor 2025 geraamd op € 491.400.

Huis van Eemnes	2025	2026	2027	2028
442067 subs. Huis van Eemnes	-25.000	-49.000	-49.000	-49.000
Budgettair effect saldo	-25.000	-49.000	-49.000	-49.000

We nemen het voorstel over.

Voorstel 17

Stoppen met kostenraming voor kermis

Aangezien Eemnes geen kermis (meer) heeft kan de geraamde kostenpost ad € 5.000 structureel worden geschrapt. Dit voorstel heeft geen maatschappelijke en organisatorische impact en heeft geen consequenties voor de andere 2 gemeenten c.q. de werkorganisatie BEL.

Overweging college

De Kostenplaats 92340002 Evenementen/kermis geeft niet het juiste beeld. Het lijkt alsof we een kermis subsidiëren door geen kosten in rekening te brengen. Op deze kostenplaats betreft ruim 85% van de uren de inzet vanuit de BEL Combinatie voor evenementen en het onderhoud van het evenemententerrein. Het grootste deel van de ureninzet gaat zitten in de uren rondom Koningsdag en de tweejaarlijkse feestweek.

Het in rekening brengen van deze uren bij het Feestcomité Eemnes zal ook weer leiden tot een hogere subsidieaanvraag om de festiviteiten te organiseren. Gelet op het beperkte gebruik van het terrein voor commerciële doeleinden ziet het college geen mogelijkheden voor het doorbelasten van kosten. Bij commerciële activiteiten is huur van het terrein wel een vereiste, daarnaast in een dergelijk geval ook afspraken over energieverbruik en over onderhoud/schade aan het terrein/plantgoed.

We nemen het voorstel niet over.

Sport

In dit product staan de doelstellingen ten aanzien van ons sportbeleid en onze sportaccommodaties centraal. Hiertoe behoort zowel de niet-fysieke maatregelen ter stimulering van professionele en amateursport als de fysieke maatregelen. Niet fysieke maatregelen zoals het stimuleren van (amateur en professionele) topsport, ondersteunen en stimuleren van recreatieve sportbeoefening; het ondersteunen van organisaties die zich met sport bezig houden en sport in de buurt en combinatiefuncties. De fysieke maatregelen betreffen onder andere het onderhoud en beheer van de accommodaties voor sportbeoefening zoals sporthallen, zwembaden, (groene en kunst-)velden, terreinen en opstallen, inclusief faciliteiten en technische voorzieningen.

Voorstel 18

Verlagen budget buurtsportcoaches

Er is € 67.000,- teveel in de begroting geraamd voor buurtsportcoaches. Hier gaat het dus niet om het stoppen of verminderen van het aantal buurtsportcoaches maar enkel om een financiële correctie. Maatschappelijk en organisatorisch gezien heeft deze aanpassing geen effect. Ook voor de andere gemeenten en de werkorganisatie BEL heeft dit geen gevolgen.

Overweging college

Het is logisch om het juiste bedrag in de begroting op te nemen.

We behouden onze huidige inzet, maar het bedrag in de begroting was te hoog geraamd. Door onze hoge sociaaleconomische score krijgen we minder middelen van het Rijk. Verder is er kantooruimte en een uitvoeringsbudget afgesproken. Een deel van de inzet van de coaches kunnen we doorbelasten naar de inzet voor het tegengaan van overgewicht (SPUK).

Sport, bewegen en meedoen	2025	2026	2027	2028
Huidige begroting	-127.329	-127.329	-127.329	-127.329
435100 Personeel van derden	90.388	90.388	90.388	90.388
438015 huren	3.322	3.322	3.322	3.322
438099 Ov goed en diensten	14.296	14.296	14.296	14.296
naar overgewicht	-6.919	-6.919	-6.919	-6.919
543100 Inkomensoverdracht Rijk	-35.388	-35.388	-35.388	-35.388
Budgettair effect saldo	-61.630	-61.630	-61.630	-61.630

We nemen het voorstel over.

Voorstel 19

Niet realiseren ambitie pedagogisch sportklimaat

Het voorstel behelst niet verder te investeren in een pedagogisch sportklimaat. Bij de sportverenigingen wordt weinig animo gevoeld. De maatschappelijke en organisatorische impact zien we dus als beperkt. Het budget kan ingaande 2025 met een bedrag ad € 10.000 structureel worden gekort. Deze ombuiging heeft geen consequenties voor de andere 2 gemeenten en de werkorganisatie BEL.

Overweging college

Voorlopig handhaven we deze stelpost. We zien dat onze sportverenigingen moeite hebben om überhaupt coaches en trainers te vinden. Ook hebben de meeste bonden een aanbod voor training & begeleiding van coaches en trainers. We gaan inventariseren waaraan behoefte is, omdat we gezonde en vitale sportverenigingen van groot belang vinden.

We nemen het voorstel niet over.

Op Gezondheid & Participatie staat vanuit de Perspectiefnota een stelpost van € 30.000, waarvan dus € 10.000 voor het pedagogisch sportklimaat. De overige € 20.000 is onderverdeeld in de onderdelen:

- € 1.000 subsidie maatschappelijke initiatieven sportverenigingen
- € 14.000 Tijgergym
- € 5.000 Bewegen 65+ (Derde Helft)

En blijft beschikbaar.

Het college is zich bewust zijn van de preventieve werking die sport en bewegen kan hebben. Echter is dit altijd moeilijk in cijfers uit te drukken. Kenniscentrum Sport & Bewegen kijkt jaarlijks naar de maatschappelijke waarde van sport en bewegen en drukt dit uit in een getal. Het geeft aan hoeveel hoger de maatschappelijke opbrengsten zijn dan de kosten. Bij een waarde boven de 1 is er sprake van maatschappelijke meerwaarde. Dit geeft een indicatie van de meerwaarde die sport en bewegen kan leveren. De score is mede door de inzet van de Buurtsportcoaches al snel boven de 1 bij veel gemeenten. Het voldoen aan de beweegnorm leidt uiteindelijk tot minder beroep op voorziening als Jeugdhulp en Wmo.

Voorstel 20

Niet investeren in Urban Dance Ground/Social sofa's/smart JOP's/IJbaan

Het voorstel behelst het (deels) achterwege laten van geplande investeringen voor bovengenoemde wensen. Uitgaande van een lagere investeringsvolume van € 4,5 ton en een afschrijvingstermijn van 25 jaar geeft dit kapitaallasten van € 18.000 structureel per jaar.

Deze kapitaallasten worden structureel gedekt uit de reserve kapitaallasten. Het niet investeren en dus ook het niet dekken van de kapitaallasten uit de reserve geeft per saldo geen budgettaire besparing. Een besparing wordt wel gerealiseerd als kapitaallasten van een andere investering waarvan de kapitaallasten drukken op de exploitatie ten koste van de kapitaallasten van bovengenoemde investeringen worden gedekt uit de reserve kapitaallasten. Een keuze voor welke investering dat kan zijn is nog niet gemaakt; in essentie gaat het hier dus eerst om de keuze of we niet willen investeren in Urban Dance Groud e.d.. Kiezen we voor deze aanpassing, waar we nu vanuit gaan, dan is dus een structurele bezuiniging van € 18.000 per ingaande 2025 reëel.

Het voorstel ligt voor omdat het maatschappelijk effect als beperkt wordt gezien en de organisatorische impact als (positief) beperkt. Omdat het nieuw beleid betreft, is het niet verwezenlijken hiervan ook de gemakkelijkste weg. Dit voorstel raakt de andere gemeenten of de werkorganisatie BEL verder niet.

Overweging college

De genoemde investeringen worden allen betaald vanuit de reserve projecten, het schrappen heeft dan ook geen effect op de begroting.

Bij de IJbaan zijn gesprekken gevoerd met het bestuur en op dit moment is er geen bereidheid om te onderzoeken of de aanleg van een skeelerbaan in combinatie met een meer frequent gebruik van de locatie door andere buitensporten tot de mogelijkheden behoort. We zullen het geraamde bedrag voor alternatieve voorstellen inzetten. Aangezien het geld is uit een reserve is die alternatieve invulling alleen een dekking wanneer daarmee kapitaallasten worden gedekt (zie hiervoor voorstel bij speelplaatsen).

Onderwijsbeleid en huisvesting

Hiertoe behoren onder andere de gemeentelijke taken met betrekking tot het openbaar basisonderwijs: bestuurskosten voor gemeenten die zelf bestuur zijn; het primair openbaar basisonderwijs, het bewegingsonderwijs, de huur van bijvoorbeeld een gymnastieklokaal en passend onderwijs. Daarnaast de gemeentelijke taken op het gebied van onderwijshuisvesting voor openbaar en bijzonder onderwijs zoals nieuwbouw, aanpassing en uitbreiding van bestaande schoolgebouwen, verhuur (van bijvoorbeeld een gymnastieklokaal), opstellen van het programma onderwijshuisvesting en vandalismebestrijding.

Tot slot behoort tot dit programma ook het lokaal onderwijsbeleid en de leerlingvoorzieningen zoals de onderwijsondersteuning, uitgaven voor bijzonder onderwijs, het achterstandenbeleid, de coördinatie samen naar school, het passend onderwijs, de volwasseneneducatie, de peuteropvang, de leerlingzorg en leerlingbegeleiding, het leerlingenvervoer en het stimuleren van schooldeelname (leerplicht en voorkomen voortijdig schoolverlaten).

Voorstel 21

Niet structureel voortzetten projecten NPO

Het voorstel behelst de NPO-gelden voor muziek, SOVA en tijgerym, zoals toegekend bij de Kadernota 2025 te schrappen per ingaande 2025. Het structureel voordeel is hiermee € 40.000.

Hoewel er wellicht in de communicatie verwachtingen zijn gewekt, wordt de maatschappelijke impact als beperkt ingeschat. Deze ombuiging heeft geen consequenties voor de andere 2 gemeenten en de werkorganisatie BEL.

Overweging college

De NPO gelden vallen uiteen in drie onderdelen, SOVA voor € 10.000, muziek in de klas voor € 20.000 en Tijgerym € 10.000.

De tijgerym kan uit de stelpost op sporten, bewegen en meedoen worden betaald. Het onderdeel SOVA wordt ondergebracht bij het JGT, waar inmiddels voldoende expertise en menskracht aanwezig is om dit op te pakken. Het programma muziek in de klas kan daardoor worden behouden en is ook net opgestart.

De maatschappelijke impact schat het college anders in. SOVA zijn belangrijk voor de Eemnesser kinderen en werkt ook preventief op latere leeftijd. Tijgerym is eveneens belangrijk voor de motoriek en het gezond opgroeien van met name de jongste kinderen. Het nationale programma rondom muziek leert kinderen meer expressie en stimuleert de ontwikkeling.

De middelen worden deels afgeraamd door het anders te organiseren of elders uit te financieren.

Onderwijsbeleid algemeen	2025	2026	2027	2028
438032 NPO gelden	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Budgettair effect saldo	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000

We nemen het voorstel deels over.

Gezondheid en participatie

Hiertoe behoren de algemene voorzieningen (waarvoor geen individuele beschikking van de gemeente nodig is) gericht op participatie, ondersteunen op participatie gerichte burgerinitiatieven, ondersteuning vrijwilligers en mantelzorg, sociaal en cultureel werk, Algemeen Maatschappelijk Werk (AMW), wijkopbouw, preventie (bijv. eenzaamheidsbestrijding, preventie op het gebied van GGZ), buurt- en clubhuizen, LHBT-beleid, collectief aanvullend vervoer, toegankelijkheid voorzieningen (inclusie), toezicht op en handhaving van de kwaliteit van de kinderopvang en peuteropvang.

Voorstel 22

Minder budget voor dementie

In het sporten, ontwikkelen en bewegen zijn er diverse activiteiten die bijdragen aan minder dementie. Zo vinden wij het open houden van de bibliotheek in dit licht erg belangrijk. Het extra budget ad € 10.000 structureel voor dit doel kan in onze ogen wel worden geschraapt. Zo uitgelegd is de maatschappelijke impact minder hoog.

Deze ombuiging heeft geen consequenties voor de andere 2 gemeenten en de werkorganisatie BEL.

Overweging college

We hebben te maken met een gestaag vergrijzend bevolking en dementie zal ook in Eemnes de komende jaren verder toenemen. In de Perspectiefnota was hiervoor € 20.000 geraamd. We laten hiervan nu € 10.000 vervallen.

Het budget van € 30.000 aangevraagd in de Kadernota voor het i.s.m. Laren en Blaricum voor het opstellen van een programma om de opgave van de vergrijzing op te vangen en de mogelijkheden van AI daarbij in beeld te brengen, blijft gehandhaafd. Hiervoor is nog geen uitvoeringsbudget beschikbaar. Hiervoor kan deze resterende € 10.000 mogelijk dienen.

Algemene voorzieningen WMO	2025	2026	2027	2028
438098 Dementie	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Budgettair effect saldo	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000

We nemen het voorstel over.

Voorstel 23

Minder budget voor aanpak drugs en alcohol

Het voorstel behelst het ingaande 2025 structureel verlagen van het budget voor aanpak drugs en alcohol. De aannahme is dat met € 8.000 minder nog steeds voldoende kan worden gedaan aan deze problematiek en tegelijk is dat al ook weer onvoldoende. De maatschappelijke en organisatorische impact zijn daarmee als beperkt ingeschat. Deze ombuiging heeft geen consequenties voor de andere 2 gemeenten en de werkorganisatie BEL.

Overweging college

Het college begrijpt dat de huidige activiteiten onder dit programma voor € 2.000 kunnen worden uitgevoerd. Dat betekent dat we niet het gehele budget schrappen, maar terugbrengen tot het huidige aanbod. Overigens waren deze middelen in de Perspectiefnota tot en met 2025 beschikbaar gesteld, het is dus een eenmalige besparing.

Overigens blijkt uit de cijfers van de GGD dat het gebruik van alcohol en in mindere mate drugs ook onder een deel van de Eemnesser jeugd problematisch is. We zullen in 2025 met een meer integraal programma komen voor de periode 2025 – 2029, omdat met name het problematisch drugsgebruik bij een deel van de jeugd een belemmering vormt voor het gezond opgroeien. We ramen nu af maar mogelijk komt in 2025 toch een budgetaanvraag.

Algemene voorzieningen WMO	2025	2026	2027	2028
438098 aanpak drugs en alcohol	-8.000			
Budgettair effect saldo	-8.000	0	0	0

We nemen het voorstel over.

Voorstel 24

Versa huisvestingssubsidie t.b.v. Impuls verlagen

Het voorstel is de subsidie voor Versa Impuls te verlagen met de beheerskosten binnen de huisvestingslasten. Dit betekent structureel een besparing van € 16.000. Deze correctie heeft geen maatschappelijke impact, wel een organisatorische: er moet een alternatief komen voor het beheer van Impuls. Het voorstel heeft geen consequenties voor de andere gemeenten c.q. de werkorganisatie BEL.

Overweging college

Het beheer van gebouw Impuls is nu onder gebracht bij Versa Welzijn en is suboptimaal te noemen.

Het beheer van het vastgoed zou door team Vastgoed van de BEL Combinatie gedaan kunnen worden. Op dit moment rekent Versa Welzijn de inzet van hun medewerker en een opslag voor overhead ter grootte van de genoemde € 16.000. Een andere variant is om het Huis van Eemnes het beheer te laten doen, waarbij zij ook het gebouw kunnen gebruiken voor hun sociaal-cultureel werk of andere activiteiten. Dit vergt een opdracht aan team Vastgoed om dit goed uit te zoeken. Beheer en (gedeeltelijk) exploitatie door het Huis van Eemnes kan wellicht ook ruimere openingstijden mogelijk maken. In plaats van naast elkaar te bestaan, kunnen ze elkaar wellicht (inhoudelijk en beheersmatig) versterken.

Het sociaal beheer van gemeentelijk vastgoed als het gebouw van Impuls kan mogelijk gedeeltelijk uitgevoerd worden door vrijwilligers. Het vergroot de betrokkenheid van bewoners en kan mogelijk een kostenbesparend effect hebben. Het vraagt echter meer tijd om dit financieel effect in beeld te brengen. De inzet van vrijwilligers vraagt ook een investering in de vorm van coördinatie en werving. En het tot stand brengen van deze werkwijze vraagt aanvullende ambtelijke inzet, voor de verkenning en wat onder sociaal beheer wordt verstaan.

Voor 2025 biedt dit geen soelaas, per 2026 ramen we de effecten PM. We onderzoeken een andere beheersvorm voor het gebouw, waarbij het onderbrengen bij team vastgoed het meest logische lijkt.

Algemene voorzieningen Jeugd	2025	2026	2027	2028
442003 Subs. welzijnsactiviteiten		PM	PM	PM
Budgettair effect saldo	0	0	0	0

We nemen het voorstel nu niet over.

Voorstel 25

Stoppen met bijdrage Jeugdraad

Vanuit jongerenparticipatie gezien is het niet meteen gewenst de bijdrage voor de Jeugdraad ad € 7.000 jaarlijks terug te draaien. Desalniettemin wordt dit voorstel toch opgevoerd, omdat de maatschappelijke en organisatorische impact als gering wordt ingeschat. Dit voorstel heeft geen consequenties voor de andere 2 gemeenten c.q. de werkorganisatie BEL.

Overweging college

Op basis van de evaluatie en het gewenste profiel wil het college bezien hoe de Jeugdraad meer kan bijdragen aan het beleid van de gemeente. Nu loopt de samenstelling qua leeftijden ver uiteen en is ook de mix qua achtergronden te beperkt.

Een Jongerenraad van 16 – 23 jaar zou wellicht met gerichtere begeleiding een positieve bijdrage aan het gemeentelijk beleid op het gebied van jongeren, opgroeien, onderwijs en gezondheid kunnen hebben.

We nemen het voorstel niet over.

Algemene overweging college

Er is nog een budget beschikbaar voor gezondheidsbevordering uit de Perspectiefnota op 92610000 Algemene voorzieningen Wmo/438098 Stelpost ov. goederen en diensten voor positieve gezondheid en preventie. We blijven dan ook inzetten in op de bevordering van gezondheid. De voorgenomen intensivering van de inzet op gezondheidsbevordering wordt dan ook niet verder verminderd. Het aanpakken van gezondheidsverschillen is een langdurig proces. Het niet inzetten op gezondheidsbevordering geeft aan de achterkant extra kosten. Inwoners zullen minder lang leven in goede gezondheid, wat extra druk op de zorg brengt. De toenemende zorgvraag zet het zorgstelsel onderdruk met oplopende kosten en toenemende tekorten aan zorgpersoneel tot gevolg.

We blijven inzetten op:

- toekomst huisartsenzorg in Eemnes;
- inwonerbetrokkenheid;
- verkleinen van gezondheidsverschillen;
- de rookvrije generatie;
- stimuleren van de gezonde leefomgeving, denk aan plaatsen van watertappunten;
- de mentale gezondheid bij jongeren, overbrugging van de wachttijden naar de GGZ;
- Gezonde leefstijl bij volwassenen, een netwerk voor gezondheidsbevordering.
- Stimuleren gezonde leefstijl.

AANVULLENDE VOORSTELLEN

4.1 Onderwijshuisvesting

In de Zuidbuurt zijn door de realisatie van de Clusterschool en de verbouwing en modernisering van de 7-sprong de schoolgebouwen in goede staat. Het gebouw van de Hobbitstee/Merlin dateert uit medio jaren zeventig en nadert het einde van de technische gebruiksduur. De school heeft aangegeven dat de school na 2030 zeker niet meer voldoet. Tegelijk zien we een ruimtegebrek in de Noordbuurt voor met name de kinderopvang. De gedachte dat een school een buurtfunctie heeft, is tegenwoordig minder vanzelfsprekend, ouders kiezen meer dan voorheen welke school past bij hun ideeën over opvoeding en leren. We zien dan ook leerlingen die uit andere delen van Eemnes en zelfs van buiten Eemnes worden gebracht. Het aloude idee van op de fiets naar school is deels vervangen door brengen met de auto. Zo bezien is de locatie aan de Aartseveen eigenlijk niet meer ideaal. Het verplaatsen van de school leidt tot minder autobewegingen van buiten de wijk.

Een school met kinderopvang (Integraal Kindcentrum) is voor de Noordbuurt belangrijk. Weliswaar is de wijk behoorlijk vergrijsd, maar na 2030 zal ook hier (natuurlijke) doorstroming plaats vinden. Een integraal kindcentrum met een basisschool met 250 – 300 leerlingen vergt op basis van de huidige normen (minder klassikaal en meer onderwijs in kleine groepen) ook een ander gebouwconcept. In buurgemeente Bunschoten wordt een dergelijke nieuwbouw gerealiseerd. We kunnen leren van hun aanpak en ontwerp.

Het college stelt voor om aan de noordkant van Eemnes een studie te verrichten naar een goed bereikbare schoollocatie inclusief kinderopvang aan de noordkant van Eemnes (bijvoorbeeld via de Meervalweg).

De locatie Aartseveen is dan beschikbaar voor herontwikkeling. Een woonprogramma wat voortbordurt op de inrichting van de locatie De Hilt biedt voldoende opbrengst om de school ook te realiseren (bekostigen). Die herontwikkeling heeft wel een taakstellende opbrengst om deze ontwikkeling mogelijk te maken. In het locatieonderzoek door SWECO wordt deze locatie verkend. Er is geen financiële ruimte om vanuit de exploitatie bij te dragen aan een nieuwe school of grondige renovatie van het bestaande gebouw. Voordeel van nieuwbouw op een andere locatie is dat er niet voorzien hoeft te worden in (kostbare) tijdelijke huisvesting. Op het niveau van Eemnes moet wel bewaakt worden dat we blijven voldoen aan de 35% sociaal en 35% middenduur.

Het scenario 'groen en onderscheidend' gaat uit van toekomstbestendige, kwalitatief goede gebouwen die energieneutraal en gasloos zijn en met een onderscheidende architectuur. Op basis van de uitgangspunten waarvan wordt gebouwd, en met name het kwaliteitsniveau en de flexibiliteit, is het mogelijk deze gebouwen af te schrijven over een periode van 60 jaar. Besparing op kwaliteit en flexibiliteit leidt tot direct hogere exploitatiekosten en heeft consequenties voor de levensduur.

Bij andere gemeenten wordt een bijdrage van 10% gevraagd in de investering als compensatie voor het bouwen volgens het principe BENG wat fors lagere exploitatielasten voor het schoolbestuur tot gevolg heeft. De BVO-meters voor de kinderopvang zijn commercieel en worden uit de verhuuropbrengst terug verdiend.

Een majeure ontwikkeling die voor de toekomst van Eemnes goed is. Het vernieuwen en uitbreiden van de schoollocatie in de Noordbuurt, voldoende kinderopvang en voorzien in één van de doelgroepen van de woonvisie (m.n. ouderen).

4.2 Bibliotheek

De culturele basisinfrastructuur die Huis van Eemnes en Bibliotheek Gooi en Meer vormen in zowel organisatiekracht en in financiële mogelijkheden vormen de kern van het culturele ecosysteem voor Eemnes. Om die reden ontvangen deze instellingen jaarlijks een begrotingssubsidie. Gelijktijdig is hun financiële positie kwetsbaar. Door de diverse taakstellingen in het afgelopen decennium is hun eigen vermogen om financiële tegenvallers of autonome kostenstijgingen zelf op te vangen beperkt. In aanvulling op de algemene kostenstijging door inflatie, energie en cao, zien de instelling ook de effecten van het landelijke fair pay beleid op de kosten van culturele producties. De eventuele btw-verhoging komt daar nog bij.

Toch is het onontkoombaar dat ook de instellingen uit de culturele basisinfrastructuur een bijdrage zullen moeten leveren aan de taakstelling. Voor het Huis van Eemnes is al een taakstelling ingeboekt. In overleg met de gemeente zal worden gekeken op welke wijze de Bibliotheek hier zodanig invulling aan kan geven dat de output en de maatschappelijke impact zo min mogelijk wordt aangetast.

Verlagen van de basissubsidie zal impact hebben op het voorzieningenniveau omdat er dan gekozen moet worden voor bijvoorbeeld minder (bemenste) openingstijden, voor een gemeente wordt uitgegaan van minimaal 30 uur openstelling. Het basispakket moet evenwel overeind blijven in het kader van de gemeentelijke zorgplicht die eraan komt voor bibliotheken in 2025/2026.

Bezuinigen op de bibliotheek heeft impact op zowel het voorzieningenniveau, op de inwoners en instellingen die gebruik maken van de bibliotheek als op de leidende principes 'levendig' en 'ondersteunend'.

We zitten als gemeente Eemnes op het normbedrag voor bibliotheken. De doeluitkering die we in 2025 en 2026 ontvangen gebruiken we dan ook om in die jaren (nog) niet te hoeven bezuinigen op de bibliotheek. We krijgen als gemeente € 100.000 in 2025 en 2026, hiervan reserveren we € 12.000 voor de Voorleesexpres en € 13.000 ter voorbereiding op de structurele bekostiging per 2027.

We zien een mogelijkheid in het stoppen met de Voorleesexpres (kosten ca. € 11.000) omdat hiervan minder gebruik wordt gemaakt. Mogelijk is deze voorziening te financieren uit het budget VVE/OAB (waar we in 2023 terug hebben moeten betalen). We boeken deze besparing in per 2027.

Binnen het samenwerkingsverband loopt een discussie over de huisvestingskosten. Het enige waar op ingeleverd kan worden zonder aan de zorgplicht te komen, zijn immers de huisvestingskosten. De verschillen in huisvestingslasten zijn behoorlijk en het Huis van Eemnes is geen al te dure locatie. Dan zijn er twee opties of gemeenten betalen zelf de huisvestingslasten (vaak zijn de locaties immers gemeentelijke keuzes) of we brengen de huisvestingslasten meer in lijn met andere vestigingen (huurverhoging Huis van Eemnes).

De discussie rondom huisvestingskosten zou uiterlijk in 2027 beslecht moeten zijn.

Openbare Bibliotheek	2025	2026	2027	2028
Zorgplicht gemeenten bijdrage	-100.000	-100.000		
Voorleesexpres	11.000	11.000	-11.000	-11.000
Impuls zorgplicht	14.000	14.000		
Huisvestingslasten	PM	PM	PM	PM
Budgettair effect saldo	-75.000	-75.000	-11.000	-11.000

4.3 Onderwijsbeleid algemeen

In de Perspectiefnota was een budget opgenomen van € 4.000 om vernieuwing en activiteiten in het onderwijsveld te entameren of te ondersteunen. Er is nog geen invulling gegeven aan dit beleid. Deze middelen zijn de afgelopen jaren niet ingezet en hebben geen concrete bestemming. Deze aframing kan dus plaatsvinden zonder effect op het voorzieningenniveau.

Onderwijsbeleid algemeen	2025	2026	2027	2028
442999 Stel post subsidies	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
Budgettair effect saldo	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000

4.4 Algemene voorzieningen Wmo: Versa Welzijn

Versa Welzijn is de belangrijkste welzijnspartij in Eemnes en draagt bij aan een veelvoud aan maatschappelijke ambities in onze gemeente. Dit doet Versa Welzijn door het bouwen van netwerken in Eemnes, door activiteiten voor jong en oud, door het creëren van ontmoeting, door samenwerking en door aanwezig te zijn in de frontlinie. Versa Welzijn is laagdrempelig en zonder wachtlijst bereikbaar voor inwoners. Voor vele (kwetsbare) inwoners een belangrijk en soms laatste vangnet.

Verscheidene landelijke akkoorden dragen de gemeente op om te investeren in een sterke sociale basis om hiermee het dreigende zorginfarct op te kunnen vangen. Ontwikkelingen zoals vergrijzing, het langer zelfstandig thuis wonen van ouderen, het inperken van de Wet Langdurige zorg, ambulantisering van de GGZ, de Hervormingsagenda Jeugd en het opvangen van (een relatief zware) doelgroep asielzoekers zal juist méér van onze sociale basis en van Versa Welzijn vragen. Versa Welzijn ontplooit verschillende doelgerichte activiteiten. Een belangrijk effect hiervan zijn de ondersteunende netwerken die deze activiteiten opleveren. Evenals de toegang tot inwoners uit doelgroepen die anders moeilijk bereikbaar zijn. Ook beleidsterreinen buiten het sociaal domein maken gebruik van de netwerken die door Versa Welzijn tot stand zijn gebracht.

Versa Welzijn bereikt kwetsbare inwoners: kinderen, jongeren, gezinnen, mantelzorgers, vrijwilligers, eenzame inwoners, ouderen, inwoners met een lage taalvaardigheid, nieuwkomers, inwoners met schulden e.a. Een bezuiniging op de subsidie van Versa Welzijn zal onvermijdelijk een deel van deze doelgroepen raken. De laagdrempeligheid van zal afnemen. Welke activiteiten en doelgroepen minder of niet meer ondersteund worden vraagt een zorgvuldig intern en extern proces van afstemming. Ook netwerkversterking en outreachend welzijnswerk zullen in mindere mate of niet kunnen worden uitgevoerd, waardoor bepaalde doelgroepen, zoals allochtone ouderen, kwetsbare gezinnen of eenzame ouderen minder toegankelijk zijn. Als laatst zullen meer vragen van inwoners terechtkomen bij het Sociaal Team en/of aanverwante samenwerking partners. Dit terwijl de maatschappelijke druk op en de verwachtingen van de sociale basis vooral toenemen.

Ondanks de grote waardering voor het werk van Versa Welzijn ontkomen we ook bij Versa niet aan de systematiek van samen de trap-af, waarbij de besparingen natuurlijk primair in overhead en bedrijfsvoering gezocht worden en zo min mogelijk in de wijk zelf. Net als het Huis van Eemnes vragen we om scenario's uit te werken uitgaande van een 10% lagere subsidie voor het welzijnswerk en het jongerenwerk (PR5). In de definitieve uitwerking kan de korting verschillend uitpakken voor welzijnswerk en jongerenwerk. De totale opgave blijft € 46.000 per 2026.

Algemene Voorzieningen WMO	2025	2026	2027	2028
Subs. Versa Welzijn		-22.000	-22.000	-22.000
Budgettair effect saldo	0	-22.000	-22.000	-22.000

4.5 Algemene voorzieningen Jeugd

In de Perspectiefnota was een stimulans voor 3-jaar Sociaal Cultureel Werk opgenomen, dit is niet ingevuld. De laatste schijf in 2025 kan komen te vervallen, opgenomen op 961002 algemene voorzieningen jeugd 438098 stelpost ov. goederen en diensten. Het restant van die stelpost € 4.300 betreft het project Kansrijke start.

Algemne voorz. Jeugd	2025	2026	2027	2028
438098 Stel post ov. Goederen en c	-50.000			
Budgettair effect saldo	-50.000	0	0	0

4.6 Leerlingenvervoer

We analyseren het huidige bestand (wie lopen er qua leeftijd uit) en voeren gesprekken met de basisscholen (welke aanwas uit groep 6-8 mogen we verwachten). We brengen in kaart welke mogelijkheden er zijn (andere gemeenten) en hoe we bijvoorbeeld de nieuwe HOV-halte kunnen benutten, we passen de verordening leerlingenvervoer. Naast HOV valt te denken aan de inzet van elektrische fietsen als vervanging voor regulier leerlingenvervoer voor kinderen die instaat zijn om zelf te fietsen, maar waarbij de afstand ervoor zorgt dat ze gebruik mogen maken van leerlingenvervoer. Aanscherpen van de criteria om in aanmerking te komen voor leerlingenvervoer.

In Q1 2025 leggen we de nieuwe verordening voor en die kan dan ingaan per schooljaar 2025/26, er zal een overgangsregeling van kracht zijn. We zetten in op 10% besparing ten opzichte van de uitgaven 2023.

Leerlingenvervoer	2025	2026	2027	2028
443307 regio Gooi & Vecht	-10.000	-20.000	-33.000	-33.000
Budgettair effect saldo	-10.000	-20.000	-33.000	-33.000

AFGEWEZEN VOORSTELLEN/SUGGESTIES/OPTIES

1. Verlagen subsidies en/of hogere tarieven sportverenigingen

Een boventrendmatige verhoging van de sporttarieven in het Huis van Eemnes, een hogere pacht voor de gronden voor de SV Eemnes, de TV Eemnes en/of de IJbaan levert hogere lasten op voor de sportverenigingen en schuurt deels met de maatschappelijke rol die sportverenigingen gevraagd worden in de komende jaren in toenemende mate te vervullen: een bijdrage leveren aan een gezonde leefstijl als 'medicijn'. Er is ook met een verhoging geen sprake van een kostprijsdekkende huur van de sportfaciliteiten (de huursom dekt slechts, net als in alle gemeenten, een klein deel van de lasten).

Het is mogelijk dat bij forse tariefs- of kostenverhogingen ook vraaguitval kan plaatsvinden (verenigingen gaan minder gebruik maken van de sportaccommodaties). Dit betekent dat er een afvlakking plaats kan vinden van de meeropbrengst. Of verenigingen stoppen helemaal.

Een tariefs- of kostenverhoging kan zich door vertalen in een contributieverhoging voor de leden. Leden met een laag (en modaal) inkomen kunnen in de situatie komen dat het lidmaatschap voor hen en/of hun kinderen niet meer te dragen. Dat kan leiden tot een onwenselijke ledendaling: een ongewenst maatschappelijk effect én een ongewenst financieel effect (exploitaties van sportverenigingen (verder) onder druk). Ook kan dit leiden tot verhogen van het beroep op het jeugdfonds en volwassenenfonds sport & cultuur.

2. Verlagen en/of stopzetten bijdrage gemeente Laren inzake zwembad

Een zwemvoorziening draagt bij aan de volgende maatschappelijke doelen: vergroten zwemvaardigheid en het versterken van sociale en gezondheidswaarden die verbonden zijn aan verenigingssport-banenzwemmen-recreatief zwemmen.

De gemeente Laren exploiteert voor eigen rekening en risico het zwembad De Biezem. Bij de nieuwbouw heeft de gemeente Laren aan de gemeenten Eemnes en Blaricum gevraagd om een deel bij te dragen in de exploitatielasten van het nieuwe zwembad. Op basis hiervan heeft de gemeenteraad besloten om 2/6^e deel van het begrote tekort van € 400.000 bij te willen dragen en Blaricum 1/6^e deel. Het risico voor de exploitatie boven de € 400.000 ligt volledig bij de gemeente Laren die ook zelf de keuzes heeft gemaakt m.b.t. (functioneel) ontwerp, beheersorganisatie, eigen stichting versus 'in de markt zetten', wijze van financieren. Ook heeft de gemeente Laren de afweging gemaakt om de ligweide niet terug te brengen in het ontwerp en die te gebruiken voor woningbouw. De opbrengst van die woningbouw is ten goede gekomen aan de algemene middelen van de gemeente Laren en zijn hierover geen afspraken gemaakt.

Het tekort van € 400.000 komt dus voor 2/6^e deel voor rekening van de gemeente Eemnes en dat was € 133.333. Door de indexatie van dat bedrag is de bijdrage vanuit Eemnes opgelopen naar een bijdrage van € 164.527 in 2023.

Het is mogelijk goedkoper om het zwembad te sluiten gelet op de disbalans tussen inkomsten en uitgaven en de vrijkomende grond te herontwikkeling voor woningbouw ter dekking van de kapitaalvernietiging. Het is echter aan de gemeente Laren om dat besluit te nemen.

Vanuit de gedachte van een goede buur acht het college het niet opportuun om de bijdrage stop te zetten, dan wel te verlagen. Wel kunnen we met Laren het gesprek aangaan of en hoe de steeds verder oplopende exploitatielasten kunnen worden beheerst.

3. Minder toezicht gastouders en kinderopvang

Steekproefsgewijs voert de GGD controles uit op gastouders, wettelijk is 5% een vereiste. De GGD kan naast de steekproef ook risicogericht gaan controleren. De focus gaat naar gastouders waar eerder een tekortkoming is vastgesteld. Het is een maatwerk product van de GGD. Het risico is dat de kwaliteit van de opvang achteruit gaat, omdat gastouders minder frequent worden bezocht door de toezichthouder. Gelet op het belang van veilige opvang laten we het nu.

SAMENVATTING

PROGRAMMA 4	2025	2026	2027	2028
Huis van Eemnes	-25.000	-49.000	-49.000	-49.000
Sport, bewegen en meedoen	-61.630	-61.630	-61.630	-61.630
Onderwijsbeleid algemeen	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Onderwijsbeleid algemeen	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
Openbare Bibliotheek	-75.000	-75.000	-11.000	-11.000
438098 Dementie	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
438098 aanpak drugs en alcohol	-8.000	-	-	-
Buurtbudgetten	75.000			
Seniorenbeurs	8.000	8.000	8.000	8.000
Subs. Versa Welzijn	-	-22.000	-22.000	-22.000
Leerlingenvervoer	-10.000	-20.000	-33.000	-33.000
Budgettair effect saldo	-105.630	-204.630	-153.630	-153.630

PROGRAMMA 5 MEEDOEN IN EEMNES

Voorheen onder meer

- Programma 8 Werk en Inkomen
- Programma 9 Sociale Samenhang
- Programma 11 Opgroeien in Eemnes

Inkomensregelingen en arbeid

Hiertoe behoren alle taken op het gebied van inkomens- en bijstandsvorzieningen, geneeskundige en andere adviezen in verband met de bijstandsverlening, IOAW (Wet inkomensvoorzieningen oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers), IOAZ (Wet inkomensvoorzieningen oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen), kosten van levensonderhoud uit het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz 2004), kosten levensonderhoud voor startende ondernemers uit Bbz 2004, sociale zekerheidsregelingen van het rijk zoals bijvoorbeeld eenmalige uitkeringen voor minima en schuldhulpverlening. Ook het gemeentelijk armoedebeleid valt hieronder zoals de bijzondere bijstand en kwijtschelding gemeentelijke belastingen en heffingen.

Alle op arbeid gerichte participatie- en re-integratievoorzieningen behoren hier ook toe zoals re-integratie-instrumenten, stimuleringsmaatregelen, waaronder Inkomensvrijlating. Stimuleringspremies, vrijlating onkosten vergoeding vrijwilligerswerk, onkostenvergoedingen, Noriskpolis, voorzieningen, waaronder Jobcoach, begeleiding Werkvoorzieningen zoals werkplekaanpassingen, vervoersvoorzieningen, doventolk, braileregels, aangepaste rolstoel etc.; Loonwaardebepaling. Ook de voorzieningen ter voorbereiding van een zelfstandig bestaan als startend ondernemer en ter begeleiding van startende ondernemers uit het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz) vallen hieronder evenals de voorzieningen ter bevordering van maatschappelijke participatie die niet gericht zijn op doorstromen naar arbeid zoals beschut werken, bestaande werkverbanden sociale werkvoorziening, de bestaande Wsw en begeleid werken dienstbetrekkingen en arbeidsmatige dagbesteding behoren hiertoe.

Voorstel 26

Schrappen stelpost budget minimabeleid

Het voorstel behelst het eerder genomen besluit tot verruiming van het minimabeleid terug te draaien. Dit besluit vraagt nadere onderzoek om tot de juiste invulling te komen, gezien de maatschappelijke impact. De organisatorische impact wordt als beperkt ingeschat. Een structureel voordeel van € 35.000 kan hierdoor ingaande 2025 worden ingeboekt.

Dit voorstel heeft wel maatschappelijke impact, want er zijn verwachtingen gewekt. Voor de andere gemeenten heeft dit voorstel geen gevolgen.

Overweging college

Het college is geen voorstander om de verruiming van het minimabeleid terug te draaien. Door HBEL is voor de begroting 2025 de raming aangeleverd voor bijzondere bijstand en “Met gezond boeren verstand” op basis van de prognose 2024 is de raming met 5% verhoogd. Daarmee kan de stelpost van € 35.000 op 92630000 Bijstandsverlening Algemeen komen te vervallen **zonder** dat de verruiming hoeft te worden terug gedraaid.

Bijstandsverl. Algemeen	2025	2026	2027	2028
438098 Stelpost ov. Goed en diens	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
Budgettair effect saldo	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000

We nemen het voorstel over door de stelpost te laten vervallen

Voorstel 27

Stopzetten subsidie voor financiering inzet AT Groep t.b.v. Leerwerkhuis

Het voorstel behelst het stoppen van de subsidie voor de inzet van de AT Groep voor de coördinatie van de Leerwerkhuis trajecten in Huis van Eemnes. Per 2025 stoppen geeft een bezuiniging van structureel € 30.000. Het anders organiseren door deze coördinatie onder te brengen bij Huizen wordt overigens niet als een reëel scenario gezien. De maatschappelijke impact wordt nihil ingeschat, de organisatorische impact is er wel, omdat de personele inzet op de werkvloer voortkomend uit de AT trajecten moet worden gecompenseerd met inzet Huis van Eemnes FTE, of omdat de coördinerende rol door Huis van Eemnes zelf wordt opgepakt. Beide consequenties zullen drukken op de begroting van Huis van Eemnes. Dit voorstel heeft geen consequenties voor de andere 2 gemeenten c.q. de werkorganisatie BEL

Overweging college

Het onderbrengen van het Leerwerkhuis bij de gemeente Huizen zal niet zonder financiële consequenties kunnen. De vraag is of die bezuiniging dan nog wel reëel is. Ook zou dit een dubbeling betekenen voor het Huis van Eemnes als het gaat om het bijdragen aan de ombuigingen van de gemeente.

We nemen het voorstel niet over.

AANVULLENDE VOORSTELLEN

5.1 Apparaatskosten SOZA HBEL

De uitvoeringskosten voor SOZA HBEL nemen met € 241.000 toe o.a. vanwege fors gestegen kosten in de overhead, CAO-stijgingen en een formatie-uitbreiding. We stellen voor om met de gemeente Huizen in gesprek te gaan om te kijken of alle taken nodig zijn, welke efficiency er te behalen valt, hoe het voordeel van niet ingevulde vacatureruimte ook ten goede kan komen aan de BEL-gemeenten.

We nemen hiervoor in Programma 6 een stelpost op bij de WGR'en waarin we deelnemen.

5.2 Samenkracht

Binnen het sociaal domein worden er verschillende projecten uitgevoerd. Hoewel het doel dat wordt nagestreefd op zich zelf beschouwd van waarde is moeten we constateren dat deze projecten soms nog te gefragmenteerd worden ingezet. Soms wordt er weinig gebruik van gemaakt en soms bestaat er op onderdelen ook overlap met andere voorliggende voorzieningen.

In het voorveld is behoefte aan het versterken van de basis en voor het versterken van gezinnen en het eigen netwerk is een omslag noodzakelijk. Er zal nadrukkelijk gekeken worden naar mogelijkheden tot het opnieuw inrichten van activiteiten die elkaar wellicht (deels) overlappen. Een voorveld met algemene voorzieningen waar inwoners in een vroeg stadium terecht kunnen, is veel robuuster dan meer op het individu ingerichte (duurdere) ondersteuning. Het voorveld moet zodanig worden ingericht dat de basis echt versterkt kan worden. Een goede sociale (basis)kaart van Eemnes en het toepassen door verwijzende instanties kan helpen ook op langere termijn de Wmo betaalbaar te houden.

De afgelopen jaren is bij begeleiding al ingezet op meer algemene (groeps) begeleiding in plaats van individuele verwijzing en dat heeft tot een aanzienlijke besparing geleid.

We boeken geen besparing in, maar een goed voorveld werkt preventief, algemene voorzieningen zijn kostenefficiënter dan individuele verwijzingen en het draagt bij aan meer eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid.

5.3 Knoppenplan Jeugd

We gaan uit van de kracht van onze jeugdigen en hun ouders waarbij we enkel doen wat nodig is en niet meer doen wat kan. We richten ons daarbij op ontwikkeling en perspectief, niet enkel op hulp en zorg. Met de set aan maatregelen die vorig jaar is ingezet en de uitbreiding en versterking van ons JGT verwachten we de geïndiceerde / specialistische jeugdzorg terug te dringen, en daarmee ook de kosten.

Dit is niet direct als bezuinigingen te noemen vanuit de gedachte dat we iets niet meer doen en ergens mee stoppen, maar vanuit het anders organiseren en scherper sturen en monitoren.

Uit analyses blijkt dat de stijging in de kosten voor jeugdhulp in 2023 in voor een groot deel wordt veroorzaakt door verwijzers, waar we als gemeente beperkt invloed op hebben. Het gaat om Gecertificeerde Instellingen/jeugdbescherming, medisch specialisten en jeugdartsen. Dit maakt dat we op dit vlak helaas beperkte sturingsmogelijkheden hebben om deze kosten te beïnvloeden. Als gemeente zetten we in op een verschuiving van de specialistische en individuele jeugdzorg naar meer regulier en groepsaanbod. Hier kunnen we als gemeente wel invloed op uitoefenen. De stijging in de kosten wordt voor een groot deel veroorzaakt door inzet van meer uren en/of langere trajecten van specialistische begeleiding en niet zozeer door de groei van het aantal cliënten. Deze blijven nagenoeg stabiel. Wel zien we dat de tarieven (CAO) in 2024 fors zijn gestegen en dat werkt door naar 2025.

Om ervoor te zorgen dat de meest kwetsbare kinderen toegang hebben en houden tot passende zorg, is er een fundamentele verandering in het stelsel nodig. In de kern betekent dit dat de focus niet meer op het individuele kind en zijn/haar problematiek ligt, maar op de context en wat er in de leefwereld van het kind nodig is om tot verandering te komen. De landelijke Hervormingsagenda jeugd loopt tot en met 2028 en zal er uiteindelijk toe moeten leiden dat we in Nederland fors minder geld uitgeven aan jeugdzorg. Of dat door dure individuele trajecten ook op ons niveau is terug te zien is onzeker.

Om de specialistische jeugdzorg terug te dringen is naast een stevige gezinsstructuur met een netwerk daarom heen (community) en een stevig voorliggend voorveld nodig. Hier stellen we geen bezuinigingen voor, maar wel maatregelen in onder andere analysevorm om beter te kunnen duiden wat de effectiviteit is van wat we doen in het voorveld en aan preventie. Dit om meer concrete onderbouwen te hebben op wat werkt en wat niet. We moeten ook stoppen met dingen die niet werken.

We laten ons inspireren door voorbeelden elders, zoals het “Knoppenplan Jeugdzorg Lelystad” dat is gemaakt om handvatten te bieden voor de knoppen waaraan gedraaid kan worden om meer grip te krijgen op jeugdzorg. We zetten in op meer inzicht in wat werkt en wat het oplevert. We voeren met voortvarendheid het Transformatieplan Jeugd uit en vullen dat aan met best practices elders (zolang die passen bij onze eigen aanpak). Veel gemeenten proberen grip te krijgen op de Jeugdhulp, daar maken we dankbaar gebruik van. Ook de maatregelen die uit de Hervormingsagenda Jeugd komen (en die we als VNG overnemen) voeren we onverwijld in. De bemensing van ons JGT is in 2024 op orde en met de gewenste specialismen, zodat we steeds beter (en in een eerder stadium) grip krijgen.

De hervormingsagenda kent 8 thema's die allemaal met elkaar samenhangen:

- 1. Reikwijdte en pedagogische basis**
- 2. Domein overstijgende samenwerking (onderwijs, volwassen GGZ en bestaanszekerheid)**
- 3. Toegang (stevig sociaal team)**
4. Terugdringen residentiele jeugdhulp
- 5. Kwaliteitsverbetering en blijvend leren**
6. Verbeteren van de organisatie en inkoop van specialistische jeugdzorg
7. Eenvoudigere uitvoering en inkoop, minder administratieve lasten
- 8. Data en monitoring**

De dikgedrukte thema's vragen de meeste lokale aandacht en kunnen voor een deel worden ingevuld op basis van de lokale situatie door ons JGT. De overige thema's zullen grotendeels op regionaal niveau moeten worden uitgevoerd. Maatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd hebben invloed op inwoners die gebruik maken van jeugdhulp, het JGT en op jeugdhulpinstellingen, maar ook op de samenleving als geheel. Het vraagt namelijk om een cultuur- en gedragsverandering bij alle betrokkenen. In Eemnes zijn de kosten voor jeugdhulp fors. Dit is financieel niet houdbaar en moet anders maar bovenal willen we dat kinderen veilig en kansrijk opgroeien in een zo thuis mogelijke omgeving. Dit vraagt een fundamenteel andere houding van ouders, familieleden, buurtbewoners, gemeente, het onderwijs, het Rijk én jeugdhulpaanbieder. We dragen hierin een gezamenlijke verantwoordelijkheid. De doelstellingen van de Hervormingsagenda moeten we samen realiseren.

5.5 Algemene voorzieningen Jeugd: Versa Welzijn

Bij Programma 4 onderdeel 4.5 Versa Welzijn is de korting voor Versa Welzijn al aangekondigd. Ook het jongerenwerk deelt mee in de trap-af systematiek en levert 10% in per 2026.

Algemene Voorzieningen Jeugd	2025	2026	2027	2028
Subs. Versa Welzijn		-24.000	-24.000	-24.000
Budgettair effect saldo	0	-24.000	-24.000	-24.000

5.6 eerstelijnsloket/wijkteam Jeugd

In de begroting 2025 zijn voor het JGT de personele kosten van het team opgenomen, alsmede een flexibele schil voor o.a. inhuur. Het JGT is inmiddels op sterkte, de salarissen 2025 zijn doorgerekend en een deel van de geraamde kosten kan vrij komen te vallen. De formatie voor JGT op scholen is ingevuld vanuit de bestaande formatie. We ramen op voorhand ook geen flexibele schil meer.

Voorts hadden we t/m 2024 een eigen beleidsmedewerker jeugd, die met ingang van 2025 ook voor Blaricum en Laren zal gaan werken, dat betekent dat een deel van de kosten ook voor hun rekening zijn. Er was geraamd in de BEL begroting 2025 een inzet als maatwerk voor Eemnes een bedrag van € 87.000, ca. 50% voor Laren en Blaricum is dan een lagere last van € 40.000.

De stelpost ‘Personeel van derden’ op het product algemene voorzieningen Wmo/Jeugd kan met de invulling van het JGT en de opname van de pilot teams in de formatie van HBEL komen te vervallen. We bezien in 2025 verder hoe het JGT het doet in relatie tot het transformatieplan en of er wellicht een tandje bij (of af) moet en kan.

Eerstelijnsloket/wijkteam Jeugd	2025	2026	2027	2028
inzet jeugdmedewerker voor L en B	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
Vervallen Personeel van derden	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Budgettair effect saldo	-90.000	-90.000	-90.000	-90.000

5.7 Nadeel BUIG-uitkering

We worden met ingang van 2025 geconfronteerd met een (fors) nadeel op de BUIG-uitkering versus de verwachte uitgaven aan Bijstand (Participatiewet). Voor kleine gemeenten is de Vangnetregeling van toepassing, de eerste 7,5% is voor eigen rekening, tussen de 7,5 en 12,5% voor 50% en daarboven compenseert het Rijk. Op basis van de prognose kunnen we deze uitkering dus nu al berekenen. In 2017 deed eenzelfde situatie zich voor en hebben we succesvol een beroep op deze regeling kunnen doen.

Een succesvol beroep kan alleen als onderbouwd wordt wat de gemeente heeft gedaan om de instroom te beperken en de uitstroom te bevorderen. Dat betekent dat de landelijke interventies in 2025 door SOZA HBEL ook ingezet moeten worden.

De Vangnetuitkering is opgenomen in onze raming, maar vereist dus wel een goede onderbouwing dat de gemeente niets te verwijten valt. We zullen dat in 2024 en 2025 in de overleggen met SOZA HBEL monitoren.

5.8 Bedrijfsleven

In de Perspectiefnota is een stelpost opgenomen voor het realiseren van een beleidsmedewerker EZ tevens bedrijfscontactfunctionaris. In 2023 en 2024 wordt dit budget gebruikt voor de inhuur om een BIZ voor de Bramenberg in te voeren.

Voor 2025 en verder zal deze persoon zich o.a. bezig houden met de contacten met ondernemers en de marktverkenning voor het nieuwe bedrijventerrein Zuidpolder Zuid. We rekenen de uren dan ook toe aan de GREX Zuidpolder Zuid.

In de BEL Combinatie wordt gekeken naar het aanstellen van één gezamenlijke medewerker die dan voor 30% van de tijd inzetbaar is voor Eemnes.

Bedrijfsleven	2025	2026	2027	2028
438098 stel post ov.goed en dienst doorbelast GREX ZP Zuid	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
Budgettair effect saldo	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000

5.9 Vluchtelingen

We vangen sinds begin 2024 een groep AMV'ers op en ook in 2025 zullen we onderdak bieden aan deze kwetsbare groep vluchtelingen. De opgave vanuit de Spreidingswet was voor Eemnes 62 plaatsen en met de AMV-opvang voldoen we daaraan. In het Hoofdlijnenakkoord is het intrekken van de Spreidingswet opgenomen, echter dat vergt nog een wetgevingstraject via Tweede en Eerste Kamer. Dat betekent voorlopig nog dat we uit moeten gaan van deze wet. De bonus die we in 2025 zouden ontvangen nemen we dan ook op als raming. Met als risico dat die niet wordt uitgekeerd.

De gemeente Blaricum vangt inmiddels naast ca. 300 vluchtelingen uit Oekraïne ook ca. 250 statushouders op in het voormalige ziekenhuis Tergooi. Deze locatie is beschikbaar tot medio 2026. De ervaringen met deze groep zijn positief, de opvang verloopt rustig. We stellen voor om te onderzoeken of we in Eemnes na 2026 het stokje van Blaricum kunnen overnemen en een locatie kunnen vinden waar we invulling geven aan een ROL, een regionale opvanglocatie, gericht op statushouders (primair een gezinslocatie met school en medische faciliteiten), die ook aan onze regio's zijn gekoppeld. Dan kan de inburgering gelijk starten en is de overgang van AZC naar wonen en werken in één van de regio gemeenten een soepele. Gelet op onze BEL -samenwerking en de ervaring die nu al wordt opgedaan is een soepele overgang gewaarborgd (zowel het COA-team als ons eigen team blijft dan).

In de Provincie Utrecht wordt verder gewerkt aan een compensatie/uitruil tussen gemeenten. Als een gemeente een AZC of een ROL of AMV-opvang realiseert, dan komt die gemeente in aanmerking voor een verlaging van de opgave om statushouders te huisvesten. Met de gemeente Utrechtse Heuvelrug is enkele jaren gelden een regeling afgesproken, waarbij de capaciteit van het AZC Leersum structureel is uitgebreid met 100 plaatsen waarna de andere Utrechtse gemeenten 90 te huisvesten statushouders hebben overgenomen. Gelet op de aanhoudende druk op onze sociale huurwoningen komt een dergelijke uitruil ten goede aan onze huidige eigen inwoners die op zoek zijn naar een sociale huurwoning. Het is een middel om de taakstelling te huisvesten statushouders voor onze gemeente (fors) naar beneden bij te stellen naar een opgave die meer past bij onze voorraad sociale huurwoningen en de mutatiegraad.

We kiezen voor het onderzoeken naar de mogelijkheden een ROL te vestigen op een geschikte locatie (bereikbaarheid) en we kiezen voor een doelgroep die hier in Nederland mag blijven (statushouders) en waarbij er dus geen (weinig) overlast zal zijn te verwachten. We denken dat de overgang van de groep van Tergooi naar een locatie in Eemnes prima is te realiseren. Uiteraard is goede participatie wel van groot belang om ook draagvlak te creëren in onze gemeente. Door specifiek voor de groep statushouders en dan net als in Leersum te kiezen voor een gezinslocatie, hopen we de acceptatie te vergroten, het zijn immers al onze inwoners.

De financiële compensatie die een gemeente krijgt, is vastgelegd in het Faciliteitenbesluit. Een gemeente met een dergelijke opvanglocatie, vergelijkbaar met de opvang nu in Tergooi, ontvangt een vergoeding gebaseerd op dezelfde maatstaven als de algemene uitkering qua inwoners, ouderen en jongeren.

Voor het huisvesten van 300 personen (ca. 30 woonunits) is de jaarlijkse vergoeding die de gemeente ontvangt € 228.000. Bij 400 personen is dat € 304.000.

Vluchtelingenopvang Ter Gooi 2	2025	2026	2027	2028
Bonus AMV Spreidingswet	-130.000			
Faciliteitenbesluit ROL		-114.000	-228.000	-228.000
Budgettair effect saldo	-130.000	-114.000	-228.000	-228.000

5.10 Opvang Oekraïense ontheemden

We vangen sinds medio 2023 een ca. 80 Oekraïense ontheemden op aan de Barbeelstraat. De oorlog blijft aanhouden en we zien nog steeds een instroom van ontheemden. Omdat landelijk de opvang voor 99% vol zit, breiden we in 2024 de opvang beperkt uit door De Wel weer in gebruik te nemen (voor een kleinere groep dan eerst). We komen dan uit op ca. 95 plekken en voldoen daarmee ruim aan de landelijke doelstelling.

We rekenen op dit moment geen overhead toe vanuit de gemeentelijke begroting. Samen met Blaricum en Laren volgt er in het najaar een voorstel om een gezamenlijk team te formeren die voor onze drie gemeenten zal functioneren. In dit voorstel wordt ook rekening gehouden met de overhead van de BEL, echter niet met die van de gemeente Eemnes (voorlichting, bestuursstaf, gemeentehuis etc.). We hebben die ooit berekend bij het uitbreiden van de formatie voor bestuursadviseur op 15% van de overhead BEL. We belasten met ingang van 2024 een vast bedrag van € 35.000 door.

Gelet op de ontwikkelingen in Oekraïne en het gegeven dat bij een 'vrede' een deel van de Oekraïense vluchtelingen nog (tijdelijk) in Nederland zal verblijven is de locatie Barbeelstraat tot 2028 in gebruik (ook omdat noodopvanglocaties bij terugkeer als eerste zullen sluiten).

Overhead Eemnes OEK opvang	2025	2026	2027	2028
15% opslag BEL overhead	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
Budgettair effect saldo	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000

5.11 Screenen bijstandsbestand

We voeren een scan uit vanuit ons bestand op voorliggende voorzieningen. Met een voorliggende voorziening wordt onderzocht met de inwoner welke bestaande voorzieningen buiten of naast de bijstandsuitkering al beschikbaar zijn. Dat kan bijvoorbeeld via de zorgverzekeraar zijn, een maaltijdservice, een vervoerder of de UWV. Bij andere gemeenten is dit uitgevoerd met een voorinvestering op basis van no cure no pay. Na aftrek van de investering leveren dergelijke projecten een netto besparing op voor een periode van 3 jaar aan bespaarde bijstandsuitgaven en daarna nog een beperkt structureel bedrag.

5.12 Collectief en efficiënt inzetten Wmo hulpmiddelen

We gaan scootmobielen nog meer collectief aanbieden in plaats van individueel. Er zijn ook nog andere maatregelen mogelijk bijvoorbeeld strengere regels voor woningaanpassingen en het stimuleren van PGB's voor harde voorzieningen. De implementatiekosten moeten nog worden uitgewerkt. Door deze maatregel zullen waar mogelijk scootmobielen collectief worden uitgegeven en Wmo-voorzieningen efficiënter worden ingezet.

5.13 Business case BUIG

In andere gemeenten zijn re-integratie activiteiten in samenwerking met onder andere uitzendbureaus gestart om mensen sneller naar werk te begeleiden en tekorten op het bijstandsbudget terug te dringen. Dergelijke businesscases zijn op korte termijn succesvol en kunnen daarna onderdeel zijn van de reguliere processen. We kennen onze huidige aanpak met Zicht op werk, maar ook hier kijken we met interesse naar ervaringen in andere gemeenten.

5.14 Financiering huishoudelijke hulp / Huishoudelijke ondersteuning vaker via Pgb

Door de vergrijzing en het abonnementstarief staat de toegankelijkheid van huishoudelijke hulp onder druk. Daarom is dit jaar ingestemd met het voorstel om nieuwe invullingen van huishoudelijke hulp te onderzoeken.

In dit lokale onderzoek gebaseerd op ervaringen van andere gemeenten is gekeken naar drie verschillende categorieën: inkoop, preventie en efficiëntie. De conclusie van dit onderzoek was dat een pilot ergotherapie het beste scoort op de toetsingscriteria: lagere kosten, verminderde druk op aanbieders en grotere zelfredzaamheid van de inwoner.

In de Regio Gooi en Vechtstreek is gelijktijdig gekeken naar nieuwe invullingen van huishoudelijke hulp. Zij zagen drie alternatieven als kansrijke nieuwe invulling: ergotherapie, was- en strijkservice zelf oppakken en het indicatieloos verstrekken van de voorziening.

De resultaten van het lokale onderzoek, alsmede de alternatieve invullingen vanuit de heroverweging in de Regio zijn besproken tijdens een lokale brainstormsessie om te bepalen met welke pilot wij als HBEL-gemeenten van start willen gaan. In Q1 van 2025 zal met een eerste pilot binnen HBEL gestart worden.

PGB's

We gaan onderzoeken of het sturen op het vaker inzetten van pgb's voor de financiering van huishoudelijke ondersteuning (schoonmaken van het huis) in onze regio haalbaar is. PGB aanbieders in andere regio's zijn gemiddeld ongeveer 15% goedkoper dan gecontracteerde aanbieders. Vanwege implementatiekosten is het effect op de begroting in de eerste jaren lager. Verder is niet op voorhand in te schatten hoeveel inwoners daadwerkelijk openstaan voor een pgb. Ook is nog niet doorgerekend wat het effect is op de benodigde uitvoeringscapaciteit (indicatiestelling, toets op pgb-vaardigheid).

De besparing is onder andere afhankelijk van of gebruik gemaakt wordt van formele zorg via een PGB of informele zorg via een PGB. Voor informele zorg geldt een lager tarief. Daarnaast kent de PGB nog een financieel voordeel en dat is dat niet geleverde zorg niet wordt uitbetaald. We verkennen in hoeverre er andere mogelijkheden zijn om de uitgaven aan huishoudelijke ondersteuning te beperken met behoud van kwaliteit in de dienstverlening.

Als het lukt om inwoners naar de PGB te krijgen zien we vooral positieve effecten, zoals:

- Meer aandacht voor zwaardere cliënten, als lichte cliënten meer zelf regelen via PGB
- Meer keuze uit aanbod voor cliënt, onder andere informele zorg of zorg via schoonmaakbedrijven
- Via informele zorg mogelijkheid voor jongeren die onder jeugdloon vallen of minima om wat bij te verdienen

5.15 Doorstroom LTA-setting en 18+ naar begeleid wonen

We hebben enkele jongeren in een (dure) LTA-voorziening, verder zien we te weinig beschikbare plekken voor begeleid wonen of kamers met aandacht. Door een stevige sturing willen we cliënten versneld uit de LTA-voorzieningen (behandeld wonen) naar een vorm van begeleid wonen krijgen. We staan open voor het realiseren van een voorziening 'kamers met aandacht' in Eemnes.

5.16 Stelpost Vluchtelingen

Stelpost uit de Perspectiefnota kan vervallen, de subsidie aan Goede Buren is al opgenomen in de begroting op 92610001 /443836.

Vluchtelingen	2025	2026	2027	2028
442999 stelpost subsidies	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
Budgettair effect saldo	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000

5.17 Versterken toezicht Wmo/Jeugdhulp en aanpakken zorgfraude

Adequaat toezicht draagt bij aan een verlaging van de kosten. De reden is dat aanbieders soms meer uren factureren dan er daadwerkelijk zijn ingezet of niet aan de kwaliteitseisen voldoende. In sommige gevallen is er sprake van fraude. Er is tot voor kort slechts beperkt sprake van toezicht op Jeugdhulp. Het aanstellen (regionaal) van meer toezicht zal voor de gemeenten naar verwachting financieel meer opleveren dan het kost. Ook bij de Wmo zien we elders dat het bij gemeenten loont om meer te controleren, we zien fraudeurs die Wmo-hulp aanbieden bij kwetsbare ouderen/minderheden zonder de vereiste hulp te verstrekken, zodra ze ergens gepakt worden, duiken ze elders in Nederland weer op.

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/VOORSTELLEN

KADERNOTA BAARN

Buurtbudgetten

In 2023 startte een pilot met buurtbudgetten in Baarn, waarbij inwoners werden aangemoedigd om hun eigen buurt te verbeteren. Elk huishouden ontving een € 5 cheque van de gemeente, te doneren aan initiatieven via het online platform baarnbuurtmee.nl. Initiatieven omvatten ontmoeting, groenvoorziening, duurzaamheid, zorg, opknappen van de buitenruimte, sport en veiligheid. Dit resulteerde in een toename van sociaal kapitaal, wat cruciaal is voor een gezonde samenleving. Het platform baarnbuurtmee.nl verlaagde drempels voor buurtbewoners om samen te werken aan initiatieven, wat resulteerde in positieve reacties en een verlangen naar voortzetting van het project.

Inzet van buurtbudgetten en effecten:

- Door buurtbewoners direct te betrekken bij het verbeteren van hun omgeving, vergroot het project de betrokkenheid en verantwoordelijkheid van de gemeenschap bij het welzijn van hun buurt. Dit leidt tot een gevoel van eigenaarschap en trots, wat op lange termijn de sociale cohesie versterkt.
- Het stimuleren van ontmoetingen tussen buurtbewoners bevordert niet alleen sociale interactie, maar kan ook leiden tot een vermindering van eenzaamheid en isolatie, wat van essentieel belang is voor het welzijn van kwetsbare groepen in de samenleving, zoals ouderen en mensen met een beperking.
- Door lokale initiatieven te ondersteunen, kan de gemeente kosten besparen op lange termijn, aangezien buurtbewoners vaak beter in staat zijn om de behoeften van hun gemeenschap te begrijpen en effectieve oplossingen te vinden die aansluiten bij lokale omstandigheden. Dit kan resulteren in efficiënter gebruik van middelen en een grotere tevredenheid onder de inwoners.

Gelet op de positieve ervaringen in Baarn stellen we voor dit voorbeeld te volgen. Het inrichten van de Buurtbudgetten vraagt een incidenteel budget van € 75.000, zodat wij in totaal 4 jaar ervaring hebben kunnen opdoen met de uitvoering hiervan. Na deze periode volgt een evaluatie op basis waarvan bepaald kan worden of hiervoor een budget structureel moet worden opgenomen in de begroting. In dit budget zijn zowel de projectkosten, de uitvoeringskosten als de uitgifte van de cheques opgenomen.

Algemene voorzieningen WMO	2025
Buurtbudgetten	75.000
Budgettair effect saldo	75.000

Seniorenbeurs

De seniorenbeurs is in andere gemeenten een jaarlijks terugkerend evenement dat wordt georganiseerd door de gemeente i.s.m. welzijn en de seniorenverenigingen. Het betreft een informatieve markt met kraampjes over alles wat maken heeft met het ouder worden en daarnaast zijn er ook verschillende workshops over bijvoorbeeld valpreventie. Je kunt de beurs beoordelen als een preventieve voorziening die senioren helpt om te anticiperen op het ouder worden.

De seniorenbeurs heeft zich in die gemeenten bewezen als een evenement dat veel ouderen trekt. Het is ook een evenement waarbij de gemeente voorlichting kan geven aan een grote hoeveelheid ouderen over; de Wmo, oudermishandeling, toekomstbestendig wonen, financiële oplichting, sociaal team, valpreventie, eenzaamheid enzovoort. Daarnaast is het ook een dag dat ouderen elkaar kunnen ontmoeten en nieuwe ideeën opdoen. Wat dat betreft is het een voorziening die raakt aan onze leidende principes, levendig, ondersteunend en toekomstbestendig (wonen).

Een BEL-brede seniorenbeurs met onze maatschappelijke partners in het Huis van Eemnes biedt ons de kans om in te zetten op preventie, op doorstroming op de woningmarkt en op voorlichting (veiligheid). We onderzoeken of Blaricum en Laren hieraan mee willen werken.

Algemene voorzieningen WMO	2025	2026	2027	2028
Seniorenbeurs	8.000	8.000	8.000	8.000
Budgettair effect saldo	8.000	8.000	8.000	8.000

SAMENVATTING

PROGRAMMA 5	2025	2026	2027	2028
Algemene voorzieningen Jeug	0	0	0	0
Bijstandsverl. Algemeen	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
Subs. Versa Welzijn	-	-24.000	-24.000	-24.000
Algemne voorz. Jeugd	-50.000	-	-	-
Eerstelijnsloket/wijkteam Jeug	-90.000	-90.000	-90.000	-90.000
Bedrijfsleven	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
WMO eigen risico of lagere ko	-	-64.000	-64.000	-64.000
Vluchtelingenopvang Ter Gooi	-130.000	-114.000	-228.000	-228.000
Overhead Eemnes OEK opvang	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
Vluchtelingen	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
Budgettair effect saldo	-378.000	-400.000	-514.000	-514.000

PROGRAMMA 6 ALGEMENE INKOMSTEN EN UITGAVEN VAN EEMNES

Voorheen onder meer

- Algemene dekkingsmiddelen
- Overhead
- Onvoorzien
- Belastingen
- Mutaties reserves

De belastingen

Hiertoe behoren de niet gebonden belastingen zoals de Onroerende Zaakbelasting (OZB) op woningen en niet woningen en hondenbelasting.

Voorstel 28

Verhoging OZB met 10% voor zowel eigenaren als niet eigenarendeel in plaats van inflatiepercentage van 3%.

Binnen programma 6 is het meest voor de hand liggende voorstel een verhoging van de OZB voor te leggen om de inkomsten van de gemeente substantieel te doen verhogen.

Kijkend naar hoe de gemeente in verhouding tot de omliggende gemeenten zich qua belastingniveau bevindt, dan is de situatie dat Eemnes qua lokale lastendruk in 2023 en 2024 lager zit dan de andere twee BEL-gemeenten. Voor eenpersoonshuishouden geldt ruim €400 en voor meerpersoonshuishouden ruim €350 (bron: waarstaatjegemeente). Gesteld dat wordt gekozen voor een verhoging van de tarieven (buiten de verhoging als gevolg van inflatiecorrectie) met 10%, dan geeft dit een structurele meeropbrengst van €236.000 per jaar (waarvan € 168.000 voor woningen en € 68.000 voor niet-woningen). Ter vergelijking: een verhoging met 6% geeft een structurele meeropbrengst van € 101.000 per jaar (waarvan € 72.000 voor woningen en € 29.000 voor niet-woningen).

De reden waarom we nu het voorstel doen van 10% verhoging is, omdat dan de gemeente Eemnes in relatie tot de omliggende gemeenten toch nog in de pas blijft lopen. Andere mogelijkheden als bijvoorbeeld de WOZ-waarde anders berekenen dan we altijd gedaan hebben is een optie om opbrengsten te verhogen, maar is hier achterwege gelaten.

Een belastingverhoging heeft altijd maatschappelijke impact. Organisatorisch is deze impact nihil. Nu kiezen voor een verhoging en niet later is ook aan te bevelen, gelet op toekomstige veranderende wet- en regelgeving, inhoudende dat gemeenten hun OZB belasting niet meer mogen verhogen dan het percentage van de inflatiecorrectie.

Overweging college

De OZB die huishoudens in Blaricum en Laren betalen voor dezelfde dienstverlening van de BEL Combinatie ligt inderdaad hoger dan die in Eemnes. Tegelijk zijn er ook gemeenten waar die lastendruk lager ligt.

Een verhoging van 10% bovenop de trendmatige 3% uit de Kadernota betekent 13% stijging.

Het college stelt voor aan te blijven sluiten bij de benadering vanuit de inflatie, ook omdat dit een consistent verhaal is en de verhoging met 8,1% een forse is. Bovendien moet de OZB-stijging in relatie worden gezien van de stijging van het rioolrecht en de afvalstoffenheffing.

Op basis van de werkelijke en actuele raming van de inflatiecijfers 2022 – 2025 komt er dan het volgende beeld uit:

MEV en CEP inflatie	2022	2023	2024	2025
a Prijs overheidsconsumptie	6,9%	5,56%	6,56%	3,82%
b Nationale consumenten prijsindex cpi	10,0%	3,8%	3,6%	3,2%
c Prijsindex voor dat jaar (2/3 a + 1/3 b)	7,9%	5,0%	5,6%	3,6%
d gehanteerde index OZB in jaar X	2,0%	5,4%	6,6%	
e correctie voorg jaren (c - d) cumulatief	5,9%	-0,4%	-1,0%	3,6%
(a = 60% loonvoet, 20% materieel en 20% investeringen, zoals opgenomen in meicirculaire 2023)	5,9%	5,5%	4,4%	8,1%
MEV: de Macro Economische Verkenning = Prinsjesdag				
CEP: Centraal Economisch Plan = Voorjaarsnota				

Een stijging met 8,1% (in plaats van de begrote 3,0%) levert het volgende op:

Belastingen	2025	2026	2027	2028
OZB woningen	-125.772	-125.772	-125.772	-125.772
OZB niet-woningen	-51.380	-51.380	-51.380	-51.380
Budgettair effect saldo	-177.151	-177.151	-177.151	-177.151

Een verdere stijging van de OZB met 1-procent levert € 34.750 op.

Het artikel-12 tarief voor de OZB ligt op 0,1595 procent van de WOZ waarde voor woningen. Dat is 53% hoger dan het tarief in de begroting 2025.

We nemen het voorstel deels over.

AANVULLENDE VOORSTELLEN

6.1 Inkomsten deelnemingen

In 2024 zijn we aandeelhouder geworden van Stedin en hebben we een bruto dividend van ca. € 11.000 ontvangen. Als gemeente krijgen we de dividendbelasting terug, dus bruto is netto.

In de MJB ramen we op basis van de prognose van Stedin de dividendinkomsten structureel.

Treasury	2025	2026	2027	2028
552000 Dividenden en winsten	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Budgettair effect saldo	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000

6.2 Proceskostenvergoeding WOZ

In 2024 is een aantal zaken gewijzigd wat betreft de hoogte van de proceskosten in de bezwaarfase. De hoogte van de proceskostenvergoeding voor een WOZ-dienstverlener is per 1 januari 2024 nog maar 25% van het bedrag uit het Besluit proceskosten bestuursrecht. De vergoeding voor de bezwaarschriften ingediend door de No Cure No Pay (NCNP) bedrijven zal hierdoor afnemen.

In overleg met de gemeente Baarn willen we kritisch kijken naar de wijze waarop de taxaties uitgevoerd worden. (Te) hoge taxaties leiden vanwege de Inkomstenbelasting en Erfbelasting nogal eens tot onnodige bezwaren, de gemeente heeft geen belang bij een hoge taxatie (we corrigeren immers het tarief voor de waarde mutatie). Overigens bieden veel hypotheekverstrekkers korting op de rente bij een lage LTV.

We halveren de raming ten opzicht van 2024.

OZB woningen	2025	2026	2027	2028
438032 Uitbestede werkzaamheden	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Budgettair effect saldo	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000

6.3 Ramen ruimte onder plafond BTW compensatiefonds

Gemeenten zijn in 2023 € 573 miljoen onder het plafond van het BTW compensatiefonds gebleven. Conform afspraak met het Rijk wordt deze niet benutte ruimte jaarlijks toegevoegd aan de algemene uitkering die gemeenten ontvangen uit het gemeentefonds. De provincie staat gemeenten toe om de ruimte onder dit plafond als structureel dekkingsmiddel mee te nemen in de meerjarenraming. Hierbij wordt gemeenten geadviseerd om hierbij voorzichtigheid te betrachten, aangezien de ruimte onder het plafond ook lager kan uitvallen in de komende jaren.

We ramen tot op heden 50% van de ruimte onder het plafond als structureel dekkingsmiddel. Voor 2024 verwacht het Rijk dat gemeenten € 447 mln. onder het plafond blijven (ten opzicht van een eerdere raming is dat minder ruimte). Aangezien veel gemeenten de komende jaren door het ravijnjaar (en sommige door de herverdeling Gemeentefonds) de komende jaren moeten ombuigen/bezuinigen kan het investeringsvolume de komende jaren ook (verder) achter blijven. Daar staat tegenover dat er ook investeringen in woningbouw en wegen door gemeenten nodig zijn. Bij de septembercirculaire 2023 verwachtte het Rijk een ruimte van € 359 mln. en dat was bij de meicirculaire 2024 € 573 mln., kortom

Op basis van de septembercirculaire 2024 schat het Rijk de ruimte voor gemeenten voor 2025 in op € 608 mln. oplopend naar € 1.179 mln. in 2028. We ramen de ruimte conform de raming van BZK en stellen die op 100%.

Ruimte onder plafond BCF	2025	2026	2027	2028
Septembercirculaire in mln.	608	801	988	1.179
Raming voor Eemnes	-115.000	-115.000	-115.000	-115.000
Budgettair effect saldo	-115.000	-115.000	-115.000	-115.000

6.4 Indexatie (materiële) budgetten gemeentebegroting

In de begroting 2025 is indexatie toegepast op basis van de 3% opgenomen in de Kadernota. Hierdoor zijn de budgetten aangepast met € 141.731, tevens zijn de huuropbrengsten met dit percentage verhoogd.

In de loop van 2022 is de inflatie sterk opgelopen, met als gevolg diverse financiële knelpunten waar in de programmabegroting 2024-2027 en Kadernota 2025 zo goed als mogelijk op is geanticipeerd. Enerzijds door actualisatie van de beschikbare budgetten bij significante prijsstijgingen (denk aan de actualisatie van de energiebudgetten en de kosten voor het groenonderhoud). Anderzijds door het reserveren van middelen om de begrotingen van gesubsidieerde instellingen en gemeenschappelijke regelingen te kunnen compenseren voor deze loon- en prijsstijgingen.

Met ingang van de begroting 2025 is weer de reguliere systematiek gehanteerd, waarbij de (materiële) budgetten worden gecompenseerd voor het indexpercentage uit de Kadernota 2025.

Door zeer kritisch te zijn in de verdeling van deze middelen moet het mogelijk zijn om eenmalig een structureel bedrag vrij te spelen. We schatten in dat we 50% van de doorgevoerde indexatie kunnen schrappen. In deze exercitie zal gekeken worden naar de mate waarin de diverse budgetten onder druk zijn komen te staan en alleen die budgetten te compenseren voor inflatie waarbij dit echt niet anders kan. Als er bij de jaarrekening 2023 ruimte was, wordt dat budget niet gecompenseerd, ook budgetten waarop in enige mate gestuurd kan worden moeten via die weg binnen het budget blijven.

Het risico is dat deze aanpak bij de jaarrekening zal leiden tot (beperkte) overschrijdingen, maar dat achten we acceptabel. Overigens kan deze maatregel niet elk jaar herhaald worden. Voor 2026 geldt dat we de budgetten tijdig moeten analyseren op basis van de jaarrekeningen 2023 en 2024 om de budgetten op het noodzakelijk peil te brengen. Het risico is dat er dan een begrotingstekort resteert en er dan (aanvullende) keuzes gemaakt moeten worden.

Inflatiecorrectie budgetten	2025	2026	2027	2028
stelpost 50% schrappen	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000
Budgettair effect saldo	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000

6.5 Aanpassen raming opbrengst Hondenbelasting

In de begroting 2024 is de heffing afgestemd op het tarief van Baarn, waardoor het tarief voor de eerste hond is gedaald (gezelschapsdier). Hoewel de kosten die verband houden met het schoonmaken en onderhouden van de honden-uitlaatgebieden, de controle door de BOA's, de controle op belastingplicht en de kosten van de inning minder zijn dan de opbrengst stellen we voor om de tarieven gelijk te houden aan die van Baarn. Hoewel de hondenbelasting een vrij besteedbare belasting is, is vanuit het oogpunt van 100% kostendekkendheid een verhoging logisch, anders dan de andere huisdieren hebben we aan het houden van honden wel kosten als gemeente. We gaan in 2024 en 2025 op basis van het nieuwe hondenbeleid immers ook weer (extra) kosten maken.

In de discussie rondom de herverdeling Gemeentefonds speelt ook die van de zogenaamde OEM (Overige Eigen Middelen), waar de hondenbelasting deel van uitmaakt. We wachten eerst de aangekondigde verdere onderzoeken af.

De tarieven worden geïndexeerd conform de indexatie in Baarn met 3%. Op basis van de realisatie 2023 van € 47.183 ramen we de opbrengst voor 2025 op € 48.230.

Hondenbelasting	2025	2026	2027	2028
Inflatie + realisatie 2023	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Budgettair effect saldo	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000

6.6 Verhogen tarief Toeristenbelasting

De toeristenbelasting betreft voor hotels en dergelijke €2,00 p.p.p.o. Het gemiddelde tarief in Nederland is voor hotels etc. €3,21 (bron: Coelo). De gemeente zou ervoor kunnen kiezen het tarief te verhogen tot het gemiddelde tarief in Nederland. Dat is een forse verhoging. De gemeente Hilversum voert in 2025 toeristenbelasting in van € 3,50 (gelijk aan tarief Wijdemerem).

Het tarief in Eemnes is ook in 2023 niet geïndexeerd. Een verhoging met 12,5% naar € 2,25 is dan ook verdedigbaar. Dan is Eemnes lager dan het gemiddelde tarief in Nederland (wat waarschijnlijk ook elders in Nederland zal stijgen). De hotels worden evenwel ook geraakt door de Btw-verhoging op logies naar 21%.

We stellen voor de tariefstijging te beperken tot 5% naar € 2,10 p.p.p.o. (t.o.v. de raming van 3% in de Begroting 2025 een beperkte stijging).

In 2025 zal COA Eemnes nog in gebruik zijn als opvanglocatie AMV, we hebben met het COA afgesproken dat de toeristenbelasting door hen wordt vergoed. Op basis van 65 plekken tegen € 2,10 p.p.p.o komt dat neer op € 49.800. Echter de bezetting zal niet 100% zijn, er zijn fluctuaties, overplaatsingen etc. Mogelijk zal de locatie in de loop van 2025 niet of minder nodig zijn. We stellen het geraamde bedrag op 50%.

Toeristenbelasting	2025	2026	2027	2028
5% inflatie ipv 3%	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
Najada resort compensatie	-25.000			
Budgettair effect saldo	-27.000	-2.000	-2.000	-2.000

6.7 Taakstelling verbonden partijen

Voor het realiseren van besparingen op verbonden partijen worden de volgende twee (onderzoeks) richtingen uitgevoerd:

- We onderzoeken of de taken kunnen worden belegd bij een marktpartij en of dat wenselijk wordt geacht.
- We beoordelen of de dienstverlening die de gemeente afneemt nog passend is binnen de (aangepaste) beleidsdoelstellingen van de gemeente. En we passen op basis daarvan eventueel het af te nemen diensten- en takenpakket aan.

Dit onderzoek vindt plaats bij medio 2025 zodat eventuele effecten kunnen worden meegenomen in de begroting 2027-2030 van zowel de gemeente als de verbonden partij.

Met de Utrechtse gemeenten en GR'en worden verschillende scenario's onderzocht. Eerst wordt ingezet op efficiency maatregelen en bedrijfsvoering / overhead kosten. Indien blijkt dat hiermee onvoldoende kosten worden bespaard, wordt ook bekeken naar uitvoering van taken. Indien dit geen wettelijke taken zijn, kan het zijn dat de keuze gemaakt moet worden om deze taken deels / anders of geheel te stoppen. De maatschappelijke impact is dus afhankelijk van het scenario. Als het alleen gaat om efficiency en overhead dan lijkt de impact op voorzieningen en inwoners geen of weinig. Als er keuzes moeten worden gemaakt in andere taken, dan kan het merkbare impact hebben.

In afstemming met de overige deelnemers in de verbonden partijen wordt het volgende expliciet besproken:

- Het opleggen van een taakstelling om de kosten structureel te verlagen zonder dat dit het bestaande takenpakket van de verbonden partij raakt. Dit komt dus neer op het doorvoeren van efficiencymaatregelen, waarbij het voor de hand ligt dat dit in de bedrijfsvoering van de betreffende organisatie wordt gerealiseerd.
- Omdat gemeenten een gedeelde opgave hebben in 2026 wordt er nu in overleg getreden met onze verbonden partijen. Hiertoe is een collectieve zienswijze opgesteld. Waarbij de 22 verbonden partijen gevraagd wordt voorafgaand aan de kadernota de besparingsmogelijkheden in kaart te brengen, zodat realistische en duidelijk inhoudelijk bestuurlijke keuzes kunnen worden gemaakt en specifieke taken kunnen worden afgeschaald of beëindigd.

De impact van (generieke) opdrachten tot kostenbesparingen en/of bezuinigingen van verbonden partijen hangt af van mate waarin de gemeente Eemnes in staat is om met andere deelnemers te komen tot een gedragen opdracht tot bezuiniging en bereidheid concessies te doen in de dienstverlening door een verbonden partij.

Niet op iedere GR kan worden bespaard, voor de AVU gaat het om de afvalverbranding van het huisvuil (marktcontract), de Regio Gooi & Vechtstreek voert vooral WMO taken voor ons uit (vergt gerichte keuze), de Tomin groep voert de WSW uit (geen ruimte gelet op financiën).

Een taakstelling op de BEL Combinatie vergt medewerking van Blaricum en Laren gelet op de vaststaande DVO-percentages. Uitgaande van een structurele besparing in 2026 van 1,5% (doel is 3% in 2027) levert dit het volgende potentieel op:

Verbonden partijen bijdrage	2024	2025	1,50%	taakstelling
AVU	411.607	418.406		
BEL Combinatie	8.513.052	9.089.441	136.342	
GGD regio Utrecht	443.000	474.000	7.110	7.110
Regio Gooi & Vechtstreek	498.147	569.516		
RUD Utrecht	253.000	272.000	4.080	4.080
SOZA HBEL	829.500	1.070.500	16.058	16.058
Tomin groep	300.000	300.000		
Veiligheidsregio Utrecht	692.000	719.000	10.785	10.785
GR Baarn - Eemnes	524.433	524.433	7.866	7.866
Totale bijdrage	12.464.739	13.437.296	182.241	45.899

Een besparing van 1,5% per 2026 als eerste stap zou haalbaar moeten zijn voor GGD, RUD, SOZA HBEL, VRU en GR Baarn-Eemnes. Samen ca. € 45.899 dat nemen we op als stelpost en op basis van de voortgang kan dat later (Kadernota 2026) worden aangepast. Voor 2025 zijn de begrotingen vastgesteld en die nemen we op in de begroting 2025.

Algemene stelpost WGR'en	2025	2026	2027	2028
taakstelling		-45.899	-45.899	-45.899
Budgettair effect saldo	0	-45.899	-45.899	-45.899

6.8 Uren civiel (projectleider, werkvoorbereiding en toezicht) toerekenen aan projecten, grondexploitaties en investeringen

Bij de DVO 2025 willen we af van het vooral bureaucratische systeem van het schrijven van uren. De afgelopen jaren is gebleken dat het uren schrijven tijdsintensief, niet up to date en soms tamelijk willekeurig werd gedaan. Het vereenvoudigen van de systematiek is dan ook logisch. Echter de vraag doet zich wel voor hoe uren dan worden doorbelast aan projecten, grondexploitaties en investeringen .

Ook kennen we veel externe inhuur die rechtstreeks op de projecten of grondexploitaties wordt geboekt, maar die echter wel gebruik maken van niet alleen de directe afdelingen, maar ook van de indirecte (overhead).

Voor de externe inhuur hanteren we een opslag van 25% op de inhuurkosten als doorbelasting van overhead en inzet door medewerkers van de BEL Combinatie. Dat is procentueel een lagere opslag dan intern gebruikelijk is, maar de externe uurtarieven zijn ook hoger zodat het per gewerkt uur gemiddeld genomen passend is.

Voor investeringen hanteren we in navolging van de benadering van externe bureaus het gegeven dat er een opslag voor projecten voor projectleiding, werkvoorbereiding en toezicht in de directieramingen is opgenomen. Die opslag is ligt tussen de 15 en 20% op het investeringsbedrag. We stellen voor om voortaan 15% opslag op de directe kosten van de investering toe te passen voor de inzet van onze medewerkers. Wanneer de directievoering geheel wordt uitbesteed (externe inhuur), dan is de 25%-opslag regel op die inhuurkosten van kracht. Op basis van de investeringsplannen 2025 – 2028 die onze eigen organisatie uitvoert komen we dan op een opslag van gemiddeld € 302.000 per jaar. In de begroting is nu een stelpost van € 55.000 opgenomen. Dus van de € 8,4 mln. die we aan de BEL Combinatie bijdragen zouden we dan bij € 302.000 ca. 3,5% toerekenen aan investeringen, projecten en grondexploitaties.

We passen de financiële verordening hierop aan. Zo rekenen we een reëel bedrag toe aan onze projecten en investeringen, zonder onnodige bureaucratie op te tuigen. Om wille de voorzichtigheid verhogen we de stelpost van € 55.000 met € 95.000 naar € 150.000.

Uren civiel op projecten	2025	2026	2027	2028
Opslag 15%				
Uren op investeringen c.s.	-95.000	-95.000	-95.000	-95.000
Budgettair effect saldo	-95.000	-95.000	-95.000	-95.000

6.9 Restwaarde investeringen

De gemeente Eemnes hanteert (nota waarderen en afschrijven 2017) voor de activa waarop wordt afgeschreven de volgende restwaarden, tenzij de staat slecht en de ligging economisch ongunstig is:

- Bedrijfsgebouwen: de restwaarde is bepaald op 50% van de WOZ-waarde op het moment van ingebruikname.
- Onderwijsgebouwen: de restwaarde is bepaald op 25% van de WOZ-waarde op het moment van ingebruikname.
- Woningen, sportcomplexen, multifunctionele accommodaties, buurthuizen en ateliers: de restwaarde is bepaald op 25% van de WOZ-waarde op het moment van ingebruikname.

Restwaarde is de waarde van een investering na de gebruiksperiode. Sommige gemeenten rekenen bij nieuwbouw van gebouwen al met een restwaarde op basis van de verwachte marktwaarde. Hoe meer we inzetten op circulariteit, hoe hoger die restwaarde kan zijn. Deze manier van rekenen kan interessant zijn voor wegen en riolering, maar ook voor facilitaire zaken en vastgoed. Het kan ook een manier zijn om afschrijvingstermijnen realistischer te bezien.

Het bepalen van een restwaarde op basis van de circulariteitgedachte betekent:

1. Waarderen van een naar verwachting hogere restwaarde op deze nieuwe, bredere, basis.
2. Lagere kapitaallasten gedurende de looptijd.
3. Opnemen in de risicotabel: risico dat restwaardes niet te halen zijn.
4. Er is geen financieel verschil aan het einde; een eventueel verschil wordt als boekresultaat verwerkt.

Deze ombuiging levert niet direct geld op. En voor restwaardes geldt het voorzichtigheidsprincipe: het is gebruikelijk om géén rekening te houden met eventuele restwaarden, omdat het realiseren ervan zeer onzeker is.

Het bedrijfsleven mag fiscaal de afschrijvingen doorvoeren tot het bereiken van de WOZ-waarde. De WOZ-waarde is dan de marktwaarde die een gemeente er ook voor zou moeten kunnen krijgen.

Deze benadering vergt aanpassing van de financiële verordening. Overigens moet die sowieso worden aangepast gelet op de nieuwe aanbevelingen vanuit de Commissie BBV.

6.10 Rekentarief OZB niet-woningen

BZK hanteert voor 2025 een rekentarief voor de OZB niet-woningen van 0,3079% en 0,2342% van de WOZ-waarde. In totaal 0,5421%. Ons tarief in 2024 bedraagt 0,4367% en ligt daarmee 19,5% onder het rekentarief waarmee onze algemene uitkering wordt gekort. Ook na de voorgestelde OZB-correctie zitten we hier dus onder.

Bij het vaststellen van de tarieven gaan we in twee stappen uit van het rekentarief van de algemene uitkering, 1^e stap 2025 en 2^e stap 2026.

Niet-woningen	2025	2026	2027	2028
rekentarief AU sept.circulaire		-55.000	-55.000	-55.000
Budgettair effect saldo	0	-55.000	-55.000	-55.000

6.11 Compensatie indexatie Wmo

De nieuwe financieringsystematiek van de algemene uitkering pakt nadelig uit voor de gemeenten, met name als het gaat om de uitgaven WMO. Het Rijk stelt hiervoor elk jaar € 75 mln. beschikbaar met ingang van 2026 om de volume (en prijs) ontwikkeling van de Wmo te compenseren. Dat loopt op tot € 300 mln. in 2029. Deze reservering is nog niet verwerkt in de meicirculaire. Rijk en VNG gaan onderzoeken of de wettelijke zorgtaken voortaan niet langer via de Algemene uitkering gaan lopen, maar via een aparte financiering (hiervoor wordt gekeken naar de optie van een constructie als de BUIG (bijstand).

Bij de septembercirculaire heeft het Rijk dit bedrag inmiddels toegevoegd aan de algemene uitkering. Op dit moment hebben we dat nog niet geanalyseerd. Op basis van de aangekondigde € 75 mln. houden we in 2025 rekening met een compensatie van € 30.000. We ramen dat structureel en zien voorsnag af van de tranches 2027 – 2028, omdat voor die jaren de Wmo-begroting ook niet is geïndexeerd.

Compensatie WMO groei AU	2025	2026	2027	2028
Stelpost op basis van € 75 mln.	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Budgettair effect saldo	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000

6.12 Herverdeling Gemeentefonds

De nieuwe financieringssysteem van de algemene uitkering pakt nadelig uit voor de gemeente Eemnes we moeten € 980.000 inleveren op basis van 'objectieve maatstaven' op basis waarvan de meeste gemeenten in de Provincie Utrecht er op achteruit gaan en de gemeenten in de Gooi & Vecht (op Laren na) er juist op vooruit. We leveren al in met ingang van 2023. In 2024 ontvangen we een suppletie-uitkering van € 752.954 en in 2025 van € 612.524. Daarmee is de eerste € 37,50 per inwoner inmiddels ingeleverd.

Voor 2026 is de situatie onduidelijk omdat er nog steeds geen nieuwe analyses zijn gepubliceerd. Het wachten is op de nadere onderzoeken die zijn aangekondigd. In onze meerjarenraming moeten we evenwel rekening houden met het oplopen van de korting in de periode 2026 – 2029.

Dat betekent voor 2026 een potentieel nadeel van € 15 per inwoner, afgerond € 150.000. Elk jaar verder oplopend tot de suppletie-uitkering van € 612.524 is ingelopen en op € 0 uitkomt.

Een euro in 2026 is niet gelijk aan een euro in 2024, daarom indexeren we de algemene uitkering na 2025 ook in onze berekening. We doen dat voor dit overzicht even niet bij de mutatie septembercirculaire, maar dus ook niet voor de € 15 euro die we elk jaar moeten inleveren. We gaan voor het gemak even uit van harde euro's.

Gecorrigeerd voor de eenmalige bate voor bibliotheekwerk en de compensatie Wmo blijft er een klein positief saldo over uit de septembercirculaire zo is de verwachting. Hoewel we deze niet verwerken in de begroting 2025 willen we de volgende beleidsafpraak maken: de ruimte die er ontstaat op basis van de septembercirculaire reserveren we in de jaren 2027 – 2028 primair voor het opvangen van de oplopende korting herverdeling gemeentefonds.

Suppletie uitkering AU	2025	2026	2027	2028
inwoners vlgs septembercirc.		9.917	9.966	10.013
oploop € 15 inwoner		15	30	45
lagere suppletieuitkering		148.755	298.980	450.585
idem tegen inflatiecorrectie		145.268	285.224	420.459
claim op ruimte septembercircul.		-145.268	-148.923	-175.825
Budgettair effect saldo	0	0	136.301	244.634
Voldoende ruimte		JA	NEE	NEE

We verwachten tot en met 2027 goed de verdere stappen op te kunnen vangen. Voor 2028 en 2029 voorzien we een tekort. Een reden temeer om nu alvast in te zetten op het vergroten van de structurele inkomsten van de gemeente Eemnes, het kost immers enkele jaren voordat eventuele maatregelen ook effect sorteren.

6.13 Invoeren forensenbelasting

De gemeente kan forensenbelasting heffen van natuurlijke personen die meer dan 90 dagen in de gemeente verblijven zonder daar hun hoofdverblijf te hebben. De forensenbelasting dient ertoe om mensen die relatief veel in een gemeente verblijven, maar geen ingezetene zijn van deze gemeente, mee te laten betalen aan voorzieningen in die gemeente. Het doel is niet om kosten voor deze voorzieningen één op één te verhalen, maar juist om een bijdrage te vragen aan het algemene voorzieningenniveau van de gemeente.

De gemeente Baarn kent al een forensenbelasting, dus mogelijk kan deze zonder veel problemen worden ingevoerd. Het tarief wat de gemeente Baarn hanteert zullen we dan overnemen. Onderstaand het tarief zoals Baarn dat voor 2024 hanteert.

Het tarief voor woningen die een (WOZ-)waarde hebben van	Tarief 2024
€ 375.000,- of minder	€ 340,95
€ 375.000,- tot € 550.000,-	€ 988,90
€ 550.000,- of meer	€ 1255,15

We onderzoeken de mogelijkheid, maar nemen nog geen stelpost op. Invoering per 2026 lijkt de eerste mogelijkheid te zijn.

6.14 Uitname eigen bijdrage Wmo uit het Gemeentefonds = taakstelling

Er ligt een wetsvoorstel in de Tweede Kamer om de eigen bijdrage Wmo weer inkomensafhankelijk te maken. Vanaf 2026 wordt de eigen bijdrage voor de Wmo voorzieningen weer inkomensafhankelijk. Deze wetswijziging dient nog doorgevoerd te worden door de Tweede Kamer. Op basis van het wetsvoorstel levert het invoeren van de wet € 390 miljoen op. Via het acres zijn we als gemeenten € 225 miljoen gekort. Hierdoor is de verwachting dat deze maatregel landelijk gemeentes € 165 miljoen oplevert. De korting is de hogere eigen bijdrage die het Rijk verwacht dat gemeenten gaan innen. De € 165 miljoen zou de besparing zijn die het Rijk verwacht doordat men minder gebruik gaat maken van de Wmo.

In de meicirculaire 2023 is een uitname Gemeentefonds opgenomen per 2026 voor het herinvoeren van de eigen bijdrage Wmo. De gedachte is dat de gemeenten dat bedrag hetzelfde aan eigen bijdragen zelf ontvangen, hetzij het een dempend effect heeft op de uitgaven. We hanteren als uitgangspunt dat de korting doorbelast wordt naar de Wmo-gebruikers en hanteren de landelijke eigen bijdrage regeling (VNG).

Ons aandeel in de uitname uit het Gemeentefonds bedraagt ca. € 64.000, we nemen per 2026 die taakstelling op. Zoals aangegeven door het Rijk kan dat enerzijds hogere eigen bijdragen zijn, maar het kan ook zijn dat er minder snel een beroep op de Wmo wordt gedaan. Eigenlijk rekent het Rijk dus op een hogere besparing (vraaguitval). In het laatste geval is het een taakstelling voor minder Wmo huishoudelijke hulp, begeleiding of voorzieningen. We hebben in de begroting geen taakstelling op de Wmo opgenomen, dus deze taakstelling is realistisch en haalbaar.

WMO eigen risico of lagere kosten	2025	2026	2027	2028
100% compenseren uitname		-64.000	-64.000	-64.000
Budgettair effect saldo	0	-64.000	-64.000	-64.000

6.15 Invoeren van een planbatenheffing

De conclusie uit het onderzoek hiernaar luidt:

Een van de redenen waarom de bouw van woningen achterblijft bij de behoefte is de schaarste aan betaalbare bouwgrond. Een Kamermeerderheid en het recente coalitieakkoord spreken zich uit voor invoering van een planbatenheffing en een grondbelasting om dit probleem aan te pakken. COELO en ESBL onderzochten hoe deze heffingen in Nederland kunnen worden ingevoerd, en of dit de bouw van woningen zal bevorderen.

*De onderzoekers komen tot de conclusie dat een **planbatenheffing** (op termijn) erg zou kunnen helpen om woningbouwprojecten betaalbaar te maken. Voordat kan worden begonnen met bouwen moet de grondeigenaar over de grondwaardestijging planbatenheffing afrekenen. Doordat een grondeigenaar rekening gaat houden met de planbatenheffing, daalt de grondprijs. Daardoor zijn woningbouwprojecten beter rendabel te maken.*

Ook kunnen gemeenten de opbrengst inzetten bij woningbouwprojecten waarin de exploitatie dan nog steeds niet sluit, of desgewenst projecten met meer betaalbare woningen of met een betere kwaliteit subsidiëren.

*Met een **grondbelasting** kunnen grondeigenaren financieel worden geprikkeld om bebouwbare grond te bebouwen. Twee varianten van grondbelasting zijn onderzocht: een algemene grondbelasting en een grondbelasting specifiek op bebouwbare onbebouwde grond. Een algemene grondbelasting treft ook grond waarop al is gebouwd. Daardoor is deze minder geschikt om niet op gang komende bouwprojecten vlot te trekken. Een specifieke grondbelasting van bouwgrond met woonbestemming kan wel werken. Omdat het echter niet vaak voorkomt dat woningbouw vastloopt om speculatieve redenen, zal ook deze variant niet op veel plaatsen tot versnelling van woningbouw leiden.*

Zowel de planbatenheffing als beide uitgewerkte varianten van een grondbelasting zijn uitvoerbaar maar vereisen een zorgvuldige vormgeving. Invoering van een planbatenheffing vereist bovendien een overgangsregeling.

We wachten de voorstellen vanuit het Rijk af en als dit instrument tot de mogelijkheden behoort zullen we een voorstel aan uw raad voorleggen. We zijn afhankelijk van de voortgang van het Rijk op dit dossier, verder zal de invoering niet voor 2027 te verwachten zijn.

6.16 DVO-percentages BEL Combinatie

De DVO-percentages zijn volgens een nieuwe systematiek, gekoppeld aan de algemene uitkering vastgelegd t/m 2027. Voor de periode daarna moeten de DVO-percentages opnieuw berekend worden. De BEL begroting 2025 zegt daarover: “Begin 2027 zal een nieuwe berekening gemaakt worden voor de jaren 2028-2030, waarbij dezelfde uitgangspunten en methodiek worden gehanteerd.” Op basis van de septembercirculaire 2024 is bekend wat de algemene uitkering van de drie BEL-gemeenten in 2028 zal zijn:

AU BEL gemeenten	2028	
septembercirculaire		
Blaricum	21.228.769	36,80%
Eemnes	16.569.358	28,73%
Laren	19.881.943	34,47%
Totaal BEL gemeenten	57.680.070	100,00%

De gemeente Eemnes draagt nu 30,00% bij aan de kosten van de BEL Combinatie, dat zou in de periode na 2027 dus kunnen dalen naar 28,73%. Hierbij speelt mee dat de werkelijke ontwikkeling van de algemene uitkering tussen de drie gemeenten de komende jaren nog kan (en zal) variëren, afhankelijk van keuzes van het Rijk (verdeelmaatstaven), groeitempo, vergrijzing etc. Een DVO-bijdrage van 28,73% resulteert in een lagere bijdrage aan de BEL-begroting van € 350.841.

We nemen deze stelpost alvast voor 75% mee, dat is voorzichtig genoeg gelet op de onzekerheid van de (ontwikkeling van de) werkelijke algemene uitkering in 2028. Deze lagere bijdrage is structureel voor de periode 2028 – 2030.

DVO-percentage Eemnes	2025	2026	2027	2028
75% van uitkeringsjaar 2028				-263.000
Budgettair effect saldo	0	0	0	-263.000

Overigens is in de begroting 2025 van de BEL Combinatie de afgesloten gemeentelijke CAO volledig verwerkt en is een stelpost van 4% opgenomen voor de CAO-groei in 2025. Het loonbod van de VNG gaat uit van een bescheiden loongroei, dus die 4% zal zeker voldoende zijn gelet op de financiële positie van veel gemeenten is er weinig ruimte voor extra verhogingen.

Bij de BEL Combinatie resteren na de Kadernota 2025 en begroting 2025 nog enkele knelpunten. Ook is bij de start van het VIBE-programma niet alles gehonoreerd. In de begroting van Eemnes is hiervoor de komende jaren ook geen financiële dekking. Over de begroting van de BEL Combinatie is uniformiteit in besluitvorming een vereiste.

6.17 Inkoop professionalisering en bundeling inhuur tot medewerkers

In het kader van VIBE is/wordt de inkoopfunctie de komende jaren steeds meer gaan professionaliseren waardoor een instrument/middel ontstaat, dat steeds beter ingezet kan worden om te sturen op het realiseren van kostenbesparingen. Rekening houdende met een jaarlijkse spend samen met Blaricum en Laren zijn daar mogelijkheden organisatie breed op te realiseren. Voor deze taakstelling kan een taakstelling worden opgenomen. Deze werkt door tot de volledig beïnvloedbare inkoopkosten, gedacht kan worden aan een taakstelling van 0-10%. Dit vergt dat we meer samen met Blaricum en Laren willen inkopen om schaalvoordelen te behalen, het betekent meer uniform inkopen en bereid zijn minder eigenheid te accepteren. Voor de korte termijn is hier nog geen invloed van te verwachten.

Een tweede onderzoek kan gestart worden richting de externe inhuur van de BEL Combinatie en de drie gemeenten. We huren veel expertise in, als we dat beter op elkaar afstemmen is er wellicht ruimte te maken om in plaats van duurdere inhuur een eigen medewerker aan te nemen. Een voorbeeld is de hoge inhuur bij riool, maar ook bij Ruimtelijke Ontwikkeling.

6.18 Inflatiecorrectie (materiële) budgetten vanaf 2027 via de BBP-methodiek

Het Rijk geeft ons vanaf 2027 loon-en prijs compensatie volgens het indexcijfer Prijspeil BBP. Op dit moment indexeren we de budgetten via de CPB indexen.

Het prijspeil BBP ligt volgens de raming van het Centraal Planbureau ongeveer 1 procentpunt per jaar lager dan de huidige indexcijfers.

In de begroting gaan we er nu vanuit dat de gemeente het verschil uit eigen middelen bijbetaalt. Door de BBP-methode te hanteren betekent dit bij het huidige beeld wel een jaarlijkse bezuiniging van ongeveer 1% op deze budgetten.

6.19 Treasury

In de financieringsbehoefte wordt nu uitgegaan van 100% herfinanciering van de langlopende leningen omdat er geen tijd nog is geweest voor een nieuwe liquiditeitsplanning. Op de balans van de gemeente staan nog grote investeringen in VWX/GREX Zuidpolder, diverse vorderingen zoals BTW compensatie en die lopen de komende jaren af. Dat betekent een lagere financieringsbehoefte. Ook kan kritisch gekeken worden naar onze herfinanciering en de bijbehorende rentepercentages.

We rekenen nu 100% vervanging tegen 3% en dat is voorzichtig. Hierin zit nog wel wat lucht. We maken werk van balansverkorting, door sneller BTW-teruggaves aan te vragen, afwikkelen van vorderingen. Iedere miljoen spaart € 30.000 aan rentekosten uit. De huidige 10-jaarsrente ligt rond de 2,5%. De ECB is met kleine stappen de rente aan het verlagen om de haperende economische groei te stimuleren (en in kleine stappen om inflatie te voorkomen). De lening die we eind 2024 aan zullen gaan zal dan waarschijnlijk rond de 2,5% uitkomen. We verwachten met deze maatregelen en de huidige inschatting qua renteontwikkeling met 0,25%-punt lager te kunnen rekenen.

Treasury	2025	2026	2027	2028
Stelpost renteslasten		-15.000	-25.000	-35.000
Budgettair effect saldo	0	-15.000	-25.000	-35.000

6.20 Investerings: T+2-systematiek

Investerings worden afgeschreven in het jaar T+1, dus in de begroting ramen we een investering in 2026 en de afschrijving start dan in 2027. In de praktijk lukt het vaak niet om die investering ook echt volledig in het geplande jaar uit te voeren, dat kan door gebrek aan mensen, maar ook omdat participatie en procedures soms langer duren, er aanbesteed moet worden en de werkdruk in veel sectoren hoog is, er onvoorziene tegenvallers zijn, het werk soms verandert van scope (breder of beperkter) etc. Of een werk wordt pas in de tweede helft van het jaar opgepakt en loopt dan nog door in het volgende jaar. Die kapitaallasten staan dan te vroeg in de begroting en leggen beslag op de schaarse financiële ruimte.

Veel gemeenten worstelen hiermee en dan vallen de kapitaallasten bij de jaarrekening vrij. Hoewel we ons best doen om het project conform investeringsplanning uit te voeren, voeren we bij de begroting 2026 de T+2-systematiek in voor onze ramingen. We ramen de kapitaallasten van een investering in 2026 dus niet al per 2027, maar pas met ingang van 2028. Dat sluit beter aan bij de praktijk en legt geen onnodig beslag op onze financiële middelen.

AFGEWEZEN VOORSTELLEN/SUGGESTIES/OPTIES

1. Invoeren betaald parkeren centrum

Eemnes is een kleine gemeente, waarbij De Minnehof een beperkte regionale functie heeft. Uit parkeeronderzoek is gebleken dat de parkeerdruk alleen op vrijdag en zaterdag(ochtend) hoog is. Betaald parkeren is een sturingsmiddel om het parkeren te reguleren. Op die locaties waar de parkeerdruk hoog is, kan betaald parkeren een maatregel zijn. We zien zowel vanuit het ontbreken van een hoge parkeerdruk, als het ontbreken van een regionale centrumfunctie geen reden om parkeerbelasting alleen maar als extra inkomstenbron in te voeren.

2. Inflatiecorrectie zorg en subsidies vanaf 2027 via de BBP-methodiek

Het Rijk geeft ons vanaf 2027 loon-en prijs compensatie volgens het indexcijfer Prijspeil BBP. Op dit moment indexeren we de budgetten voor de zorg en onze gesubsidieerde instellingen via de CPB indexen. De compensatie voor onze gesubsidieerde instellingen is vastgelegd in de algemene subsidieverordening.

Het prijspeil BBP ligt volgens de raming van het Centraal Planbureau ongeveer 1 procentpunt per jaar lager dan de huidige indexcijfers. In de begroting gaan we er nu vanuit dat de gemeente het verschil uit eigen middelen bijbetaalt. Het is mogelijk om deze kortingen terug te leggen bij onze partners. Dit betekent bij het huidige beeld wel een jaarlijkse bezuiniging van ongeveer 1% op deze budgetten. Hierbij als kanttekening dat we voor de jeugdhulp en Wmo reële tarieven moeten (en willen) betalen. Bij de andere programma's gaat het vooral om gesubsidieerde instellingen.

De maatschappelijke partners zullen een plan moeten maken, hoe ze de taakstelling gaan invullen. In principe stijgen hun kosten wel. De partners zullen dan dus jaarlijks tegen knelpunten in hun begroting aanlopen, die ze zelf moeten oplossen. Gezien veel partners het al zwaar hebben en we reële tarieven betalen voor de jeugdzorg en Wmo vinden wij deze bezuiniging ongewenst. Wij kiezen voor gerichte bezuinigingen.

SAMENVATTING

PROGRAMMA 6	2025	2026	2027	2028
Belastingen OZB	-177.151	-177.151	-177.151	-177.151
Onvoorzien	10.000	10.000	10.000	10.000
552000 Dividenden en winster	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
OZB woningen	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Ruimte onder plafond BCF	-115.000	-115.000	-115.000	-115.000
Inflatiecorrectie budgetten	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000
Toegerekende perceptiekoste	-78.000	-78.000	-78.000	-78.000
Toeristenbelasting	-27.000	-2.000	-2.000	-2.000
Algemene stelpost WGR'en	-	-45.899	-45.899	-45.899
Niet-woningen	-	-55.000	-55.000	-55.000
Compensatie WMO groei AU	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Hondenbelasting	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
DVO-percentagE Eemnes	-	-	-	-263.000
Treasury	-	-15.000	-25.000	-35.000
Budgettair effect saldo	-336.000	-426.899	-436.899	-709.899